DRŽAVNO TOŽILSTVO V LJUBLJANI
Došlo 14. I. 1932
krat, prilog.

Poštnina plačana v gotovini.
Leto XIII., štev. 11
Ljubljana, četrtek 14. januarja 1932
Cena 2 Din

Upravništvo: Ljubljana, Knafljeva ulica 5. — Telefon št. 3122, 3123, 3124, 3125, 3126.
Inseratni oddelek: Ljubljana, Šelenburgova ul. 3. — Tel. 3492 in 2492.
Podružnica Maribor: Aleksandrova cesta št. 13. — Telefon št. 2455.
Podružnica Celje: Kocenova ulica št. 2. — Telefon št. 190.
Računi pri pošt. ček. zavodih: Ljubljana št. 11.842. Praha číslo 78.180 Wien št. 105.241

JUTRO

Naročnina znaša mesečno 25.— Din, za inozemstvo 40.— Din.
Uredništvo:
Ljubljana: Knafljeva ulica 5. Telefon št. 3122, 3123, 3124, 3125 in 3126.
Maribor: Aleksandrova cesta 13. Telefon št. 2440 (ponoči 2582)
Celje: Kocenova ul. 8. Telef. št. 190.
Rokopisi se ne vračajo. — Oglasi po tarifu.

Pred novo Lavalovo vlado

Po splošni sodbi bo francoska vladna kriza hitro rešena — Laval bo izvršil le nekatere osebne spremembe

Pariz, 13. januarja. č. Ker je predsednik republike Doumer sprejel demisijo celokupnega Lavalovega kabineta, so se danes dopoldne pričela posvetovanja o sestavi nove vlade. Gotovo je, da dobi Laval ponovno mandat in v političnih krogih so mnenja, da ne bo v celoti spremenil svojega kabineta, marveč le dopolnil mesto vojnega ministra, ki se je izpraznilo s smrtjo ministra Maginota.

Snoči se je Laval sestal z voditeljem francoskih radikalov Herriotom, ki je po naročilu vodstva radikalne stranke zavrnil Lavalov predlog, da se sestavi koncentracijska vlada. Herriot sam pa je v svojem osebnem imenu zatrdil Lavalu, da ga bo podpiral, če bo še nadalje hotel sestaviti kabinet nacijonalne koncentracije in uedinjenja.

Pariz, 13. januarja. AA. Havas poroča, da odklonitev radikalnih socijalistov glede sodelovanja v Lavalovi vladi ni bila naperjena proti Lavalu osebno, nego proti nekaterim članom njegove vlade, ki so se po zadnjih parlamentarnih volitvah neprestano borili proti radikalom.

Pariz, 13. januarja. s. Predsednik republike Doumer je danes poleg predsednikov zbornice in senata sprejel več drugih političnih osebnosti, med njimi Herriota, Leona Bluma in Louisa Marina. Večina politikov, ki jih je sprejel Doumer, je izjavila, da bo kriza zelo kratka in da bo najbrž dovedla do rekonstrukcije Lavalovega kabineta. Za vstop kakega člana radikalne stranke v vlado je po zahtevi parlamentarne frakcije potrebna odobritev stranke.

Pariz, 13. januarja. AA. Splošno sliko današnjega dopoldanskega razpoloženja glede na vladno krizo je podal predsednik skupine levičarskih radikalov Laurent Eynac, ki je rekel: Novo vlado bo sestavil Laval. Enako je izjavil senator Blum, ki je še dodal, da bo kriza zelo kratka.

Listi omenjajo nekatere pomembne politične osebnosti. Tako naj bi Paul Boncour prevzel zunanje ministrstvo, Tardieu ali Painlevé pa vojno ministrstvo. Vsekakor smatrajo Briandov umik iz zunanjega ministrstva za definitiven.

Kakor piše »Petit Parisien«, bo Briand zapustil Pariz in se umaknil v Cocherel, kjer bo prebil dalje časa na odmoru. Situacija se bo brez dvoma še danes razbistrila.

Naša delegacija za razorožitveno konferenco

Delegaciji bo načeloval zunanji minister dr. Marinković

Beograd, 13. januarja M. Na svetovni razorožitveni konferenci, ki se sestane dne 2. februarja bo zastopala našo državo naslednja delegacija:

šef dr. Vojislav Marinković, minister zunanjih poslov; delegati: dr. Velimir Maždranić, senator in bivši minister za trgovino in industrijo; dr. Ilja Šumenković, narodni poslanec in kraljevi stalni delegat pri Društvu narodov v pokoju; Konstantin Fotić, vršilec dolžnosti pomočnika ministra zunanjih poslov; divizijski general Peter Kosić, prvi pomočnik načelnika glavnega generalnega štaba; viceadmiral Nikola Stanković, pomočnik poveljnika mornarice.

Namestniki delegatov: artiljerijski brigadni general Mihajlo Nenadović, naš vojni odposlanec v Parizu; generalštabni brigadni general Dimitrije Živković, načelnik operativnega oddelka glavnega generalnega štaba.

Eksperti so: dr. Ivan Perne, svetnik ministrstva zunanjih poslov in šef odseka za Društvo narodov; zrakoplovni podpolkovnik pri generalnem štabu Branko Naumović, vršilec dolžnosti polkovnika IV. zrakoplovnega polka.

Tajniki: šef biroja Jovan Vučković, izredni poslanik in opolnomočeni minister na razpoloženju; namestnik in pomočnik šefa biroja Iva Andrić, prvi tajnik stalne delegacije pri Društvu narodov; Branko Dimić, sekretar stalne delegacije pri Društvu narodov; dr. Slavko Rajković, konceptni uradnik v ministrstvu zunanjih poslov; Dušan Drašković, konceptni uradnik pri stalni delegaciji pri Društvu narodov, in Konstantin Pavlović, konceptni uradnik ministrstva zunanjih poslov in osebni tajnik zunanjega ministra.

Verifikacija senatorskih mandatov

Verifikacijski odbor je overil vse mandate senatorjev

Beograd, 13 januarja M. Verifikacijski odbor senata je brzo zaključil svoje delo ter izročil svoje poročilo v tisk. Tekom današnjega dne je bilo tiskano poročilo že razdeljeno med senatorje, kakor to določa poslovnik. Za jutri popoldne je sklicana seja senata, ki bo razpravljal o poročilu verifikacijskega odbora in verificiral mandate vseh senatorjev, ki bodo nato zapriseženi. Prihodnja seja bo sklicana za 15. t. m., ko bo izvoljeno predsedništvo senata.

Poročilo verifikacijskega odbora najprej ugotavlja, da je verifikacijski odbor vzel na znanje ukaz Nj. Vel. kralja z dne 9. januarja, po katerem je bilo imenovanih 28 senatorjev. Dalje se ugotavlja, da je bilo pri volitvah 3. t. m. izvoljenih 46 senatorjev, tako da znaša njihovo skupno število 74. **Ker ni bilo vložene pri verifikacijskem odboru nobene pritožbe zoper volitve senatorjev, predlaga verifikacijski odbor, da se potrdijo pooblastila izvoljenih in imenovanih senatorjev brez spremembe.**

Za poročevalca verifikacijskega odbora v plenumu senata je določen senator dr. Fr. Novak iz Ljubljane.

Za predsednika senata bo najbrž izvoljen dr. Ante Pavelić, za predsednika Narodne skupščine pa dr. Kosta Kumanudi.

Mandžurija – kitajsko-japonski Sudan?

Po mnenju ženevskih krogov bo mogoče likvidirati konflikt s sporazumom o demilitarizaciji Mandžurije

Ženeva, 13. janaurja. AA. »Journal de Geneve« prinaša članek pod naslovom »Odgovornost Ženeve«, v katerem naglaša, da je okupacija Mandžurije dejansko izvršena. Zdaj bo prva skrb nove japonske vlade, da stopi v pogajanja s Čenom, ki bi bil pripravljen dovoliti Japonski gotove pravice v Mandžuriji, ki bi se morala demilitarizirati. Vendar pa bi Mandžurija morala tudi v bodoče ostati integralen del Kitajske. Kitajski in japonski interesi se krijejo le v želji, da se iznebita Čangsulijanga in njegove armade in da ohrani Mandžurija svojo suverenost. Japonci dobro vedo, da Zedinjene države nikoli ne bi dovolile, da bi postala Mandžurija suverena pod japonskim okriljem, zato njeno suverenost plemenito prepuščajo Kitajski.

Po drugi strani je Mandžuriji potrebna policija, ki bo skrbela za red in mir. Za to nalogo kitajska centralna vlada ni sposobna in bi jo prepustila Japoncem. Zdi se, da bi se torej Kitajci in Japonci mogli sporazumeti tako glede nastopa proti Čangsulijangu, kakor tudi proti vsem tretjim, ki bi hoteli poseči vmes, ter bi se zedinili v tem, da napravijo iz Mandžurije nekak kitajsko-japonski Sudan.

Tokio, 13. januarja, g. Med japonskimi in kitajskimi četami se je razvila bitka, ki divja zapadno od Čingčaoa. General Honyo je izdal povelje, po katerem se morajo iztrebiti vsi kitajski banditi do zadnjega moža. Pričakuje se organizacija novega japonskega pohoda v zapadno Mandžurijo. Pri tem bodo sodelovale tri nove japonske brigade.

Tokio, 13. januarja. AA. Sovjetski poslanik je izrazil ministrskemu predsedniku Inukaju bojazen moskovske vlade, da ne bi šla japonska ofenziva proti Harbinu. Inukaj je dal poslaniku zagotovila, da japonske čete ne bodo prodirale proti Harbinu, če ne bodo japonski interesi ogroženi. Dodal je, da želi Japonska ohraniti prijateljske odnošaje z Moskvo.

Nanking, 13. januarja. AA. Danes je bil ameriškemu generalnemu konzulu izročen odgovor na ameriško noto o ohranitvi odprtih vrat in o spoštovanju Kelloggovega pakta.

Ženeva, 13. januarja. AA. Definitivna sestava anketne komisije za Mandžurijo bo objavljena jutri. Ne ve se še, ali bo predsednika komisije določil Svet Društva narodov, ali pa si ga izvolijo člani sami.

Bolgarski moratorij za inozemske dolgove

Sofija, 13. januarja AA. **Ministrski svet je sklenil ukreniti vse potrebno, da doseže moratorij za inozemske dolgove.**

Taksa za nostrifikacijo inozemskih spričeval

Beograd, 13. januarja AA. Davčni oddelek finančnega ministrstva je poslal univerzam tole pojasnilo: Za nostrifikacijo tujih šolskih izpričeval se mora v smislu čl. 8. točke 12. taksnega pravilnika plačati tista taksa, ki se plača za taka izpričevala, izdana od naših šol, ne glede na to, ali je pri tujih oblastih taksa za ta izpričevala že bila plačana ali ne.

Manija samomorov v Beogradu

Beograd, 13. januarja p. Davi ob pol 6. se je v samomorilnem namenu obesila Slovenka, služkinja Kristina Kolarjeva. Bila je dve leti zaposlena v hiši upokojenega polkovnika Miljutina Jankovića. Zapustila je več poslovilnih pisem, v katerih se zahvaljuje svoji gospodinji za izkazano pozornost. Vzroka samomora ni bilo mogoče ugotoviti. Vse pa kaže, da gre za nesrečno ljubezen. — Davi je poskusila izvršiti samomor Terezija Pinter iz Virovitice. Pila je solno kislino, a ji bodo zdravniki bržčas rešili življenje.

NEMČIJA OSAMLJENA

Vse prizadete države so za solidaren nastop proti nemški zahtevi po popolni ustavitvi reparacijskih plačil — Amerika se desinteresira

Pariz, 13. jan. r. V razvoju reparacijske krize, ki jo je izzvala Nemčija z napovedjo ustavitve vseh reparacijskih dajatev, je nastal zastoj, ki ga bodo izkoristile prizadete vlade za to, da zavzemajo oficijelno stališče k Brüningovi izjavi ter da se dogove za solidaren nastop na lausannski reparacijski konferenci. Iz pisave nemškega tiska pa se vidi, da v Nemčiji niso računali na tako enodušen odpor Evrope proti tej nameri Nemčije. Zato skuša sedaj nemški tisk omiliti pomen Brüningovih izjav in speljati diskusijo na stranpota ter odvrniti pozornost javnosti od jedra vsega problema. Spričo tega pa je značilno, da ves ostali evropski tisk najodločnejše protestira proti nemškim nameram in apelira na zaveznike, naj v interesu miru zaščitijo spoštovanje mednarodnih pogodb.

Veliko pozornost v vsej evropski javnosti pa so vzbudile najnovejše vesti iz Washingtona, da se nameravajo Zedinjene države popolnoma desinteresirati na rešitvi reparacijskega problema in prepustiti Evropo svoji usodi. V pariških krogih tolmačijo to vest kot dokaz, da Amerika na ljubo Nemčiji ne misli pristati na znižanje ali brisanje vojnih dolgov, kar na drugi strani dokazuje, da tudi Amerika ne odobrava nemškega stališča o enostavni ustavitvi reparacijskih plačil. Amerika ne namerava poslati na lausannsko konferenco niti svojega opazovalca.

V nemških krogih je ta vest vzbudila veliko vnemirjenje, ker je Nemčija v veliki meri računala na podporo Amerike ter je že vsa zadnja leta sistematično pripravljala v ameriških krogih razpoloženje za omiljenje reparacijskih bremen. Vedno bolj postaja jasno, da bo Nemčija na lausannski konferenci v svojem stališču ostala osamljena, ker v pariških diplomatskih krogih ne pripisujejo pisavi italijanskega tiska, ki se zavzema za brisanje vseh iz svetovne vojne izvirajočih bremen, nobene važnosti in vidijo v tem samo nadaljevanje one dvolične italijanske politike, ki laska Nemcem in pritrjuje zaveznikom.

Nemški tisk se umika

Pariz, 13. januarja. AA. Havas poroča iz Berlina: Kakor na dano geslo prinašajo vsi nemški listi dolga poročila, datirana iz Pariza in iz Berlina o Brüningovi izjavi Rumboldu. Listi trdijo, da je bilo razburjenje, ki so je povzročile Brüningove besede v Franciji, popolnoma neupravičeno. Pri tem se sklicujejo na to, da je Brüning sprejel francoskega poslanika pred njegovim odhodom v Pariz, torej pred Rumboldom in da je »gotovo« dal francoskemu zastopniku podobno izjavo, kakor jo je pozneje dal britanskemu zastopniku. Če je bila francoska vlada nad tem presenečena, je mogla biti le zato, ker se francoski poslanik v Berlinu ni natanko informiral o razgovoru, ki ga je imel s kancelarjem. Francoskemu poslaniku v Berlinu očitajo nemški listi nadalje tudi to, da je baje govoril o Brüningovi izjavi, da nima namena sprejeti Hitlerja. Nekateri listi gredo celo tako daleč, da podtikajo Franciji, da je sama hotela zmanevrirati objavo prve Reuterjeve informacije o razgovoru med Brüningom in Rumboldom. Nikakega dvoma ni, da skušajo nemški listi s to pretirano kampanjo odvrniti pozornost od glavnih problemov na postranska vprašanja. Dovoljeno naj bo le pripomniti, a je zelo čudno, da se listi, ki veljajo za glasila nemških vladnih krogov, delajo, kakor da ne bi vedeli, da je moral francoski zastopnik svojo vlado prav natanko informirati o razgovoru, ki ga je imel s šefom tuje vlade. Ugotovimo samo, da je bila francoska vlada brez odloga in na kar najbolj izčrpen način o vsebini razgovora informirana.

Odmev v čsl. tisku

Praga, 13. januarja. AA. Češkoslovaški tisk živo komentira nedavno izjavo nemškega državnega kancelarja Bruninga o plačilni nesposobnosti Nemčije, ki jo je podal v zvezi z bližnjo reparacijsko konferenco ter naglaša, da je to nemški napad na zaveznike, ki ga je treba energično odbiti.

»Prager Presse« opozarja na nedavni govor, ki ga je imel dr. Brüning v radiju, ko je opozoril svet, da se mora varovati huzij. Toda propaganda, ki jo je začela Nemčija neposredno pred lausannsko konferenco, pomeni za ves svet tudi brez Brüningove intervencije veliko vznemirjenje. Če dr. Brüning ne izpremeni svoje taktike, bo postal na lausannski konferenci igrača v rokah Hitlerja in Hugenberga, ker je doktor Brüning s to svojo taktiko že danes šel predaleč. Toda glede reparacijskih obvez se niso pojavili nikaki novi momenti in nemški skrajni patrijoti se ponašajo tako, kakor da bi mogli prisiliti Francijo, da sprejme njihove zahteve. Prava nevarnost je v tem, ker ostali nemški politiki ne čutijo, da je taka taktika nemogoča in dozabljajo, da je ključ do reparacij v rokah ameriških Zedinjenih držav. Še nikoli prej, zaključuje list, ni bilo nemško javno mnenje tako slabo orijentirano, kakor danes, in to lahko privede samo do razočaranja.

»Prager Tagblatt« sodi, da pomeni Brüningova izjava konec nemške politike, ki sta jo zastopala Rathenau in Stresemann, ki sta se dosledno trudila, da uresničita svoje politične namene.

»Narodni Listy« pripominjajo, da zahteva Nemčija ukinitev reparacij, čeprav dobro ve, da ne moreta ne Francija ne Anglija na lausannski konferenci sprejeti tega nemškega predloga. Zdi se, da računa Nemčija z izpremembo političnih razmer glede na francoske volitve, ki se bodo vršile aprila.

Posvetovanja angleške vlade

London, 13. januarja AA. Danes se je sestal ministrski svet. Razpravljal je o reparacijskih in razorožitvenih problemih. Ministri so imeli na razpolago tudi poročilo strokovnjaka zakladnega ministrstva sira Fredericka Leith-Rossa, ki se je vrnil po razgovorih s francoskim finančnim ministrom iz Pariza v London. Ministrski predsednik se je posvetoval z zakladnim ministrom Chamberlainom, z zunanjim ministrom sirom Johnom Simonom in s trgovinskim ministrom Runcimanom o reparacijskem vprašanju na osnovi baselskega poročila. Imenovani ministri bodo zastopali Anglijo na lausannski konferenci.

Nov francoski načrt

Pariz, 13. januarja ž. Semkaj je prispel član italijanske reparacijske delegacije poslanec Beneduce. Njegov prihod je v zvezi z razgovori, ki so se vršili te dni v francoskem ministrskem predsedstvu in na Quayu d' Orsay med Lavalom in francoskimi finančnimi strokovnjaki ter zastopnikom angleške zakladnice Levith Rossom. Beneduce je imel več razgovorov s francoskim finančnim ministrom Flandinom in tudi z zastopniki francoske zakladnice. Razgovori so bili predvsem tehnične narave.

Francoski strokovnjaki so medtem sestavili nov načrt za plačevanje reparacij, ki bo v primeru, da ga na konferenci v Ouchyju sprejmejo, zelo olajšal položaj Nemčije. Načrt se nanaša predvsem na zavarovani del reparacij. Po tem načrtu bi nemške državne železnice izdale obligacije, ki bi se deponirale pri baselski banki za mednarodna plačila in se razdelile med nemške upnike tako, da bi se krili njihovi reparacijski krediti. Te obligacije bi trajale ves čas moratorija za Nemčijo ter bi se obrestovale in stavile v poslovni promet.

Protest Rumunije

Bukarešta, 13. januarja AA. Ves rumunski tisk v svojih komentarjih o Brüningovi izjavi glede reparacij protestira proti ukinitvi vzhodnih reparacij. Vsi listi soglasno izjavljajo, da bodo podpirali svojega zaveznika Francijo v njenem boju za reparacije.

Amerika prepušča Evropo svoji usodi

Washington, 13. januarja. č. **Vlada Zedinjenih držav ne bo poslala svojega zastopnika na lausannsko reparacijsko konferenco. Zedinjenih držav na konferenci ne bo zastopal niti opazovalec. Washingtonska vlada hoče tako prepustiti vso inicijativo za rešitev tega mednarodnega finančnega problema Evropi sami. Evropske države naj med seboj uredijo vprašanje o odgoditvi reparacijskih dajatev.**

ker bi izgubila 22 milijard

Izjava nemškega državnega kancelarja je opetovano povzročila diskusijo o črtanju vojnih dolgov. Ameriški listi so objavili statistične podatke, po katerih **bi Zedinjene države v primeru, da se črtajo vojni dolgovi, izgubile 22 milijard dolarjev. Vsak ameriški državljan bi tako utrpel 200 dolarjev.** Samo newyorška »City Bank« je na vojnih dolgovih prizadela za 70 milijonov dolarjev

Nemški nacionalci zahtevajo odstop Brüningove vlade

Hugenbergov odgovor Brüningu — Sedanja vlada in parlament nista več izraz volje nemškega naroda

Berlin, 13. jan. s. Hugenberg predsednik nemške nacionalne ljudske stranke, je poslal državnemu kancelarju sledeče pismo: »Menimo, da se bo zunanje politični položaj Nemčije najbolj utrdil z odstopom sedanje vlade, čije preteklost ji otežkoča pokazati v inozemstvu, da se je volja nemškega naroda izpremenila. Po ustavi izhaja volitev državnega predsednika direktno od naroda. Ni vzroka, da bi se ta pravica prenesla na državni zbor, zlasti, ker državni zbor ne odgovarja več volji naroda. Volilni akt v parlamentu ne bi pomenil toliko manifestacijo zaupanja do državnega predsednika, kot za politiko zlasti zunanjo politiko sedanje vlade, proti kateri se mi borimo. Zaradi tega vam moram sporočati, da ne more priti v poštev odobritev ali podpora vašega postopanja od naše stranke.

Berlin, 13. jan. s. Kakor se doznava, je Hitler izročil svoj odgovor glede vprašanja o podaljšanju službene dobe državnega predsednika direktno državnemu predsedniku v obliki daljše spomenice, ki vsebuje obširen opis pravnih pomislekov, ki jih imajo narodni socialisti proti parlamentarni izvolitvi predsednika.

Tišina pred viharjem v Indiji?

V Indiji je po aretaciji Gandhija zavladal mir, vendar pa mislijo, da je to pomirjenje samo prividno

London, 13. januarja. AA. Poročila iz vseh krajev Indije pravijo, da se ljudstvo prav nič ne navdušuje za manifestacije indskega kongresa po proglasitvi državljanske nepokorščine. Včerajšnja proslava »Dneva neodvisnosti« se je popolnoma ponesrečila in je bilo le malo demonstracij. Vesti, ki so včeraj krožile, da bo Gandhi proti častni besedi izpuščen, so danes uradno demantirali. Merodajni krogi poudarjajo, da bo indska vlada izpustila Gandhija le proti obljubi, da ne bo podpiral gibanja za državljansko nepokorščino.

Angleški člani odborov indske konference odpotujejo iz Londona v četrtek. Indska vlada bo vse storila, da jim olajša delo.

Bombay, 12. januarja. AA. Gandhijeva žena je bila aretirana, ker je pozivala ljudi k bojkotu angleškega blaga.

Bombay, 12. januarja. AA. Borze bo bilo zaprte en mesec. Po mnenju finančnih krogov bo sklep borznih senzalov proti izvozu zlata iz Indije in proti uvozu bombeža iz sovražnih držav omejil splošno trgovino za 75 odst. Zadnje dni ni bilo nobene transakcije v bombažu, zlatu in srebru. Borze bodo splošno zaprli. Poslovale bodo samo enkrat na teden zaradi ureditve zapadlih računov.

Bombay, 13. januarja, g. Sedanji mir v Indiji je le navidezen. Policija v Bombayu je danes izdala nove ukrepe in odredbe proti nacionalistom, ki pomenijo praktično proglasitev obsednega stanja. Vsa zborovanja in sprevodi so prepovedani. Ljudje ne smejo dalj časa ostati na enem mestu. S tem hočejo preprečiti, da bi se postavljale bojkotne straže. Udruženje bombažnih trgovcev v Bombayu je pri podkraljiu vložilo formalen protest proti aretaciji Gandhija ter najavlja, da bo ustavilo vse trgovske transakcije do izpustitve Gandhija. To bi pomenilo, da bi bila vsa trgovina z bombažem ustavljena.

Bombay, 13. januarja, č. V tukajšnjih britanskih krogih so se razširile govorice, da je vlada Gandhiju predlagala, da ga premesti v Poone in tam izpusti ter mu prizna omejeno svobodo, če se pod častno besedo zaveže, da ne bo pričel nobene protizakonite akcije in da bo stalno na razpolago angleškim oblastem.

Zveza bombažnih borznih senzalov v Bombayu je imela protestno zborovanje, na katerem je izglasovala resolucijo, da je Gandhijeva aretacija žalitev za vsakega pravega Indijca.

Zahvala Nj. Vel. kraljice

Beograd, 13. januarja AA. Ob priliki rojstnega dne Nj. Vel. kraljice so prispele na najvišji naslov iz države in inozemstva čestitke z izrazi vdanosti in toplimi željami za dolgo življenje, srečo in uspeh. Na najvišji nalog ima pisarna Nj. Vel. kralja čast zahvaliti se posameznikom, ustanovam in društvom za poslane čestitke — Iz pisarne Nj. Vel. kralja.

Kraljev zastopnik na pogrebu dr. Scheinerja

Beograd, 13. januarja AA. Po odredbi Nj. Vel. kralja ga bo na pogrebu staroste češkoslovaškega Sokolstva dr. Scheinerja zastopal namestnik starešine Saveza Sokola kraljevine Jugoslavije g. Gjura Paunković. Pri tej priliki bo Paunković položil v imenu kralja na grob venec z napisom »Dr. Scheinerju — Aleksander.« V imenu naše vojske in mornarice bo tudi vojni minister položil venec na krsto pokojnega dr. Scheinerja.

Priprave za pogreb dr. Scheinerja

Praga, 13. jan. h. Predsednik republike Masaryk je izdal kot vrhovni poveljnik vojske nalog, da se češkoslovaška vojska udeleži pogreba dr. Scheinerja z veliko deputacijo. Češkoslovaško vlado bo zastopal minister za narodno obrambo Viškovsky. V imenu armade bo govoril pesnik polkovnik Rudolf Medek. Krsto bodo v sprevodu vozili na topniški lafeti. Praška sokolska župa se bo odslej naprej imenovala dr. Scheinerjeva župa.

Pomožna akcija

Drevi bo ljubljanska Glasbena Matica pela za mednarodni radio. Umevno je, da bo nastopila z izbranim programom in da bo dala iz sebe najboljše, kar premore, saj jo bodo poslušali milijoni križem Evrope. Ker bo njen koncert zato brez dvoma zelo privlačen, so jo naprosili voditelji ljubljanske Pomožne akcije za brezposelne in bedne, naj ne poje, kakor je bilo prvotno nameravano, samo za radio, temveč naj nastopi javno, prihode koncerta pa pokloni Pomožni akciji.

Kakor vedno je bila Glasbena Matica tudi to pot kaj dostopna dobri in plemeniti misli. Program je bil še razširjen, koncertu dodan družabni večer, pokroviteljstvo nad prireditvijo pa sta prevzela mestni magistrat in Rdeči križ. Tako bo današnja prireditev ena največjih v Ljubljani. Trdno upamo, da bo pridružila lep znesek vsotam, ki jih je že nabrala Pomožna akcija, iskreno pa želimo, da bi bil njen uspeh še globlji in obsežnejši. Vzbudil naj bi vest in odprl oči vsem onim, ki se še ne zavedajo resnosti današnjega življenja. Mestno načelstvo kot prireditelj koncerta in družabnega večera, to je gotovo izreden pojav, o katerem velja razmišljati. Kdor pozna razmere, pa more ta korak le odobravati. Pomožna akcija, organizirana pod vodstvom mestnega načelstva, rabi denarja, še mnogo denarja, ako hoče omiliti vsaj najhujšo bedo. Dosedanji odziv prebivalstva bi bil morda lep in zadovoljiv, ako bi šlo za lajšanje običajne zimske revščine; letos je docela nezadosten in dokaz, da se še vse premalo zavedamo, kako hudi in kritični so časi, ki jih preživljamo.

Skoraj že stoletna navada je, da se v industrijskih deželah pišejo uvodniki o hudi zimi, o bedi revnih slojev, o potrebi dobrodelne pomoči. Tako pisanje je že poprijelo izvestne stalne oblike, dobilo svojo frazeologijo, svoj slog. Postalo je skoro da tako obvezno kot božične poslanice o miru in ljubezni med ljudmi. Kdor se lahko v toplo zakurjeni sobi udobno vzlekne na svojem naslanjaču, uživa v razumnem in človečanskem mišljenju piscev. Življenje tam zunaj pa neizprosno jadra svoja pota.

Letos vse kaže, da je stvarnost premagala fraze. Potreba pomožne akcije ni več zadeva društev, ki o nji udobno razpravljajo na odborovih sejah. Postala je zadeva vsega naroda. Postala je nekaj, o čemer bi morali razmišljati prav vsi. Sebično stališče, da mi nič mar za usodo drugih ljudi, je danes znak omejenosti. Zakaj le malo ostrejšemu pogledu na današnje življenje se razodeva, da je usoda vseh nas medsebojno zavozljana in spletena: čim širše meje zavzema revščina, tem ožje preostajajo bogastvu. Največja modrost našega časa je v tem, kako kanalizirati te odnose. Kdor pa kaj stori za druge, stori tudi zase.

Tudi pri nas je pritisnila beda obenem z zimo. Zares, ne gre več za običajno zimsko jadikovanje človekoljubnih društev. Po mestu so nabiti lepaki, ki kažejo, da je vsa naša javnost angažirana v pomožno akcijo. Na vrata trkajo pogosteje nego kdaj poprej ljudje, ki prosijo miloščine. Število obrazov, ki prinašajo na ulice, med lepo razsvetljene izložbe, v šumečo promenado, znake izčrpanosti, stradanja in temnih skrbi, se je neobičajno povečalo. Zastoj in kritični položaj našega produktivnega in konzumnega gospodarstva je nujno moral najprej udariti one, ki žive od rok do ust. Obubožanje pa je seglo že v plasti, ki so nad temi. Zato danes trka na vsaka vrata. Ne trkajo samo stari in novi berači, med katerimi je tudi spodoben odstotek profesijonalnih sleparjev, kakor povsod v življenju, marveč trka tudi nekdo, ki je večji in višji nad nami: trka vest naše družbe.

Napisali smo že: Pomožna akcija, ki jo je organizirala naša družba, ni pokazala zadostnega uspeha. Številni nabiralci so se bili razšli po mestu in malo jih je med onimi, ki sami niso potrebni pomoči, da bi se bili lahko izmuznili. Vzlic temu je efekt prepičel in ne omogoča velikopoteznejše pomožne akcije, ki bi res kaj zalegla. So premožni ljudje, ki so manifestirali svoje dobro človeško srce s takšno žrtvijo, da je v primeri ž njimi dar povprečnega uradnika celo premoženje.

Daleč smo od tega, da bi uganjali kakršnokoli socijalno demagogijo. Opozarjamo samo na dejstva. Ta dejstva so: izredno resni časi, naraščajoča beda in z ozirom na duha naša dobe za sto procentov večja socialna odgovornost vsakega človeka nego je bila poprej. Ta dejstva ugotavlja ves svet in najbrž veljajo tudi za nas. Drugače pa niti malo ne pretiravamo v poveličevanju krize in dobro vemo, da se v Jugoslaviji še lahko tolažimo kakor cigan, ki ga je zasačila ploha v gozdu: Hudo lije in moker sem, toda pod drevesom je vendarle bolje nego na planem! Zares imamo vse pogoje, da se zdravi pretolčemo skozi te trde čase, toda mlado, krepko drevo, ki nas ščiti, potrebuje opore v viharju. Pomagajmo državi tako, da vzamemo nase nekoliko več žrtev nego bi se nam jih hotelo po najbolj sebičnih računih. Vzemimo nase skrb za to, da se najbednejšim, najbolj prizadetim olajša ena najtežjih zim, kar jih je bilo zadnjih sto let.

Pri vsem tem nismo niti apelirali na srčna čuvstva in krščanske dolžnosti. Skušali smo apelirati na zdravo pamet vseh onih, ki v tem času še lahko kaj žrtvujejo za druge. Skušali smo postaviti v ospredje novo zapoved, ki se je v grmenju vojn in revolucij razodela človeštvu: socialno soodgovornost. Nismo socialni fatalisti, kakor so nekateri, ki smatrajo zlo in bedo za nujen pojav in obetajo bednim bodoči paradiž na zemlji. Naša nravna dolžnost je, da ustvarimo že danes življenje ljudem, ki so člani naše družbe, našega naroda, ne paradiž, ki ostane sen poetov, marveč znosno človeško življenje. V tem smislu je pomožna akcija ne samo upravičena, marveč nujno potrebna. Zakaj skozi meglo in sneg, skozi mrak in bolezni »glad jaše, jaše, jaše.«

Nova jezikovna odredba fašističnega Rima

Nedavno smo v »Jutru« zabeležili odredbo italijanskega prosvetnega ministrstva, da se ukine poučevanje hrvaškega in slovenskega jezika na onih srednjih šolah, kjer so doslej poučevali ta ali oni jugoslovenski jezik. Namesto našega jezika bodo poučevali angleški jezik, ki je po mnenju italijanskih oblasti potrebnejši bodočim učiteljem in drugim izobražencem v Istri in v drugih obmejnih pokrajinah, nego jezik, ki ga govori avtohtono prebivalstvo teh pokrajin.

Vest je marsikogar presenetila. Slovenščina ali srbohrvaščina še v italijanskih srednjih šolah?

Rimsko prosvetno ministrstvo je l. 1924. res sprejelo oba jugoslovenska jezika v učni načrt za 14 srednjih šol. Na večini šol se ta odredba sploh ni izvršila. Ko je izšla najnovejša odredba o ukinjenju srbohrvaščine in slovenščine, je zadela samo še učiteljišče v Poreču. Tam bodo sedaj upeljali angleščino. V drugih srednjih šola so že prej učili francoščino, angleščino ali nemščino. Ker so fašisti uprizorili proti poučevanju francoščine, jezika, ki je bil prej v Italiji najbolj priljubljen, celo kampanjo, se francoščina čedalje bolj umika pred angleščino in nemščino.

Slovenščina, odnosno srbohrvaščina sta zdaj dokončno izgnani iz poslednjega kotička v italijanskem srednjem šolstvu. V čigavo korist? Gotovo ne v korist prebivalstva, ki živi na ozemlju Julijske Krajine že tisoč let in še več. Izgnani sta v dozdevno korist nacionalistične politike, ki ne more videti poleg sebe, v istem državnem okviru, drugače govorečega ljudstva. Politika, ki vidi svojo najvišjo krepost v mržnji.

Zanimivi so komentarji tej odredbi, ki jih objavlja »Piccolo«, list, ki se je izrebil že tolikih psovk o našem narodu.

Proti poučevanju slovenščine, odnosno srbohrvaščine, pravi »Piccolo«, so bili že dolgo učenci sami in njih starši. Poučevanje ni moglo biti spričo tega resno. Učitelji niso mogli pri izpitih vreči inteligentnih in pridnih učencev, ki so se sicer prav dobro učili, ki pa niso mogli položiti izpita iz hrvaškega, odnosno slovenskega jezika zaradi averzije, ki so jo vsesali vase že kot deca in ki jo z njimi delijo tudi starši, učitelji in ves narod. Hrvaškemu in slovenskemu jeziku nedostaja tega kar vzbuja k učenju tujih jezikov: nimata literature svetovnega pomena. »Slovenski jezik«, je pisal »Piccolo« dobesedno, »je reven kmečki dijalekt s književnostjo, ki je neizmernokrat skromnejša od vsakega italijanskega dijalekta, a hrvaški jezik je med slovanskimi jeziki na zadnjem mestu.« Dokler sta se ta ali oni jugoslovenski jezik, izvaja »Piccolo«, še poučevala v ljudskih šolah, so vsaj učitelji bili zainteresirani na poznanju teh jezikov, danes pa tudi tega razloga ni več. Slovenščine ali srbohrvaščine ne potrebuje v Italiji nihče več!

S takšnimi nazori ni mogoče polemizirati; treba jih je samo pribiti. Apelirati na razum in moralo bi bilo odveč — ušesa fašistov so pregroba za takšne glasove. Tragedija, ki jo doživlja naš narod na tleh Italije, je v današnji Evropi brez primere.

K proračunu mesta Ljubljane

V proračunu mestne občine ljubljanske zavzemajo važno postavko personalni izdatki, ki znašajo, upoštevajoč vsa podjetja in upokojence, 20.58% v primeru s celoletno proračunsko potrebščino, torej v primeru z drugimi mesti naše države dokaj nižjo postavko.

V mestni službi je sedaj nastavljenih 487 uslužbencev, ki se razdele sledeče: 11 konceptnih, 3 pogodbeni juristi (finančni referent, davčni referent in vodja posredovalnega urada (ter 1 jurist dnevničar).

V mestnem gradbenem uradu je zaposlenih 11 inženjerjev, 1 pogodbeni arhitekt, ter 2 geometra. Dalje je pri raznih mestnih podjetjih 5 inženjerjev. Mestna občina ima 5 mestnih, oziroma šolskih zdravnikov, 3 živinozdravnike ter 30 učnih moči na mestni ženski realni gimnaziji.

V računski službi, upoštevajoč, vsa podjetja ter dohodarstveni urad, je 25 računskih in v pisarniški službi 91 pisarniških uradnikov. V tehnični strokovni službi je 18 tehničnih uradnikov ter 57 nižjih tehničnih uslužbencev.

Dalje spadajo k mestnim uslužbencem še služitelji, šolski sluge, tržni stražniki, poklicni gasilci in dohodarstveni uslužbenci. Službeno razmerje mestnih uslužbencev je bilo na novo urejeno s službeno pragmatiko, ki jo je občinska uprava sprejela v letu 1931. Ta pragmatika se opira v glavnem na predpise pragmatike za državne uslužbence, v kolikor dopušča to razmerje občinske službe.

Pripomniti je treba, da je služba mestnih uslužbencev tako različna od državne, da jo je v marsikaterem oziru nemogoče vzporediti z državno. Službeno razmerje občinskih uslužbencev v drugih državah je urejeno na posebnih pravnih podlagah, kar bo treba tudi v naši državi ukreniti.

Izdatki za mestne uslužbence so v proračunu za leto 1932 zmanjšani za 594.325 Din, ker so bile draginjske doklade znižane za 50 odstotkov ter izenačene z onimi državnih uslužbencev. Vse ostale zadeve, v kolikor niso urejene s službeno pragmatiko, urejajo tozadevni pravilniki. V smislu predpisov službene pragmatike mora občinski svet obenem s proračunom sistemizirati tudi vsa službena mesta. S tem se preide zopet k rednemu poslovanju v personalnih zadevah, ker je na podlagi teh predpisov vsako izredno napredovanje uslužbencev ali nastavljanje novih moči na mesta, ki niso sistemizirana, popolnoma izključeno. Istočasno je uvedena tudi stroga kvalifikacija uslužbencev ter dopušča službena pragmatika, da se nesposobne uslužbence odstrani iz službe. Kvalifikacija uslužbencev mora biti izvršena vsako leto meseca februarja.

Z ozirom na vladajoče razmere med vojno in po vojni in tudi z ozirom na današnje težke socialne razmere, je bila ureditev vprašanja mestnih nameščencev zelo težavna. Vendar je občinska uprava po velikem delu spravila to vprašanje v pravilen tir, kar bo v korist uslužbencem in občine.

Mandžurski konflikt

Vleče se že tedne in mesece in prav v isti obliki je razgrnjen problem pred svetom danes kakor je bil pred meseci. In prav tako kot takrat tudi danes ni videti, do kakšnega zaključka bo dovedel.

Japonci zasedajo Mandžurijo. Ves čas imajo pri okupaciji prav tehtne razloge in vselej imajo čisto določeno nalogo, toda ko je dovršena, se odpre nova. Zdaj so na jugu zasedli mandžurski teritorij do kraja, prav do slavnega kitajskega zidu, ki se je še pred nekaj dnevi napovedoval kot skrajni cilj njihovega prodiranja. Sedaj so se že oglasile nove napovedi: zasesti nameravajo celo Peking, ki vsekakor ni več v Mandžuriji.

Nedavno je šla po časopisju vest, da je Kitajska iznova apelirala na Društvo narodov. Toda na mestih, prihajajočih v poštev, ne vedo še ničesar o kitajskem apelu. Mnogi vplivni listi svetujejo kitajski vladi, naj prične neposredna pogajanja z japonsko vlado, ker se po tej poti uspeh obeta najzanesljiveje. Da, uspeh že, toda kakšen! —

Sedaj moremo biti že precej na jasnem o tem, da se mandžurski problem ne bo rešil pred ženevskim forumom. Mnogi ugledni oficijozni glasovi so v teku zadnjih tednov opozorili na izredna svojstva mandžurskega konflikta, naglašajoč, da je take prirode, da so formule Kelloggovega pakta in Društva narodov sploh ne dado aplicirati nanj. Ako pustimo v nemar vse drugo, nam kaže že dosedanji razplet afere, da se v Ženevi res ni dala razvozlati, in vse priča, da se ne bo dala niti v bodoče.

Poglavitna težava je v tem, da merijo japonske in kitajske zahteve ena mimo druge. Japonci so ogorčeni, da so se jih v železniški coni Kitajci dejanjsko lotili; zato so odredili okupacijo širokega pasu ob progi, da si zagotovijo javni red in mir. Tudi danes marširajo Japonci še vedno le zato, da očistijo deželo pred »banditi«, ki seveda niso nič drugega kot kitajski vojaki, bodisi da so to odbegli in razgnani bivši vojaki ali prave vojaške čete.

Kitajci so ogorčeni nad japonskim postopanjem: ne priznavajo upravičenosti vojaške intervencije, češ da more za red in varnost že poskrbeti kitajska oblast sama. Saj niti ne priznavajo vseh pravnih določb dosedanjih japonsko-kitajskih pogodb, torej niti vseh pravic, ki si jih z enako prepričanostjo lastijo v Mandžuriji Japonci.

Zato so zahtevali Kitajci, da Japonci najprej zapustijo zasedeno ozemlje, še le potem so mogoča direktna pogajanja. Kar počno Japonci, je po kitajskem naziranju enostavno kršenje mednarodnopravnih določb in nasilje, zato je Društvo narodov dolžno poseči vmes. Ali prav tako trdovratno trdijo Japonci, da njihova okupacija pomeni samo izvedbo določb, ki jih vsebujejo dosedanje kitajsko-japonske pogodbe, da je tedaj vsa afera samo čisto japonsko-kitajska zadeva, ki jo morejo razrešiti in likvidirati samo neposredna pogajanja, prav za prav samo kitajska kapitulacija.

Spričo tolikih načelnih razlik v pojmovanju dosedanje posredovanje v okviru Društva narodov ni moglo imeti nikakega uspeha in zelo se je bati, da ga ne bo imelo niti v bodoče.

Zadeva pa se zapleta še dalje. Kitajci se z Japonci ne morejo meriti; njihove vojske so vajene le večne notranje borbe, kjer igra marširanje in ropanje zares večjo vlogo nego bitke; moderna japonska vojna oprema daje že sama po sebi desetkratno premoč. Zato ne ostane Kitajcem drugega kot apel na vnanje faktorje in pa gospodarski bojkot. Toda podoba je, da prav to vzbuja največjo nejevoljo na japonski strani in zdi se, da bodo Japonci vztrajali tudi v tem pogledu na popolni uklonitvi, drugače pa bodo marširali dalje. Tudi manjši napadi na Japonce po kitajskih mestih samo še bolj poostrujejo nasprotstva.

Še eno ni brez pomena. Zdi se, da odločujočim velesilam niti ni več brezpogojno do tega, da se Kitajska zaščiti. Saj so se čuli že prav tehtni pomisleki zoper to, da bi se podpirala Kitajska v odporu zoper lastne obveznosti. Zadnja tri, štiri leta kitajskih odnošajev do evropskih držav so pokazala, da si Kitajci njih ureditev zares predstavljajo prelahko. Opozarjamo samo na nastop kitajskih upravnih in političnih oblasti do sovjetske Rusije v severni Mandžuriji, kjer so hotele kratkomalo zanikati svoje jasno izražene obveznosti. Tudi sovjetom ni preostalo drugega, kakor da so poslali v deželo nekaj divizij, opremljenih z najmodernejšim orožjem, in Kitajska se je po uporabi tega argumenta kar takoj uklonila. Zdaj se jim ista taktika maščuje, samo s to razliko, da je Japonska brškone sama sprožila proces, prav gotovo pa ji je skrajno dobrodošel in ga želi sedaj izkoristiti do skrajnosti.

Najinteresantneje je sedaj, kakšno stališče zavzema za kulisami Rusija. Jošizava, diplomatski predstavnik Japonske, se je vračal iz Ženeve in Pariza v Tokio skozi Moskvo in se je tamkaj seveda ustavil. Prav isti čas pa je sovjetsko časopisje najbolj napadlo kapitalistične države radi mandžurske afere. Ali to prav gotovo ni odločilno. Sumljivo pa je, da so se začeli oboroženi spopadi med Rusi in Kitajci v Harbinu. Kdo jih je sprožil, komu naj služijo za pretvezo, kdo namerava intervenirati radi njih? To bi mogel biti še en nov zapletljaj v Mandžuriji, morda pomembnejši od dosedanjih.

Ratifikacija trgovinske pogodbe s Francijo

Beograd, 13 januarja M. Iz Pariza javljajo, da je vlada predložila parlamentu načrt zakona, s katerim se odobri trgovinska pogodba, sklenjena med Francijo in Jugoslavijo 7. novembra lanskega leta v Beogradu.

Konferenca Male antante

Beograd, 13. januarja M. Inozemski listi potrjujejo vest, da se dne 30. t. m. sestanejo v Montreuxu zunanji ministri držav Male antante. Na sestanku bodo sporazumno ugotovili stališče z ozirom na razorožitveno in reparacijsko vprašanje.

Spored nocojšnje dobrodelne akademije

Spored nocojšnje dobrodelne akademije v Unionu je nenavadno pester. Točno ob 20. se prične koncert, ki ga otvori operni orkester, pomnožen s člani orkestralnega društva Glasbene Matice in gojenci drž. konservatorija pod taktirko opernega kapelnika dr. Danila Švare. Orkester bo zaigral Webrovo uverturo k operi Čarostrelec, nato Osterčevo malo suito za orkester, ki se bo tokrat prvič izvajala. Tretja točka je Lajovčev Capricio, simfonična skladba prave umetniške vrednosti, ki je bila že izvajana v Ljubljani, Pragi in Zagrebu. Zadnjič jo je dirigiral v Ljubljani prof. Škerjanc. Za orkestrskim nastopom zapoje odlična članica naše opere ga. Zlata Dinndienac arijo Minke iz »Gorenjskega slavčka«, zatem pa narodne po zapiskih Stanka Vraza v obdelavi g. Stritofa, ki spremlja umetnico tudi na klavirju. III. del koncerta je prepuščen solistu Josipu Gostiču, mešanemu zboru Glasbene Matice in združenemu orkestru. Prvič se bo izvajala Sattnerjeva kantata »V kripti sv. Cecilije«, katero je dokončal naš sivolasi mojster lansko pomlad ter jo prepustil Glasbeni Matici v prvo izvajanje. Snov je legendarična iz življenja sv. Cecilije, zaščitnice lepih umetnosti. V zadnjem oddelku pa nam zapoje zbor Glasbene Matice pet slovenskih a capella zborov in dve narodni za svetovni radio prenos. Kakor že javljeno bo ta večer 124 radio-postaj po vsem svetu sprejemalo in oddajalo slovensko pesem.

Opozarjamo, da je postavitev mešanega zbora pri petju nocojšnji večer neobičajna. Zbor se je moral pregrupirati zaradi akustičnih zahtev radio-prenosa in so se zaradi tega predsinočnjim vršile preceli dolge skušnje v unionski dvorani.

Koncertni del bo končan okoli pol 22. in takoj nato se izprazni velika dvorana in pripravi za zabavni del. V zabavnem delu bo v veliki dvorani malo plesa, godbo bo oskrbel znameniti Negodetov jazz. Sloves tega orkestra je znan. Vmes bo nastopil g. Mirko Premelč z nekaterimi zabavnimi popevkami. G. Danilo Bučar, ki je brez dvoma eden naših najboljših kupletistov pa zapoje ob spremljevanju kitare kupleta »In že bežim«, »1. april« ter parodijo »Lipa zelenela je«. Sodeloval bo v zabavnem delu tudi operni balet, zaplesal bo tango iz šiviceve operete »Oj ta prešmentana ljubezen«, sledi ples g. Golovina in gdč. Moharjeve ter znani ples iz III. dejanja opere Car in tesar, ki je izredno ljubek, izvrstno naštudiran in ki ga je moral balet skoro pri vsaki operni predstavi ponoviti. Na verandi, v beli in zeleni dvorani bo preskrbljeno za druge zahteve. Poudarjamo, da vsi sodelujoči nastopijo na korist Pomožne akcije in vse, kar se bo dobilo v 11 paviljonih, je darovano zopet na korist Pomožne akcije. Vstopnice so ves dan v razprodaji v Matični knjigarni. Sedežev ni več mnogo, je pa še dovolj stojišč.

Na delu za novo stranko

Živahno zanimanje za stranko v celjskem, laškem in ljutomerskem srezu

Celje, 13. januarja.

V nedeljo se je osnoval v Celju pripravljalni odbor za ustanovitev nove vsedržavne stranke Jugoslovenske radikalne kmetske demokracije.

Vsi nacionalno in državno čuteči krogi v mestu bodo z veseljem pozdravlji, da ravno naše mesto, ki je bilo včasih torišče tako ljutih strankarskih bojev, prednjači pri uedinjenju vseh jugoslovensko čutečih elementov in združitvi vseh delovnih energij.

Pokret se bo iz Celja razširil tudi takoj po deželi, kjer se bo ustvarila v vsaki občini krajevna organizacija. Istočasno se bo osnovala tudi sreska in pozneje okrožna organizacija. Začasno je osnovan v Celju pripravljalni odbor, ki bo zbiral člane in izvršil organizatorična dela, nakar se bo vršil pozneje strankin zbor v mestu in v posameznih podeželskih občinah.

Pripravljalni odbor za Celje je sestavljen tako-le: Predsednik dr. Ernest Kalan, advokat; podpredsednik mag. pharm. Andro Posavec, lekarnar; tajnika: Anton Zorko, višji pisarniški predstojnik okrožnega sodišča in Albin Marčič, arhivar upravnega sodišča v Celju; blagajnik Janko Vranjek, transportni kontrolor drž. žel. Odborniki: Fran Burger, notar; Franjo Dolžan, kleparski mojster in posestnik; dr. Alojz Goričan, advokat in župan; dr. Juro Hrašovec, advokat; Anton Lečnik, juvelir in posestnik; Martin Mastnak, profesor; Fran Mravljak, profesor; Ivan Prekoršek, upravitelj javne bolnice in nar. poslanec; Ivan Ravnikar, veletrg. in posestnik; Rudolf Stermecki, veletrgovec in posestnik; Franjo Voglar, šolski upravitelj; dr. Dragotin Vrečko, advokat.

Vsakdo, ki se strinja s programom in načeli nove stranke, je brez ozira na prejšnjo strankarsko pripadnost vabljen, da vstopi v novo stranko. Dokler ni določen strankin lokal, naj se člani prijavljajo za podpis pristopne izjave pri predsedniku dr. Kalanu.

Globoko smo prepričani, da bo nova politična tvorba, ki pomeni uedinjenje mnogih javnih delavcev, ki so pred 6. januarjem 1929 bili razdeljeni na razne strankarske tvorbe, pomenila za gospodarsko, kulturno in družabno življenje v našem mestu velik napredek in začetek mnogih lepih uspehov.

*

Zidani most, 13. januarja.

V ponedeljek popoldne so se zbrali v kolodvorski restavraciji v Zidanem mostu zastopniki vseh stanov v srezu Laško, da zgrade temelje sreske organizacije nove državne stranke.

Sestanek je otvoril g. poslanec prof. Pavlič, ki je razložil pomen novo snujoče se državne stranke ter pozival navzoče, naj delujejo v pravcu kraljevih manifestov za složno sodelovanje vseh stanov, blagor naroda in države. Nazdravil je Nj. Vel. kralju Aleksandru in vsej vladarski hiši, ministrskemu predsedniku g. Petru Živkoviću in ministroma gg. dr. Kramerju in Puclju.

Po daljši debati, ki pa je pokazala enodušno željo po sporazumnem delu, je bil soglasno izvoljen sledeči pripravljalni odbor: **Za Trbovlje:** župan Gustav Vodušek kot zastopnik občine, učitelj Pleskovič Rudolf za učiteljstvo, inž. Ivo Ivanovič za rudniške nameščence, Pavlin Vinko za trgovce, Rozin Miloš za obrtnike, Potrata Franc za kmetske posestnike in rudarji: Štruc Jakob, Marin Ivan, Levstik Anton, Škrinjar Jože in Jamšek Rudolf. — **Za Hrastnik:** Wolf Franc, delavec v kemični tovarni, Hofbauer Josip, Benedikt Severin in Roš Ferdo. — **Za Laško:** župan dr. Roš Franjo in Novšak Jože. — **Za Marija Gradec:** župan Pleskovič Milan, Poteka Martin. — **Za Sv. Krištof:** župan Trbovc Jože in Kajtna Anton. — **Za Sv. Lenart:** župan Weber Karl. — **Za Jurklošter:** župan Anton Jurko in delavec Ulaga Franc. — **Za Loko-Zidani most:** Jagrič Alojz, strojevodja in Šinkovec Franc, žel. uradnik. — **Za Dol:** Draksler Ivan, Dolinšek Avgust in Bantar Avgust.

Odbor se je konstituiral sledeče: Predsednik dr. Franjo Roš, podpredsednik Jagrič Alojz, tajnik inž. Ivo Ivanovič, namestnik učitelj Pleskovič, blagajnik Pleskovič Milan in namestnik Dolinšek Avgust.

G. župan Vodušek je zaključil lepo uspeli sestanek z zahvalo vsem navzočim, ki so pokazali, da se dobro zavedajo važnosti ustanovitve nove stranke, ki naj povede narod in državo v boljšo in srečnejšo bodočnost.

★

Ljutomer, 13. januarja.

V nedeljo se je vršila v Radencih ustanovna skupščina sreske organizacije nove vsedržavne stranke JRKD za srez Ljutomer. Skupščino je sklical narodni poslanec gospod Jakob Zemljič, navzočih pa je bilo 39 županov ter 43 delegatov bivših krajevnih akcijskih odborov. Poslanec Zemljič je uvodoma obširno poročal o političnem položaju ter se je dotaknil vseh vprašanj, ki zanimajo javnost. Njegovo poročilo je izpopolnil banski svetnik g. Fran Skuhala, ki je poudarjal posebno vlogo širših slojev prebivalstva pri sanaciji sedanjih težkih gospodarskih prilik. Oba kmetska predstavnika našega sreza sta žela za svoja izvajanja navdušeno odobravanje. Tajnik učitelj Lubej je podrobno raztolmačil program in statute nove stranke. Po obsežni debati je bilo sklenjeno, da se začasno ustanovi 17 krajevnih organizacij, nato pa je bil soglasno izvoljen sledeči sreski odbor: Predsednik Skuhala Fran, banski svetnik in župan v Križevcih, podpredsednika dr. Boezio Lenart, odvetnik v Gor. Radgoni in Lukačič Avgust, postajni načelnik v Ljutomeru, tajnik Lubej Fran, učitelj v Ljutomeru, blagajnik Škof Alojz, veterinarski svetnik v Ljutomeru. Odborniki: dr. Stajnko Marko, odvetnik, Karbaš Fran, Žnidarič Jakob, Roškar Andrej, Jurinec Matija, Čeh Ivan, Bobnjar Tomaž, Glasser Joško, Špindler Fran, Kovač Tomo, Kreft Ivan, Žel Janko, Talany Ivan, Simenčič Tomaž, Smolkovič Rudolf.

Izražajoč g. poslancu Zemljiču in banskemu svetniku g. Skuhali popolno zaupanje, so odšli udeleženci z najboljšimi nameni v svoje občine gradit nove celice prelepe Jugoslavije.

Obup bolehne ženske

Dravograd, 13. januarja.

V ponedeljek rano zjutraj je skočila v Dravo pri Mornhofovi žagi 34 letna Barbara Vravnikova, sestra selskega pismonoše pošte Dravograd. Zjutraj se je bila oblekla v boljšo obleko in se poslovila s pretvezo, da gre k sorodnikom Nedaleč od doma pa je usmerila drugo pot. Na obali je pustila plašč in torbico ter se vrgla v objem mrzlih dravskih valov. Očividec, žagar v Mornhofovi žagi, je takoj hitel na kraj nesreče, a nesrečnice ni več dosegel. Že so jo zagrnili valovi.

O nesreči je žagar takoj obvestil starše in sorodnike, ti pa dravograjske orožnike. Kljub vsemu trudu dosedaj še ni bilo mogoče najti njenega trupla. Pokojnica je trpela na živčni bolezni že od zgodnje mladosti. Tega trpljenja jo je slednjič odrešila Drava. Prizadeti rodbini naše iskreno sožalje!

Neurja in poplave

London, 13 januarja AA. Snoči in davi je divjala nad Anglijo, posebno pa nad Rokavskim prelivom, silna nevihta. Mnogo ladij se je moralo zateči v luke.

Battawia, 13. jan. AA. Na otoku Soumbra so bile ogromne poplave. Vodovje je porušilo mostove in poškodovalo nasade. Deset oseb je utonilo. Škoda je ogromna.

Avstrijski kancelar v Ženevi

Dunaj, 13. januarja AA. Kancelar Buresch je odpotoval v Ženevo, da naprosi Društvo narodov za podaljšanje avstrijskih kreditov.

Vremenska napoved

Zagrebška vremenska napoved za danes: Spočetka vedro, nato postopoma vedno bolj oblačno, toplo in stalno. — **Situacija včerajšnjega dne:** barometerska depresija z Atlantskega oceana se je ustalila v zapadni Evropi. Višji pritisk, ki je prevladoval na vzhodnem delu kontinenta, pa se je v poslednjih 24 urah še nekoliko ojačil. V naših krajih je pritisk narastel za 2—7 mm. Temperature so narastle v severnem Primorju za 1 do 2 stopinje, drugod pa padle za 1 do 6 stopenj. Bilo je nekoliko padavin.

Dunajska vremenska napoved za četrtek: Nobene bistvene spremembe.

Naši kraji in ljudje

Spomenica „Jadrana“ Nj. Vel. kralju

V soboto večer bo v Ljubljani na Taboru letošnja akademija jugoslovenskega akademskega društva Jadrana, že dolga leta udomačena in priljubljena prireditev pod imenom Slovanskega večera. Ta prosvetno-družabna prireditev je postala zadnja leta tudi zbirališče akademskih starešin, dočim je naslednji dan občni zbor starešinskega društva Jadrana. Udeležba na Slovanskem večeru — dvanajsti je že letos — bo zato brez dvoma tudi v soboto zelo velika.

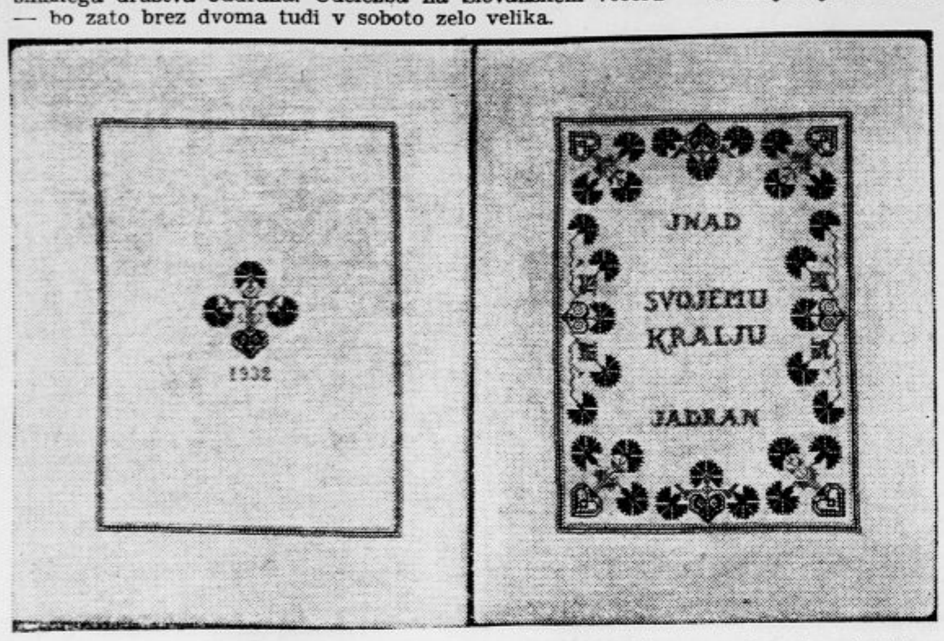

Kakor nad lansko, je tudi nad letošnjo prireditvijo prevzel pokroviteljstvo Nj. Vel. kralj. V znak hvaležnosti in zveste vdanosti bo JNAD Jadran poslalo vladarju spomenico, vloženo v mapo, ki je vezana v domačem platnu z uvezenimi narodnimi motivi. To preposto, a umetniško izgotovljeno delo je izloženo v knjigarni Tiskovne zadruge, besedilo spomenice pa se glasi:

Jugoslovenska omladina čuti dolžnost izkazati spoštovanje in hvaležnost za Njegovo delo in naklonjenost.

Akademiki se zavedajo svoje nacionalne naloge, uverjeni, da bo slovenstvo, hrvatstvo in srbstvo našlo v jugoslovenstvu ne samo svoj ideal, temveč tudi svoje popolno uresničenje.

Državna in narodna enotnost sta predmet naše vere in prepričanosti; to je klic našega srca in razuma.

Rane na našem narodnem telesu še niso popolnoma zaceljene, toda trdno upamo, da jih bosta pravičnost in resno delo ozdravila.

Aleksandrova univerza naj najde v nas sposobne delavce za povzdigo slovenskega dela velike jugoslovenske kulture.

Naj naša univerza ostane žarišče nacionalne ideje, naj bo to vrelec bratstva.

S temi željami se klanjamo Nj. Vel. kralju

Aleksandru I.

Kaj govore številke o rubežnih

Statistični podatki ljubljanskega eksekucijskega oddelka

Ljubljana, 13. januarja.

Okrajna sodišča v področju višjega deželnega sodišča so že sestavila predpisane statistične preglede o svojem poslovanju, zlasti o pravdah, eksekucijah in kazenskih zadevah. So samo suhoparne številke, ki pa so v mnogih pogledih odraz gospodarskega in socijalnega življenja v območju posameznih sodišč. Iz sodne statistike je n. pr. posneti, da eksekucije od leta do leta zelo naraščajo in dosezajo visoke številke. Prva leta po vojni, tja do 1923, so bile eksekucije tako realne kakor mobilijarne, skorajda izreden pojav. Ni jih bilo niti 100! Za eksekucijski oddelek ljubljanskega okrajnega sodišča je ta leta zadostoval en sam sodnik, ki mu je pomagal majhen štab uradnikov in izvršilnih organov. L. 1919. je bilo n. pr. le okoli 700 izvršilnih predlogov. Ker se je pa pozneje, zlasti zadnja 3 leta, število izvršilnih predlogov rapidno množilo, je bilo okrajno sodišče primorano dodeliti eksekucijskemu oddelku kar 2 sodnika in pomnožiti število uradništva. Letos vodita oddelek s. o. s. dr. Vladko Rupnik in s. o. s. dr. Andrej Dolinar.

Lani je bilo pri oddelku vloženih 9.694 izvršilnih predlogov, predlanskim pa jih je bilo 8.630. Številčno torej zelo močan porast! Na zunaj pač govore te številke o gospodarskih težavah, a stvar po mnenju optimističnih opazovalcev ni tako tragična. Mnogo eksekucij so povzročile pač osebe, ki ne umejo ekonomično in racijonalno upravljati svojega če tudi skromnega imetja, v drugi vrsti pa izvira veliko število izvršb iz raznih špekulacij, ki so povzročile pri posameznikih katastrofo. Najtežji položaj preživljajo pač naši obrtniki in trgovci. Zakaj je postal njihov položaj kritičen? Mnogi podjetni, marljivi obrtniki in tudi trgovci so pričeli na preširoki podlagi. Stroški so bili ogromni, nasprotno zaslužek zaradi konkurence nesorazmeren. Podlegli so. Vrstile so se rubežni, pri posameznikih jih je bilo celo do 40. Obrtnike in mnoga podjetja pa so trle tudi razne javne dajatve, saj se je n. pr. OUZD vknjižil na neko podjetje za 90.000 Din na zaostalih prispevkih.

Prav poučna je podrobna statistika o lanskih in predlanskih eksekucijah. Od gorenjih 9694 predlogov jih je bilo 726 (predlanskim 348) na prisilno vknjižbo raznih t rjatev. Predlogov, da se zemljišča prodajo na javni dražbi, je bilo lani podanih 185, predlanskim pa 114. Faktično pa je bilo lani dokončanih dražb z razdelilnim sklepom le 34. Rubežni raznih premičnin so se pomnožile od 6729 na 7376. Denarnih rubežni na stalne plače in prejemke je bilo 2017, predlanskim 1666. Do prodaje zarubljenih predmetov je prišlo v 285 primerih (162). Ta številka kaže, da ljudje store vse, da se na kak način rešijo. Mnogo rubežni pa je ostalo brezuspešnih. Med lanskimi eksekucijami je bilo tudi 925 uradnih, s katerimi je sodišče iztirjavalo razne denarne globe in takse.

Zanimivo je dalje dejstvo, da so nazadovali predlogi za deložacijo stanovanjskih najemnikov. Lani je bilo predlaganih 150 deložacij (predlanskim 253). Izvršenih je bilo samo 10. Velika zasluga gre razen oddelku tudi stanovanjskemu uradu mestnega magistrata, ki je s svojimi intervencijami dosegel, da niso bile stranke vržene na cesto.

Eksekucijski oddelek ljubljanskega okrajnega sodišča se nahaja v levem pritličju justične palače. Na hodniku so na velikih deskah nabiti najrazličnejši dražbeni oklici in drugi izvršilni razglasi. V veliki sobi št. 19 je oddelkova pisarna, ki jo vodi g. Mesec. Tu vlada vedno prav živahno vrvenje, kajti tu je tudi poštni ekspedit za vsa priporočena pisma okrajnega in deželnega sodišča. Dnevno ekspediraio od 500 do 600 sodnijskih pisem. Ekspedit izvrši vsa dela, ki bi jih drugače morala opraviti ljubljanska poštna uprava, a letno odpravi do 200 tisoč priporočenih pisem. Izvršilnih organov je 11.

Režiserski tečaj ZKD

Ljubljana, 13. januarja.

V dneh od četrtka do sobote se je vršil pri Zvezi kulturnih društev v Ljubljani tečaj za režiserje v Zvezi včlanjenih odrov. Tečaj je otvoril predsednik ZKD direktor Jug, nakar je predaval g. Navinšek o šminkanju in tudi praktično pokazal, kako je treba delati. O zgodovini gledališča ter o temi, v kakšne svrhe in kaj naj se uprizarja je predaval ravnatelj Jakob Špicar iz Radovljice, o nalogah režiserja na diletantskem odru pa g. Logorelec od Šentjakobskega odra. O režiji klasične igre je predaval višji režiser prof. Šest, ki je razlagal režijo komedije »Kar hočete«, o režiji ljudske igre pa je razpravljal g. Milan Skrbinšek s Schönherrjevo »Zemljo«. O avtorskem pravu, s posebnim ozirom na gledališke predstave je govoril g. dr. Vladimir Knaflič. Vse vodstvo in organizacija pa je bila v rokah tajnika ZKD prof. dr. Koprivnika.

Slušateljev se je prijavilo toliko, da ni bilo mogoče sprejeti vseh in se bo za one, ki sedaj niso prišli na vrsto, ob ugodni priliki vršil še en podoben tečaj. Za udeležence, ki so na to reflektirali, je Zveza dala na razpolago brezplačno stanovanje in prehrano. Imeli so tudi ugodnosti pri obisku gledališča in kina. S tem tečajem je bilo našim podeželskim odrom izredno ustreženo in so udeleženci za prireditev ZKD nad vse hvaležni.

Zadnja pot Koropčeve mame

Poljčane, 13. januarja.

Po kratkem bolehanju je v nedeljo popoldne za večno zaspala daleč izven prijaznega trga Studenice poznana blaga gospa Koropčeva. V častitljivi starosti 86 let se je ločila od sveta in spi zdaj večno spanje gori na solnčnem gričku Sv. Lucije, kamor so jo v torek popoldne spremili njeni številni prijatelji in znanci, med njimi tudi vse domače in mnogo okoliškega učiteljstva, s šolsko mladino.

Ganljivo je spregovoril pokojnici v slovo ob odprtem grobu domači g. župnik: »Blaga mamica, kdo te ni spoštoval! Slehernemu je hudo danes, ko si legla v grob zraven svojega dragega moža, ki si mu bila vzorna družica. Sočustvujemo s tvojimi otroki in drugimi, ki te neutolažno objokujejo. Kdo bi preštel tvoja dobra dela, — bogve kolikim si bila botra ob krstu in za birmo!... Hudo te bomo pogrešali in našli nadomestilo za te, blaga mamica...«

Vsem je bilo rosno oko, ko je končal g. župnik in so pevci poljčanske Čitalnice, ki so se že ob hiši žalosti poslovili od nje z žalostinko »Vigred«, zapeli še »Blagor ji«. Pokojnica je bila navzlic svojim visokim letom izvanredno vedrega duha in spomina. Kot dobro gospodinjo, gostilničarko in posestnico so jo čislali vsepovsod. Ljubega moža je izgubila pred 15 leti. Svoje otroke je vzgojila vzorno in jih spravila do odličnih poklicev. Tako je eden sreski načelnik, drugi sreski šolski nadzornik, tretji sodavičar, hčerka pa še danes vodi slovito gostilno v Studenicah. Naj bo priljubljeni domačinki, vzorni ženi in materi ohranjen blag spomin. Preostalim naše iskreno sožalje!

Izsleditev tatinske družine

Velika Nedelja, 13. januarja.

Že lansko leto je Ivan Fric iz Gorišnice prijavil orožnikom v Veliki Nedelji, da mu je bil ukraden kovčeg s perilom. Dne 8. t. m. se je Frac nahajal pri posestniku Francu Kelcu v domači vasi, kjer je naletel na Štefana Spetišnika, posestnikovega sina in delavca enako iz Garišnice, in opazil, da nosi fant dve srajic iz sirove svile, ki ju je spoznal za svojo last. Prav tako je njegov brat Anton Fric videl enake srajce pri Štefanu Stepišniku ob priliki, ko so se nahajali v vaški gostilni.

Ivan Fric je zadevo prijavil orožnikom, ki so hoteli pri fantu in njegovi materi Neži izvršiti hišno preiskavo. Mati, ki bi rada preiskavo preprečila, je orožnikom pred nosom zaklenila vrata, tako da so morali možje postave poslati po kovača, ki jim je vrata odprl. Pri tem je ženska silno razsajala in se razburjala. Da ne bi orožniki našli ukradenega perila, je vrgla v vodo eno srajco in ene spodnje hlače, ki so jih orožniki zaplenili. Sin Štefan pa se je s pomočjo svoje matere skril in umaknil preiskavi.

Vsa Ljubljana le govori o grandioznem alpinskem velefilmu

Planine v plamenih

Hitite in oglejte si še Vi to prekrasno veledelo!

V glavni vlogi

LUIS TRENKER

Samo še danes!

Ob 4., ¼8 in 9¼ zvečer.

Elitni kino Matica

Telefon 2124

Pride! Najnovejša opereta skladatelja sladkih melodij

Emerika Kálmána

FILM, KI BO OČARAL VSO LJUBLJANO!

Varujte Vašo kožo

s tem da uporabljate

NIVEA-CREME

pred slabim in mrzlim vremenom, da ne poka in ne postane hrapava. Nadrgnite Vašo kožo večer vsak predenj, greste na počitek temeljito z Nivea-Creme. Tkanine postanejo s tem mladstno napete, koža pa močna in prožna. Veter in slabo vreme ji ne morejo več škoditi. Nadrgnite pa tudi podnevi, predenj odidete na prosto, lice in roke z Nivea-Creme. Ta krema namreč ne zapusti nikak sijaj, ter Vam nudi oni svži in mladostni izgled, ki ga mi vsi tako radi imamo. Razlika nasproti luksuznim kremam:

Najvišji učinek ali ceneje.

Nivea-Creme: Din 5.00—22.00

Jugosl. P. Beiersdorf & Co. d. s. o. j., Maribor

N245

Ob 50letnici smrti Jurija Dobrile

Danes mineva 50 let od smrti velikega narodnega prosvetitelja in svečenika, *škofa dr. Jurija Dobrile.* Veliki škof se je rodil 16. aprila 1812 v vasi Jažanj v pazinskem okraju, v dobi, ko so v Istri še vladali Francozi. Šolal se je najprej pri frančiškanih v Pazinu, potem pa v gimnaziji v Karlovcu. Iz šestega razreda je bil sprejet v goriško teologijo in v letu 1837 je pel novo mašo. Po slovenskem Krasu je kaplanoval precej časa, potem pa je v Avgustineju na Dunaju po dveh letih dovršil višje bogoslovne studije in promoviral za doktorja teologije. 1849 je postal v Trstu profesor teologije in ravnatelj semenišča. V letu 1852-53 je bila v Istri velika lakota in tedaj je on sam zbral za siromake nad 50.000 goldinarjev. 1854 je postal kanonik, 3 leta pozneje pa je bil imenovan za škofa v Poreču in je škofijo vodil 17 let.

Naravnost čudovite zasluge si je v tej dobi pridobil ne samo za odgoj duhovniškega naraščaja, ki je izhajalo iz slabih šol in najtežjih socialnih razmer, temveč tudi za narodno prosveto sploh. Vse revne študente je imel v točni evidenci in vse je podpiral po svojih močeh in pa s tem, kar so mu dali na razpolago darežljivi in rodoljubni ljudje.

Svoje škofovsko dostojanstvo je posvetil popolnoma narodu in bil je središče gibanja za narodno osamosvojitev. Že l. 1860. je odločno zahteval enakopravnost hrvatskega jezika z italijanskim in nekaj let pozneje je v izdatni meri pripomogel do ustanovitve glasila istrskih Hrvatov »Naša sloga«. 1875 je postal tržaški škof. Par let po tem imenovanju je že napisal oporoko, s katero je zapustil vse svoje premoženje v dobrodelne svrhe, v prvi vrsti pa v podporo revnih dijakov.

Dobrote, ki jih je izkazoval veliki narodni svečenik Dobrila, so postale v narodu naravnost legendarne in vse, kar je prišlo med narod pod imenom tega velikega svečenika in rodoljuba, je bilo na mah narodna svetinja. Znamenita so pastirska pisma velikega škofa, še večjo vrednost za naš narod pa predstavljajo njegove molitvene knjige, ki se najdejo še danes tudi po najrevnejših istrskih kočah.

Izkazane dobrote in za časa življenja še tako močne simpatije so minljive, niso pa minljive velike osebnosti, ki so stale med narodom v najtežjih časih. Veliki rodoljub Dobrila je preživel mladost v dobi, ko so se odjeki francoske revolucije uveljavljali tudi pri nas, visoke cerkvene časti je dosegel že v eri najhujšega avstrijskega absolutizma, potem pa je prešel kot visok cerkveni dostojanstvenik v početke ustavne dobe. Tako je preživel dobe raznih gospodarjev in idej, pri tem pa vedno ostal zvest svojemu bednemu narodu.

Postal je škof in lahko si mislimo, da je našel tam krdelo pomočnikov, ki mu niso bili po volji in o katerih je takoj vedel, da so že davno izruvani iz naroda. Kamor je prišel, povsod je bilo njegovo prvo delo, da si je izbral pomočnike, prežete od svojega duha. Naenkrat jih je našel z instinktom človeka, ki je najtesneje združen s svojo rodno grudo. Skromen kaplan nekje v Tolminu je postal naenkrat vikar. In je prišel škof Dobrila na vizitacijo semeniščc ter naenkrat izmed trume zagledal in do dna duše spoznal kakega mladega sestradanega Kraševca in od tedaj je vodila njegova dobrotljiva roka takšno mlado, nadebudno življenje.

O Istri in Krasu ne bo dosti zgodovinskih knjig, pač pa bo tam ustno izročilo za vedno bolj živo, kakor v kateri drugi pokrajini. Zapuščene vasice bodo še skozi usta poznih generacij pričale, da so imele nekdaj v svoji sredi dušnega pastirja, ki jim je bil oče za dušo in telo in ki je bil poslan od pravega škofa, ali kakor pravijo v Istri, od »božjega biskupa«. Še danes govorijo Istrani o božjem biskupu in bogzna, kako dolgo bodo še tako govorili. Če jih je kdo vprašal nekdaj, ko je veliki narodni svečenik in dobrotnik še živel, ali potem, ko je bil že v grobu, in so se še rodovi spominjali nanj osebno, ali pa tudi sedaj, ko je že 50-letnica njegove smrti, vedno dobiš isti odgovor: »Daleč so nebesa, malo je vezi med njimi in med nami na zemlji, škof Jurij Dobrila pa je bil ravno tako blizu neba kakor blizu nas. Bil je svetnik, obenem pa naš oče.«

Pri revmatizmu v glavi, ledjih, plečih, živčnih bolečinah v kolkih, usedu (Hexenschuss) se uporablja naravna **»Franz Josefova« voda** z velikim pridom pri vsakdanjem izpiranju prebavnega kanala. Univerzitetne klinike izpričujejo, da je **»Franz Josefova« grenčica** posebno v srednjih letih in starostni dobi izborno čistilno sredstvo za želodec in črevo. **»Franz Josefova« voda** se dobiva v vseh lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

Tri žrtve družinske žaloigre na Bledu

Iz nepojasnjenih vzrokov je inž. Klimek ustrelil soprogo, sinčka in sebe — Danes se bo vršil skupni pogreb

Bled, 13. januarja

Na Bledu se je odigrala pretresljiva tragedija. Mladi blejski lesni trgovec inž. Vladimir Klimek je v gluhi noči ustrelil soprogo Gabrijelo, mladega sinčka Vladimirja in sebe. Strahotna vest, da so našli vse tri mrtve s prestreljenimi glavami v domači vili v Zagorican št. 39, je planila med ljudi v torek dopoldne in hiteli so pred vilo, kjer so že uradovali orožniki. Sprva plašna govorica se je mahoma sprevrgla v presunljivo resnico.

Inž. Vladimir Klimek

je bil blejski domačin. Njegov oče je bil zdravnik, ki je že pred 20 leti služboval na Bledu, pozneje pa se mu je nenadoma zmračil um ter je umrl v umobolnici v Celovcu. Vladimir je sprva študiral v Ljubljani, nato v Gradcu in na Dunaju, kjer je obiskoval tehnično fakulteto, pozneje pa se je naselil spet na Bledu, kjer je pričel v družbi svojega brata trgovati z lesom. Pred 10 leti se je poročil z Gabrijelo, hčerko posestnika in župana Ivana Pretnarja. V zakonu sta se rodila dva otroka. Ljubljena hčerkica je pred kratkim umrla in je nesrečnim staršem ostal samo še 7-letni Vladimir. Iščoč tolažbe se je oče po smrti hčerke še intenzivneje posvečal trgovini z lesom, ki je navzlic hudim razmeram uspevala popolnoma zadovoljivo. Inž. Klimek je bil zelo podjeten trgovec, vedno dobre volje, vnet podpornik raznih društev in organizacij, rad je gojil tudi sport. Baš zaradi zdravja in vedno prekipevajočega temperamenta ni nihče mogel misliti, da se je v njegovi notranjosti porajala grozna misel, ki je dozorela do dejstva in hkrati zamorila troje življenj.

V torek zjutraj

je gospa Marija Pretnarjeva, babica malega Vladimira, zaman čakala dečka, ki je sicer imel navado sleherno jutro prihajati k njej, da sta nato skupaj čitala liste ali kako pravljico. Čakala ga je vse jutro, nato pa poklicala domačega hlapca Tineta, s katerim sta stopila do Klimekove vile, ki je v bližini. Presenečena sta našla vsa okna zagrnjena, čeprav je bila ura že dokaj pozna. Babica je velela Tinetu, naj zaluča v zastrnjeno okno kepo snega. A tudi na to se ni nihče odzval. Trkala sta nato še dalje, vendar nista našla odziva. Takrat sta oba zaslutila nesrečo in je babica velela Tinetu, naj urno stopi po vitrih. Res se jima je posrečilo z vitrihom odpreti vrata, nakar sta stopila v prvo nadstropje do stanovanja Klimekovih. Našla pa sta tudi stanovanjska vrata zaklenjena in sta si morala ponovno pomagati z vitrihom. Ko sta stopila v stanovanje, je gospa omahnila.

Na tleh je zagledala kri...

Nemalo razburjena se je takoj umaknila in ukazala Tinetu, naj nemudoma hiti po orožnike. Ti so bili kmalu na mestu in sami so odšli v stanovanje. Nudil se jim je strahoten prizor. Na posteljah so ležali skoro drug tik drugega gospodar Vladimir Klimek, njegova 31-letna soproga Gabrijela in mali Vladimirček — vsi s prestreljenimi glavami. Posteljna odeja je bila vsa okrvavljena, kri pa je bila tudi na tleh okrog postelj. Nemudoma pozvani okrožni zdravnik dr. Češarek je mogel ugotoviti samo —

smrt vseh treh...

V stanovanje so prihiteli kmalu nato sorodniki nesrečnikov. Odigravali so se srce pretresujoči prizori. Na prizorišče velike tragedija je bila pozvana tudi komisija, ki je ugotovila, da je inž. Vladimir Klimek najbrž v duševni zmedenosti ustrelil z lovsko puško najprvo soprogo, potem sinčka in slednjič še samega sebe.

V vili, ki jo je pokojnik kupil šele pred dvema letoma, stanuje v pritličju tudi šofer Stanko Ažman, ki so ga orožniki zaslišali že v teku dopoldneva. Ažman je usodno noč spal v svojem stanovanju, vendar ni čul ponoči nikakih strelov. Tragedija se je morala odigrati najbrž po polnoči, ko je bilo vse v najglobljem spanju.

Kaj je pritiralo nesrečnega mladega moža v obup, ostane zaenkrat

velika skrivnost.

Dan pred usodnim dogodkom je bil Klimek videti popolnoma priseben ter je še poslal iz skladišča v Italijo nekaj lesa. Popoldne se je nahajal v okolici Bleda z lovsko puško na ramenu. Domov je prišel okrog 11. zvečer, nakar ga zunaj niso več videli. S svojo soprogo je živel vedno v najlepši harmoniji in Vladimirčka je ljubil z vso očetovsko nežnostjo.

Žrtve grozne tragedije so snoči prenesli v mrtvašnico na blejskem pokopališču in bodo vsi trije v četrtek ob 16. pokopani v skupnem grobu.

Pod najvišjim pokroviteljstvom Nj. Vel. kralja Aleksandra I.

XII. AKADEMIJA SLOVANSKI VEČER

16. jan. 1932 v vseh prostorih Tabora

Domače vesti

Srečno novo leto želi vsem naročnikom, inserentom in čitateljem pravoslavne vere »Jutro«.

+ **Publicist in novinar Sauerwein v Beogradu.** Znani francoski publicist in politični direktor pariškega »Matina« Jules Sauerwein se že nekoliko dni mudi v Beogradu v svrho proučevanja naših razmer. V isto svrho je v zadnjem času posetil tudi Nemčijo, Avstrijo, Češkoslovaško in Madžarsko. Svoje utise s tega potovanja je začel objavljati v »Newyork Times«, »Prager Presse« in drugih listih. Ker je bil že sprejet od raznih uglednih jugoslovenskih politikov, bo Sauerwein danes zapustil Beograd. Beograjska sekcija Udruženja jugoslovenskih novinarjev je uglednemu gostu na čast priredila v svojem domu častni večer.

+ **Jugoslovensko-češkoslovaška liga v Ljubljani spominu dr. Scheinerja.** Ljubljanska JČ liga je odposlala češki obci sokolski ob priliki smrti dr. Josipa Scheinerja tole brzojavko: Velikemu Sokolu, prvoboritelju slovanske vzajemnosti doktorju Scheinerju večna slava!«

+ **XLII. redna glavna skupščina društva »Pravnika«** se bo vršila v četrtek 28. t. m. ob 18. v ljubljanski pravosodni palači št. 79. Dnevni red: 1.) poročilo odbora; 2.) poročilo preglednikov; 3.) volitev načelnika; 4.) volitev odbornikov in preglednikov; 5) slučajnosti. K obilni udeležbi vabi odbor.

+ **Anketa o znižanju stanovanjskih najemščin.** Ministrstvo za socijalno politiko in narodno zdravje je zagrebški organizaciji stanovanjskih najemnikov poslalo naslednje obvestilo: Anketa v vprašanju znižanja najemščin se bo vršila 25. januarja 1932. — Šef kabineta.«

+ **Nov pravilnik o delu v lekarnah.** Minister za socijalno politiko in narodno zdravje je podpisal pravilnik o delu v javnih lekarnah. Vsak lekarnar mora po krajevnih potrebah imeti v zalogi zadostno količino zdravil, farmacevtskih preparatov in obvez. Zanimivo je, da se s tem pravilnikom dopušča lekarnikom, da v nujnih primerih poškodbe, zastrupljenja in podobnih prilikah dajo sredstva, o katerih mislijo, da so prikladna, tudi brez zdravniškega recepta, če zdravnika ni mogoče poklicati pravočasno. V takem primeru se postopanje lekarnarja ne bo smatralo za mazaštvo. Kar se tiče odpiranja in zapiranja lekarn, bodo bani uredili to vprašanje po krajevnih potrebah v sporazumu z zdravniško zbornico.

+ **Službeni list dravske banovine** objavlja v 3. letošnji številki med drugim: Zakon o bilanciranju državnih vrednostnih papirjev; pravilnik o pogodbenih državnih poštah; odločbo k pravilniku o vzdrževanju klinik; odločbo, da se podaljša rok o pregledu tokomerov; cenovnik serumov Centralnega higijenskega zavoda v Beogradu; rumunsko ratifikacijo konvencije za izboljšanje usode ranjencev in bolnikov v vojni in konvencije o postopanju z vojnimi ujetniki; razglas o odkupu predvojnega srebrnega denarja; razglas o obremenitvi avtobusnih podjetij z 10 procentnim izrednim cestnim prispevkom ter razglas o pobiranju občinskih davščin od postelj za prenočevanje tujcev v mestni občini Ljutomer.

+ **Ravnateljstvo zdravilišča Rogaška Slatina** razpisuje v zakupno oddajo naslednje restavracijske, hotelske, trgovske in obrtne prostore zdravilišča: restavracijo »Aleksandrov dom«, delikatesno trgovino z zajtrkovalnico ter brivski in damski salon v »Zagrebškem domu«. Vsi navedeni prostori se oddajo v najem za dobo treh let. Ponudbam naj se priložе dokazila o strokovni sposobnosti.

+ **Uradni dan Sreskega gremija trgovcev v Celju** za člane trgovce v rogaškem sodnem okraju se bo vršil v petek 15. t. m. od pol 10. do 12. dopoldne v Rogatcu v posebni sobi Špornove kavarne.

+ **Šolska kuhinja v Marenbergu.** Marenberško Kolo jugoslovenskih sester je tudi letos pokrenilo akcijo za otvoritev šolske kuhinje. V ponedeljek se je šolska kuhinja, ki so jo otroci že težko pričakovali, tudi otvorila v telovadnici osnovne šole. Vsak dan dobiva toplo kosilo okoli 100 siromašnih otrok. Kuhinja bo otvorjena do pomladi. Akcijo Kolašče je treba pohvaliti, prebivalstvu v Marenbergu in okolici pa je toplo priporočati, da gre prirediteljicam na roko in jih tudi gmotno podpre, da bo lahko kuhinja dobro uspevala, kar bo v prid le našim otrokom.

+ **Kovani drobiž** iz niklja po 20, 10, in 5 par, iz game po 10 in 5 par, avstroogrski iz niklja in pakfonga po 10 in 20 vinarjev in iz železa po 20 vinarjev je prestal biti zakonsko plačilno sredstvo od dne 30. novembra 1931, ko je dobil obvezno moč zakon o kovanju srebrnega denarja po 10 in 20 Din. Ta drobiž se zamenja za kovani denar po 25 par do konca novembra 1932 pri blagajni finančne direkcije v Ljubljani in pri davčnih upravah.

+ **Gospodinjski koledar 1932. bo** s svojim praktično urejenim troškovnikom izvrsten pripomoček vsaki gospodinji. Naroča se pri upravi »Gospodinjskega koledarja«, Ljubljana, Šelenburgova ulica 7-II. Cena 20 Din, s poštnino 21.75 Din. Dobiva se tudi v vseh knjigarnah.

+ **Poroki.** Na Brezjah se je poročil g. Rudolf Kodrič šolski upravitelj v Vuhredu, z gdč. Leopoldino Matjažičevo, učiteljico od Sv. Marjete ob Pesnici. — V Newcastlu se je poročil naš rojak mornariški podoficir g. Vladko Roš, sin upokojenega šolskega upravitelja g. Josipa Roša, z Angležinjo gdč. Jennie Bruntonovo. — Obema paroma obilo sreče!

+ **Novi grobovi.** V Zapužah je umrla rodbini Berličevi hčerka Vera, učenka III. razreda meščanske šole. Pokopali jo bodo v petek ob 9 na pokopališče pri Sv. Roku v Dravljah. — V Prelogah pri Mokronogu je nenadno umrl vzorni gospodar g. Jože Hočevar, po domače Jozel. Mož je čez dan še sekal smreke, zvečer pa je izpil čašo čaja, se nezavesten zgrudil na tla in kmalu izdihnil. — V Orehovi vasi je umrla prevžitkarica ga. Ana Pahičeva, dobra gospodinja in blaga mati. Njen pogreb je pričal, da je bila splošno priljubljena. — Pokojnikom bodi ohranjen blag spomin, žalujočim naše sožalje!

Zvočni kino Idea

Najlepša Američanka
Billie Dove
v zvočnem filmu iz prvih dni svetovne vojne
Zablode Jeanette Carlaix
Premiera! Novo!
Ob 4., pol 6., pol 8. in 9. zvečer

+ **Redukcija delavstva v Hočah.** Po vsem Dravskem polju znana tovarna za impregniranje telefonskih drogov ter železniških pragov v Hočah, katere lastnik je g. Rütgers, je te dni omejila svoj obrat. Reducirani je 85 delavcev, ki so sredi zime izpostavljeni pomanjkanju.

+ **Rekonstrukcija bazilike iz 5. stoletja.** V okolici Fojnice je bila letošnjo pomlad odkrita starokrščanska bazilika iz 5. stoletja. V teku poletja in jeseni je nadaljeval izkopavanje upravnik sarajevskega muzeja Škarić, ki je ves izkopani materijal dal prenesti v sarajevski muzej, kjer se sedaj z velikim trudom sestavlja. Sestavljenih je že več stebrov, menza z oltarja in žrtvenik iz rimske dobe. Čim bodo sestavljeni vsi deli, bodo izkušali v muzeju rekonstruirati baziliko, ki je edinstvena arheološka najdba v naših krajih.

+ **Tehnika v Konstancu ob Bodenskem jezeru.** Znani tehnični učni zavod »Technicum« v Konstancu se je s prilagodenjem vsemu napredku tehnike v 26 letih svojega obstoja dvignil na stopnjo najboljše obiskanih višjih tehničnih zavodov južne Nemčije. Bogata učila in moderne poizkusne naprave jamčijo za temeljito in času primerno izobrazbo inženjerjev, tehnikov in delovodij v strojni, elektrotehnični, avtomobilski in avtomobilski gradbeni stroki. Mesto Konstanz in Bodensko jezero sta s svojo mično okolico in veliko industrijo ob jezeru, kakor tudi z imeni Zeppelin, Dornier in Maibach svetovno znana.

+ **Strahovita burja v Dalmaciji.** Po vesteh iz Šibenika je v zadnjih dneh v vsej severni Dalmaciji divjala strahovita burja, kakršne tudi stari ljudje ne pomnijo. V paškem in velebitskem kanalu so morali ustaviti ves pomorski promet. Veter je bil tako močan, da je ruval drevje iz zemlje. Njive in travniki ob morju so bili preplavljeni in pokriti od morske soli, ki jo bo šele dež zopet otajal.

+ **Samomor Slovenca v Zagrebu.** Na Selski cesti v Zagrebu je v ponedeljek ponoči tamkajšnji trgovec Ivan Klapše našel truplo nekega policijskega stražnika, kateremu je iz rane na glavi tekla kri. Iz bližnje gostilne je Klapše o tem obvestil policijo. Komisija, ki je kmalu prispela na lice mesta, je ugotovila, da gre za samomor. Pokojnik si je v usta pognal iz službenega revolverja kroglo, ki je izstopila na temenu in povzročila takojšnjo smrt. Dognala se je tudi identiteta mrtveca, ki se zove Franc Kunej, star 29 let in po rodu iz Šmarja pri Jelšah. Zaradi neprilik v rodbini je zapustil dom in prišel v Zagreb. Bil je tudi nesrečno zaljubljen, kar vse je delovalo nanj tako, da je segel po revolverju in si končal življenje. Truplo je bilo prepeljano na Mirogoj.

+ **Huda nesreča na Kolpi.** Po stari navadi hodijo kmetje iz Šipka pri Karlovcu ob nedeljah k službi božji v Ozalj. Po maši je kmetica Magda Mikotova s svojim sinom obiskala bodočo sinaho, potem pa sta se oba napotila domov. Pri prevozu čez Kolpo je zasedlo čoln osem moških in žensk. Že blizu nasprotne obale pa je čoln naletel na neko skalo, tako da so vsi popadali v vodo. Vsi drugi so se rešili, le Magda Mikotova je utonila.

+ **Žrtve steklih psov.** V celjsko bolnico so pripeljali kar pet oseb, ki sta jih ogrizla dva stekla psa. Prva žrtev je 61 letna posestnikova žena Marija Novakova iz Nestopelj pri Črnomlju, ki jo je ugriznil domači stekel pes v levo roko. Isti pes je v isti vasi ugriznil 7 letno posestnikovo hčer Alojzijo Cesarjevo v desno nogo, dalje 31 letnega posestnika Alojzija Cesarja v desno roko in 6 letnega posestnikovega sinčka Antona Kopša v desno nogo. Sosedov pes, prav tako stekel, pa je ugriznil 14 letnega posestnikovega sina Jožeta Cesarja v obe nogi.

+ **Obleke in klobuke kemično čisti, barva, plisira in lika tovarna Jos. Reich.**

Ito — zobna pasta najboljša.

Vremensko poročilo
Meteorološkega zavoda v Ljubljani

Številke za označbo kraja pomenijo: 1. čas opazovanja, 2. stanje barometra, 3. temperatura, 4. relativna vlaga v %, 5. smer in brzina vetra, 6. oblačnost 1—10, 7. vrsta padavin, 8. padavine v mm. — Temperatura: prve številke pomenijo najvišjo, druge najnižjo temperaturo.

13. januarja

Ljubljana 7, 771.4, 1.8, 90, tiho megla, —, —; Maribor 7, 771.6, —2.0, 90, NE2, megla, —, —; Zagreb 7, 771.6, 1.0, 80, ENE2, 0, —, —; Beograd 7, 772.3, —3.0, 80, ESE10, 5, —, —; Skoplje 7, 773.3, 1.0, 90, SE2, 9, —, —; Split 7, 767.0, 9.0, 70, tiho, 2, —, —; Kumbor 7, 759.4, 9.0, 70, tiho, 10, —, —.

Temperatura: Ljubljana 4.6, 1.6; Maribor 7.4, —2.0; Zagreb 6.2, 1.0; Beograd 4.0, —4.0; Skoplje 5.0, —1.0; Split 14.0, 7.6; Kumbor —, 8.2.

Solnce vzhaja ob 7.37, zahaja ob 16.41; Luna vzhaja ob 10.27, zahaja ob 22.38.

ŠE VEDNO NAJUGODNEJŠE

kupite obleke, suknje, usnjene suknjiče ter blago za obleke pri tvrdki

Drago Schwab, Ljubljana

Smučarji — sportniki!

Predno se odločite za nakup smučk, palic, vezi in drugih zimsko-sportnih predmetov zahtevajte brezplačni cenik od tvrdke

IVAN SAVNIK
Kranj 10

Vezi: Seidl otroške Din 70, velike Din 85, nemško streme Din 115, Alpina Din 240. Palice: leska otr. Din 35, velike Din 45, najfin. Din 55; bambus otr. Din 45, velike Din 60, najfin. Din 85. Smučarski šali Din 25, tirolski 55; Pjaxa Din 24; volnene kravate Din 13, nogavice Din 26, rokavice Din 35; sanke otroške Din 85, velike, spredaj zavite Din 135. 15599

Iz Ljubljane

u— **Dobrodelna akademija.** Kakor že sporočeno, bo sledil današnjemu koncertu sporedu »dobrodelne akademije« zabavni del zelo pestre vsebine. Prireditev se bo vršila v glavni dvorani Uniona in v vseh stranskih prostorih pri pogrnjenih mizah. Godbo bosta oskrbovala Negoletov jazz in Sonny boy. Občinstvo, ki se bo udeležilo prireditve, se posebej opozarja, naj se ne plaši, da bi bilo morda odirano. **Vse jestvine in pijače se bodo prodajale pod firmo dobaviteljev in sicer pod običajno ceno.** Vsakdo bo torej za majhen denar dobro postrežen. S tem pa bo vendarle izdatno prispeval pomožni akciji za gladujoče v Ljubljani.

u— **Dobrodelna akademija Pomožne akcije.** Vstopnice za nocojšnjo prireditev v Unionu se dobe v predprodaji v Matični knjigarni na Kongresnem trgu. Naj si vsak preskrbi pravočasno še razpoložljive vstopnice, ker je zanimanje veliko. — Za Pomožno akcijo so darovali uradniki državne železnice namesto venca na grob svojega pok. tovariša g. Černeta znesek 340 Din. — Iskrena hvala! —Odbor Pomožne akcije.

u— **K pogrebu dr. Scheinerja** sta poleg deputacije Sokola KJ odpotovala včeraj opoldne v Prago kot zastopnika mestne občine občinska svetnika gg. dr. Pipenbacher in Miroslav Urbas.

Drevi vsi na „DOBRODELNO AKADEMIJO“ v Unionu

u— **Vossov roman »Dva človeka« prihodnji filmski spored ZKD.** Od jutri naprej bo predvajala ZKD v Elitnem kinu Matici veliki film, izvršen po popularnem in prekrasnem romanu »Dva človeka«. Film je izdelan zvočno z najboljšimi igralci v glavnih vlogah. Vlogo patra igra Gustav Fröhlich, žensko glavno vlogo pa Charlotte Susa. Predstave bodo v petek in soboto ob 14. v Elitnem kinu Matici ob najbolj znižanih cenah.

u— **Akademija — XII. slovanski večer** pod pokroviteljstvom Nj. Vel. kralja Aleksandra I. bo v soboto 16. t. m. na Taboru. Na akademiji sodelujejo: ga. Lovšetova, g. Zupan, priznani slovenski kvintet ter salonski jazz »Odeon«. Vabila so že razposlana, reklamacije na: JNAD »Jadran«, Ljubljana, Tomanova 3. ali tel. št. 29—74.

u— **Koncert stare komorne glasbe** se bo vršil v ponedeljek 25. t. m. v veliki dvorani kina Ljubljanski dvor v okviru Slogiinih komornih večerov. Na sporedu so skladatelji Stamitz, Myslivaček, Jiranek in Mozart. Spored izvajajo gg. Jeraj, Šušteršič, Korošec, Müller in Svetel. Cene običajno nizke.

u— **Društvo za zgradbo Sokolskega doma v Šiški** ima svoj redni letni občni zbor dne 31. t. m. v Belevue.

u— **»Sloga« narodno železničarsko glasbeno društvo.** Pevska vaja danes odpade. Pač pa prosim vse pevke in pevce, da se zanesljivo udeleže prihodnje pevske vaje v torek 19. t. m. ob pol 20. uri, ker bo važna zaradi bližnjih prireditev. — Pevovodja.

u— **Gozdovniki!** V petek 15. t. m. ob 19 bo važen sestanek v areni Narodnega doma, obvezen za vse! Vodstvo R. V. S.

u— **Poostrena kontrola avtobusov.** Policijski organi so pričeli strogo nadzirati vožnje avtobusov po mestu. Zlasti stroga je kontrola zaradi števila potnikov, ki jih sprejema posamezen voz. Večkrat se je namreč že zgodilo, da se v avtobus natrpa preveč potnikov. Policijski organi zdaj potnike pri prihodu v mesto štejejo in podjetnika, ki vozi preko določenega števila potnikov, prijavijo. Policija je včerajšnji dan prejela že par zadevnih ovadb.

u— **Podpornemu društvu za gluhonemo mladino** je poklonil Ivan Erbežnik, strokovni učitelj na gluhonemnici, 70 Din v počastitev spomina blagopokojne ge. Antonije Bučarjeve v Kostanjevici. Hvala!

u— **Razna kanalizacijska dela.** Ob Ljubljanici napredujejo kanalizacijska dela zaradi slabega vremena le počasi. Na Cankarjevem nabrežju so izkopali že okrog 100 metrov kanalizacijskega jarka. Ponekod vdira v jarek voda in bodo morali preden bodo položili cevi, sproti črpati vodi. Promet na Cankarjevem nabrežju je zaradi kopanja precej oviran, napoti pa so tudi veliki kupi gramoza, ki čakajo na betoniranje jarka. Še slabše v tem pogledu je na Gallusovem nabrežju, kjer je prehod med hišami in betonskim zidom ob Ljubljanici še ožji. Tam je nakopičenega tudi veliko blata ter ilovice iz struge. Ljubljanice, ki jo odvažajo zdaj s samokolnicami na drugo stran mostu, da zasujejo vrzeli ob prikrajnikih.

TRGOVSKI PLES
družabnega odseka trgovskih nameščencev se vrši v soboto 16. januarja v vseh prostorih hotela „UNION“
Gostuje g. Mirko Premelč. Nagode jazz. Cvirn jazz. 1837

u— **»Preporod« bo imel redno plesno vajo izjemno v petek v Trgovskem domu.** Začetniki, upoštevajte točnost, kajti od 8. do pol 9. bo g. Jenko vežbal rumbo, pozneje pa bo pokazal ostale plese.

u— **Družabni odsek trgovskih nameščencev ZPNJ** priredi 16. t. m. ples v Unionu, kateri ni v nobeni zvezi z Merkurjevim plesom.

u— **Veliki ples trgovskih nameščencev** 16. t. m. v vseh prostorih Uniona. Negodejazz. Gostuje g. Mirko Premelč. Cvirnov jazz. Vstop ni vezan proti vabilu. Obleka promenadna, domača zabava.

Iz Celja

c— **Z Ljudskega vseučilišča.** 12 t. m. je predaval višji sadjarski nadzornik v pok. g. Humek iz Ljubljane o temeljih zdrave novodobne prehrane. Njegova izvajanja so bila zelo zanimiva, poljudna in so v mnogoštevilnih navzočih našla mnogo pritrjevanja. Izvajal je, kako se je težišče človeške hrane premaknilo z mesa na sadje in zelenjad, da nam mora zadostovati tretjina beljakovin, kolikor so jih nekoč smatrali za potrebne. Utemeljeval je potrebo nevtralizacije kislin po lužinah in dokazoval, kako vročina hrano denaturira in ji uničuje naravne snovi. Podal je v podrobnem principe, na katerih naj sloni novi jedilni list. Dve uri trajajoče predavanje je dalo pobudo kuharskemu tečaju, ki se bo v kratkem vršil.

c— **Klubska smučarska tekma.** Zimskosportni odsek SPD v Celju priredi v nedeljo 17. t. m klubski smučarski tek za juniorje. Proga je dolga 7 km. Start bo ob pol 11. dopoldne pri Celjski koči, kjer bo tudi cilj. Prijave sprejema SPD v Kmetski posojilnici v Prešernovi ulici do sobote, razen tega pa se morejo tekmovalci prijaviti tudi še najpozneje pol ure pred startom pri tekmovalnem odboru na mestu tekmovanja. Prijavnina je 5 Din. Za zmagovalce so določena naslednja darila: smuči, smuške palice in še dvoje daril. Prvih pet zmagovalcev bo prejelo diplome. V primeru neugodnih snežnih razmer bo tekma čez teden dni, kar bo objavljeno pravočasno.

c— **Društvo »Soča«** bo imelo v soboto 16. t. m. ob 20. v Narodnem domu v spomin 25 letnice smrti Simona Gregorčiča akademijo s programom izbranih Gregorčičevih pesmi. Sodelovali bodo CPD. KPD. enajstletni izredno nadarjeni violinist Viher in mnogi drugi. Ker je čisti preostanek namenjen celjskim nezaposlencem, prosimo za obilno udeležbo. Predprodaja vstopnic v trafikah g. Kovača v Aleksandrovi ulici in g. Sedlačka na Ljubljanski cesti.

c— **Polletni pregled motornih vozil,** ki služijo javnemu prometu (avtobusi in avtotaksiji) določen za 18. in 28. t. m. je preložen na poznejši čas, ko bo splošni pregled motornih vozil obenem z novo registracijo. V kratkem bodo vsem lastnikom motornih vozil dodeljene nove evidenčne tablice.

c— **Samo še danes** morete obnoviti srečke III. razreda državne razredne loterije. Žrebanje bo že jutri.

c— **Mestni kino** bo predvajal drevi ob pol 21. premijero prekrasnega zvočnega filma »Pojoči norec« (Sonny boy).

c— **Pasji kontumac v Celju.** Odredbe mestnega načelstva glede ostrega pasjega kontumaca se izpremenijo v toliko, da se smejo v območju mesta od včeraj dalje vsi psi, ki se nahajajo izven zaprtih prostorov, voditi na vrvicah brez nagobčnikov, oziroma morajo biti opremljeni z nagobčniki, če jih lastniki ne vodijo na vrvici. Ostale določbe svoječasnega razglasa ostanejo v veljavi še do preklica.

c— **Izdubljeno.** Ubog krojaški vajenec je izgubil 12. t. m. v mestu šolsko kontrolno knjižico, v kateri je imel 50 Din gotovine. Pošteni najditelj se naproša, da odda najdeno knjižico pri celjski mestni policiji.

Iz Maribora

a— **Ljudska univerza.** Predavanje senatorja dr. Frangeša iz Zagreba, ki bi se imelo vršiti prihodnji petek, se mora preložiti zaradi seje senata v Beogradu. Predaval pa bo v petek 15. t. m. ob 8. zvečer g. dr. Vekoslav Kukovec, minister v pok., o sedanjem najbolj perečem gospodarskem predmetu: Svetovna gospodarska kriza in Jugoslavija. Razmotrival bo ves kompleks gospodarskih vprašanj, ki so nastopila v zvezi z grozno svetovno gospodarsko krizo v naši domovini in obrazložil svoje mnenje o možnosti zboljšanja sedanjega obupnega položaja.

a— **Iz seje mestnega sveta.** Na zadnji seji mestnega sveta sta se na novo konstituirala odsek za reorganizacijo občinske uprave in odsek za določanje najemnin v mestnih stanovanjskih hišah. Za predsednika prvega odseka je bil izvoljen župan dr. Lipold, za predsednika odseka za določanje najemnin pa občinski svetnik Kejžar, za podpredsednika obč. svetnik dr. Miloš Vauhnik. Izpopolnila sta se tržni in gledališki odsek. Za predsednika tržnega odseka je bil izvoljen podžupan Golouh, za podpredsednika obč. svetnik dr. Müller. Za predsednika gled. odseka je bil izvoljen obč. svetnik dr. Strmšek, za podpredsednika obč. svetnik Saboty. Mestni svet je na svoji seji podelil gradbeno dovoljenje, mestnemu mladinskemu domu za gradnjo gospodarskega poslopja v Koroščevi ulici. Gradbeno in uporabno dovoljenje je podelil tudi stavbnemu podjetniku Nassimbeniju za adaptacijo stanovanjske hiše v Strossmajerjevi ulici.

a— **Sokol Maribor Matica** ima drevi ob 20. izredno sejo v društveni sobi v Narodnem domu. Pridite vsi! — Starosta.

a— **Odbor Udruženja vojnih invalidov** ima v nedeljo 17. t. m. ob 9. svoj redni letni občni zbor v dvorani Zadružne gospodarske banke.

a— **Huda nesreča.** Včeraj dopoldne se je pripetila v prepojilnici v Hočah huda nesreča. Pri dviganju železniških pragov je padel težak prag na nogo 49 letnemu delavcu Matiji Bohanku iz Sv. Miklavža in mu jo težko poškodoval. O nesreči so telefonično obvestili mariborske reševalce, ki so z avtomobilom prepeljali ponesrečenega delavca v tukajšnjo bolnico.

a— **Zaradi živčnega napada** se je zgrudil na cesti v Košakih delavec Franc Celinšek in obležal na poledeneli cesti. Mimoidoči so prvotno mislili, da se ga je mož napil in obležal, ko pa se ni ganil, so opazili, da leži nezavesten. Prenesli so ga na njegov dom v Ribniškem selu.

a— **Smrten padec.** V ponedeljek je 48 letni posestnik Ivan Bogatin v Malehovi pri Oplotnici na poledenelih treh tako nesrečno padel, da je nezavesten obležal. Prepeljali so ga v tukajšnjo bolnico, kjer

Kino Ljubljanski dvor
Telefon 2730

Clara Bow
v filmu
IGRA Z OGNJEM
Premiera! Ob 4., pol 8. in 9. zv
Cene 4 in 6 Din.

pa je včeraj podlegel poškodbam. Pokojnikovo truplo prepeljejo iz Maribora v Oplotnico.

a— **Na poledici je padel** na Vodnikovem trgu v torek zvečer 79 letni upokojenec Anton Krois, ko se je vračal domov. Pri padcu se je hudo ranil na glavi. Stražnik je vzdihujočemu starčku pomagal do rešilne postaje, kjer so mu obvezali rano in ga prepeljali na njegov dom v Studence.

a— **Hudi časi...** V preteklem letu je bilo vloženih pri tukajšnjem sodišču 9105 rubežnih predlogov. Od teh je bilo uradnih predlogov 882. Nepremičninskih dražb je bilo 45, nepremičninskih prodaj pa 160. Izločitvenih tožb je bilo 185, od teh je bilo sporno končanih 109. Sodnih odpovedi je bilo vloženih 435. Deložacij je bilo izvršenih v lanskem letu 105.

a— **Ogenj je uničil** včeraj dopoldne gospodarsko poslopje posestnika Franca Erstenjaka pri Sv. Miklavžu na Dravskem polju. Ker je bilo jutro zelo vetrovno, so ognjeni zublji namah objeli gospodarsko poslopje, ki je pogorelo do tal. Ves trud domačih gasilcev je bil zaman. Poleg sena in slame so zgoreli tudi vsi vozovi in vse gospodarsko orodje. Škoda znaša nad 50 000 Din in je samo deloma krita z zavarovalnino. Kako je požar nastal, ne vedo, sumijo pa, da ga je podtaknila zlobna roka.

Iz Kranja

r— **JČliga** bo imela redni letni občni zbor danes 14. t. m. ob 20. v Narodnem domu v Kocbekovi sobi. Vabljeni vsi prijatelji JČlige.

Z Jesenic

s— **Podružnica društva »Soče«** vabi članstvo in prijatelje na sestanek, ki bo v Tancarjevi gostilni v nedeljo 17. t. m. ob 15. O delu primorske omladine bo predaval predsednik Kluba jugoslovenskih primorskih akademikov v Ljubljani tov. Savko Ferjančič.

Iz Tržiča

č— **Osebne vesti.** Po daljšem bolezenskem dopustu se je vrnil na svoje mesto strokovni učitelj na meščanski šoli g. Christof Drago. Želimo mu trdnega zdravja in prijetno bivanje v Tržiču, kjer se je nastanil s soprogo. Kot začasna učiteljica in šolska upraviteljica osnovne šole pri sv. Ani je nastavljena gdč. Pavlinova, ki je doslej službovala na dekliški osnovni šoli v Tržiču. Z enoletnega dopusta zaradi udeležbe pri telovadnem tečaju se je vrnila učiteljica gdč. Renata Šavnikova in prevzela telovadbo za članice tudi pri sokolskem društvu, kjer bo gotovo v veliko oporo načelnici s. Mici Ažmanovi.

Iz Litije

i— **S kamero v Julijske Alpe.** Litijski Foto-klub bo priredil v soboto 23. t. m. ob 20. predavanje ljubljanskega fotoamaterja g. Cveta Šviglja, ki je s svojimi 100 posnetki iz naših planin žel največje uspehe pred ljubljansko, mariborsko in celjsko publiko. Opozarjamo na ta datum vse prijatelje naših planin, vsa domača društva pa prosimo, da ne priredijo isti večer drugih prireditev.

Iz Hrastnika

h— **Žalna seja** za pokojnim starešino vseslovanskega Sokolstva br. dr. Scheinerjem bo v petek ob pol 20. v Narodnem domu. Udeležba vsega članstva je dolžnost!

h— **Mlečna akcija za ubožne otroke.** Kakor lansko leto, tako se bo tudi letos najslabotnejšim šolarjem začelo deliti mleko v šoli. Da se bo ta prekoristna akcija zopet obnovila, se imamo zahvaliti tukajšnji protituberkulozni ligi, ki je prispevala 2000 dinarjev. Preostanka od lanskega leta je še 500 Din. Dnevno bo postreženih 120 otrok, zato bo fond že v 40 dneh izčrpan. Da bi se ta akcija zaradi gmotnih ovir ne ustavila, zato apeliramo na dobra srca premožnejših Hrastničanov in tudi drugih, posebno podjetja, da nam z denarnimi sredstvi priskočijo na pomoč ter tako olajšajo gorje in bedo bolehnih delavskih najmlajših. Eventualni darovi se naj pošljejo na vodstvo deške šole v Hrastniku.

h— **Poplava.** Nepričakovano je narastel potok Boben pri zadnjem nočnem deževju ter izstopil na dveh zajezenih krajih iz struge in poplavil in razkopal cesto pri dekliški šoli in pri steklarni.

h— **Kino Narodni dom** predvaja v soboto in nedeljo film Cirkuški rekruti. V nedeljo bo prva predstava že ob 14, ker se ob pol 17. uprizori burka »Trije vaški svetniki«.

Iz Trbovelj

t— **Višji samaritanski tečaj RK v Trbovljah** bo na vodenski šoli. Vpisovanje v petek 15. t. m. ob 19. istotam. Interesenti vabljeni. — Dobrodelna prireditev RK 5. t. m. je moralno in gmotno dobro uspela. Odbor RK v Trbovljah se iskreno zahvaljuje vsem cenjenim darovalcem, damskemu komiteju in vsem, ki so pripomogli k lepemu uspehu.

t— **Podružnica Kmetijske družbe** vabi vse, ki se zanimajo za kmetijstvo, na filmsko predavanje, ki bo v nedeljo 17. t. m. ob 8. dopoldne v Društvenem domu. Predavanja, ki ga je prevzel družbeni strokovni tajnik gospod Kafol, se udeleži tudi g. Pučnik, ravnatelj agrikulturnega kemijskega zavoda v Zagrebu. Vstop je brezplačen.

Iz Ptuja

j— **Dramski odsek »Svobode« v Studencih pri Mariboru** bo gostoval 17. t. m. v ptujskem gledališču s kmetsko burko v 3 dejanjih »Trije vaški svetniki«.

j— **Hvalevreden sklep.** Ptujski trgovci s specerijo so, upoštevaje težavni gospodarski položaj konsumenta, iz lastnega nagiba znižali nekaterim življenjskim potrebščinam cene. Tako so znižali ceno pri masti za 2 Din pri kg. Riž najbolj konzumne zrnke se pa mora prodajati v bodoče po 5 dinarjev kg.

Iz življenja na deželi

SEVNICA OB SAVI. Danes ob 20. se prične v Sevnici kmetijski nadaljevalni tečaj v osnovni šoli. Predavatelji iz Sevnice, Brežic in Krškega bodo predavali o sadjarstvu, živinoreji, kuncereji, poljedelstvu, knjigovodstvu, vinarstvu kletarstvu, zadružništvu, državoznanstvu, gozdarstvu, perutninarstvu, o zemljiški knjigi, o domači obrti, o higijeni in o tujskem prometu. Predavanja bodo vsak ponedeljek in četrtek od 8. do 12. dopoldne. Tečaj bo zaključen v nedeljo 28. februarja. Vstop k predavanjem je brezplačen. Vsi kmetovalci vljudno vabljeni. — V nedeljo 17. t. m. popoldne bo predaval v Sokolskem domu g. Kravos iz Ljubljane, predavatelj ZKD, o Jugoslaviji s skioptičnimi slikami. Vstop vsakomur prost. — Redni letni občni zbor Sokola bo v nedeljo 24. t. m. popoldne v dvorani Sokolskega doma. Udeležba za članstvo obvezna.

Iz Prekmurja

pm— **Poslovilni večer** bodo priredili svojemu priljubljenemu lovskemu tovarišu orožniškemu podpolkovniku g. Borču Josipu v Murski Soboti prekmurski lovci v soboto 16. t. m. ob 20. v restavraciji g. Benka. Lovci in prijatelji g. podpolkovnika, pridite, da se skupno poslovimo.

pm— **Guslarski večer.** Drevi ob 20. priredi znani guslar Barjaktarović večer v prostorih Faflikove kavarne. Prebivalstvo našega kraja bo gotovo posetilo večer v častnem številu.

Napad pijanih podivjancev na graničarje

Eden graničarjev je bil v brezupnem stanju prepeljan v murskosoboško bolnišnico — Le razsodnosti graničarjev se je zahvaliti, da ni prišlo še do hujšega pokola

Murska Sobota, 13. januarja.

V nedeljo proti večeru so se podali kaplar graničarske čete Milivoj Vuković in še dva druga vojaka kakor običajno po službenih poslih vzdolž državne meje. Vračali so se skozi Ocinje tik ob avstrijski meji. Ko so se bližali tamošnji gostilni, so slišali silno vpitje. Ker so hoteli dognati vzrok razburljivega kričanja, so stopili v lokal.

Vsa pijana družba, med katero so bile tudi ženske, jih je, čim jih je zagledala, pozdravila s huronskim vpitjem in jih začela psovati. Preden so se vstopivši graničarji prav zavedli, za kaj gre, je že priletela literska steklenica v glavo redovu Mladenoviću. Položaj je zaradi napada postal zelo kritičen. Kaplar Vuković je hotel dognati, kdo je vrgel steklenico, in mu je neka starejša ženska pokazala mladeniča, ki je stal tik pri vratih in držal roke za hrbtom. V trenutku, ko je kaplar Vuković stopil k njemu, je fant zamahnil z velikim nožem, ki ga je imel skritega za hrbtom, proti Vukoviću in mu ga zasadil v prsi.

Hudo ranjeni Vuković je imel še toliko moči in je bil še toliko duha prisoten, da je spoznal nevarnost, ki preti tovarišema od nerazsodnih pijanih razgrajačev, da je povelieval puške na »gotovo«. To je ljudi uplašilo, da so se umaknili.

Med vikom in krikom in pleho najizbranejših psovk sta graničarja s svojim nevarno ranjenim tovarišem kaplarjem zapustila gostilno. Samo razsodnosti graničarjev, ki so se zavedali, da imajo opraviti s pijanimi ljudmi, se je zahvaliti, da ni prišlo do najhujšega, do streljanja. Huda ranjenega Vukoviča, ki ima prerezan prsni koš in veliko rano nad srcem, so prepeljali v murskosoboško bolnišnico. Ranjenčevo stanje je skrajno kritično.

Zagonetna smrt 65-letne kmetice

Ptuj, 13. januarja.

V Krčevini pri Ptuju je stanovala v svoji hiši 65 letna Marija Murko, ki je bila na glasu kot precej premožna. Ko je dne 11. t. m. okrog 8. zj. potrkal na njena vrata, kakor običajno, raznašalec kruha iz Ptuja, se mu na trkanje ni nihče odzval. To se mu je videlo čudno in je v slutnji, da se je starki gotovo pripetila kaka nesreča, priklical Lebarja Janeza, ki služi pri posestnici Lizi Slugovi v Krčevini za hlapca. Lebar je takoj prišel in se je tudi njemu zdela zadeva sumljiva, ker starke tisto jutro še ni nič videl in ni bila ajena navada, da bi tako dolgo ležala. Šel je k oknu in pogledal v sobo. Opazil je, da leži Murkova nepremično in oblečena na postelji. Pri oknu shrambe je odbil nekaj opeke in zlezel skozi okno v izbo ter odprl vežna vrata. Šel je takoj nato klicat župana Svenška Franca. Vrnila sta se v izbo in ugotovila, da je starka mrtva. Župan je o tem obvestil ptujske orožnike, ki so se podali v Krčevino ter začeli s poizvedovanjem. Dognali so, da je bil še prejšnji dan pri Murkovi neki 18 letni fant iz Krčevine in baje zahteval od starke denar. Starka je že prej tožila nasproti sosedom, da fant od nje vedno izsiljuje denar. Odkar je pred dvema mesecema dala posestvo na njega prepisati, je Murkovi vedno grozil, da jo bo oddal v hiralnico, ako mu ne da denarja. Ker se je ženica bala hiralnice, mu je seveda dajala denar in je na ta način od nje izvabil okoli 7000 Din. Ker je bil podan sum, da starka ni umrla naravne smrti, je bilo o tem obveščeno sodišče, ki je odredilo prenos trupla v mrtvašnico v Rogoznico, da se z obdukcijo dožene, ali je starka umrla naravne ali nasilne smrti.

Vrhniška lovska senzacija

Vrhnika, 13. januarja.

Vrhnika je doživela nenavadno lovsko senzacijo. Stari vrhniški lovci ne pomnijo, da bi se kdaj pojavil v vrhniških revirjih divji prešič. Včeraj dopoldne je šel paznik Lovskega kluba Ivan Štular na izvid v Raskovec in ugledal čudno zver. Hitro se je vrnil, da obvesti lovce. Popoldne so napravili industrijec Ivan Magušar in lovski čuvaji Štular, Grom in Kette pogon. Štular je stal na straži ob stari cesti v Raskovcu. Kar se mu iz gozda pripodi zver naproti. Pošteno je pomeril in zver je obležala. Bil je kapitalen divji prešič, ki je tehtal 86 kg.

Nepričakovan lovski plen so naložili na voz in odpeljali na Vrhniko k Nacetu Kunstlju, kamor so prišli prikazen ogledovat vsi Vrhničani. Danes je bil divji prešič razstavljen pred šolo, da si ga je lahko ogledala tudi mladina.

Navihanka na policiji

Ljubljana, 13. januarja.

Sedela je v kavarni Union kot pravcata dama in se radovedno ozirala okrog. Slednjič se je zatopila v liste in že kar nestrpno čakala par jajčkov v kozarcu. Natakar se ji je z naročenim pravkar približeval, tedaj pa je stopil od sosedne mize starejši gospod, jo pomenljivo pogledal in vprašal: »Gospodična Slavka Mahničeva?«

Damica ga je hotela postrani ošiniti z očmi, pa se ji je obraz gospoda videl preveč znan. Omahnila je nekoliko in pobledela. Nastopil je mučen molk. Slavka ni mogla spregovoriti besede, gospod je še vedno čakal in pomenljivo gledal natakar, pa je bil kar v zadregi. Gospod je zašepetal naposled nekaj besedi, pa se je Slavka dvignila, se oblekla in sta z gospodom skupno zapustila lokal ter krenila, — oh, ne na sprehod, marveč naravnost na policijsko upravo.

Tako je prišla 23letna Slavka Mahničeva pred stroge obraze policijskih uradnikov, ki so spoznali v njej prevejano sleparko. Pred dnevi smo pisali o drzni, vendar skrivnostni mladi dami, ki se je nenadno pojavljala pri raznih strankah in jim pod raznimi pretvezami izvabljala primerne zneske. Nastopala je kot hčerka mizarskega podjetnika g. Šenice z Dunajske ceste in zlorabljala njegovo ime baš zato, ker je dobro znano v mestu in okolici. Tupatam je prišla z izgovorom, da je njena mati pri zdravniku, pa ji je zmanjkalo za honorar in so ji ljudje seveda radi nasedli. V neki gostilni na Posavju se je celo napravila za soprogo nekega trgovca in je slučajnemu kavalirju, ki je bil pri mizi, omenila hipno zadrego, ker je malo prej izgubila denarnico s 150 Din. Kavalir ki ga je prosila za posojilo, ji je seveda takoj ustregel in se je tička že čez čas zgubila drugam. Slavka Mahničeva je sleparila tudi že lansko leto. Nekoč je v znani trgovini v Prešernovi ulici mimogrede ukradla dva škornjiča, ki jih ni mogla nositi. Pač zato ne, ker je delala v preveliki naglici ter si je prilastila škornja, ki nista bila par.

Mahničeva je skušala pri zaslišavanju sicer vse grehe tajiti, vendar se je vdala pri soočenjih z osleparjenimi osebami. Danes so jo izročili sodišču.

GLEDALIŠČE

LJUBLJANSKA DRAMA

Začetek ob 20.

Četrtek, 14.: zaprto.
Petek, 15.: Zapravljivec. E.
Sobota, 16.: ob 15. Vest. Dijaška predstava po izredno znižanih cenah. Izven.
Ob 20. uri »Revna kot cerkvena miš«. Izven.
Nedelja, 17.: ob 15. »Jurček«. Izven.
Ob 20. »Arsene Lupin«. Znižane cene.

*

Ljubljanska drama. Drevi ob 20. je premijera fine veseloigre »Revna kot cerkvena miš«. Delo je naštudiral prof. Šest. V posameznih vlogah nastopajo: Nablocka, Mira Danilova, Gregorin, Drenovec, Daneš, Železnik, Jerman in Potokar. Predstava za red D. — Prihodnja repriza pravljične igre »Zapravljivec« v režiji g. Debevca in običajni zasedbi bo v petek za red E. V soboto ob 15. se vprizori v naši drami kot dijaška predstava po izredno znižanih cenah globoko občutena drama »Vest«, katere snov je zajeta iz povojnega življenja. Dramo je zrežiral g. Ciril Debevec ter je dosegla pri vseh dosedanjih vprizoritvah naravnost ogromen uspeh. Za predstavo veljajo izredno znižane cene. — Prva repriza Golijeve mladinske igre »Jurček«, ki je bila v nedeljo tako izredno toplo sprejeta, bo v nedeljo ob 15.

LJUBLJANSKA OPERA

Začetek ob 20.

Četrtek, 14.: zaprto.
Petek, 15.: zaprto.
Sobota, 16.: »Carmen«. C.

★

Ljubljanska opera. Drevi ob 20. se poje v običajni zasedbi z go. Ribičevo v naslovni ulogi ruska pravljična opera »Snegurečka« za red A. V soboto pa se ponovi zopet »Carmen« za red C. Opera pripravlja premijero operete »Trije mušketirji«, ki bo proti koncu meseca.

ŠENTJAKOBSKI GLEDALIŠKI ODER

Začetek ob 20.15

Sobota, 16.: Zadeva Kaiser. Premijera.
Nedelja, 17.: Zadeva Kaiser.

★

Prvič na slovenskem odru se uprizori v soboto 16. in v nedeljo 17. t. m. na Šentjakobskem odru izvrstna veseloigra »Zadeva Kaiser«, ki je polna krasne situacijske komike. Delo je zrežiral g. Milan Košak. Sodelujejo pa Baranova, Bučarjeva, Puschnerjeva, Grumova, Lavrič, Kunc, Škerlj, Petrovčič, Moser, Juvan in Zalaznik. Kdor ljubi dobro veseloigro, naj poseti predstavo. Vstopnice v trgovini g. Miloša Karničnika na Starem trgu.

Mariborsko gledališče

Začetek ob 20.

Četrtek, 14.: Ženitev. D.
Petek, 15.: Zaprto.
Sobota, 16.: Škornijon. Premijera.
Nedelja, 17. ob 15.: Lutka. — Ob 20.: Viktorija in njen huzar

*

Kulundžićeva groteska »Škorpijon« spada med najznačilnejše in literarno najbolj zrele dramske tvorbe povojne hrvatske literature. Sedaj jo pripravlja mariborsko gledališče kot prvo Kulundžićevo delo na mariborskem odru sploh ter bo njena premijera v soboto. V glavni ulogi babice bo nastopila kot gost ga. Šturm - Menartova, bivša članica Narodnega gledališča v Mariboru, ter varaždinskega gledališča. Režira H. Tomašić, ki bo poderta groteskno noto tega dela.

Postani in ostani član Vodnikove družbe!

GOSPODARSTVO

Organizacija agrarnega kredita

Zagrebško Socijološko društvo je te dni priredilo zanimivo javno diskusijo o vprašanju, kako bomo najbolje organizirali naš agrarni kredit. Ob odlični udeležbi strokovnjakov je ta diskusijski večer otvoril predsednik društva **dr. Ivo Pilar**, nakar je po kratkih uvodnih besedah podal glavni referat tajnik zagrebške borze **dr. Ivo Belin**, ki je izvajal v glavnem naslednje:

Vprašanje agrarnega kredita ni pereče samo pri nas, temveč tudi v drugih državah. V Nemčiji je bila z zasilno uredbo znižana obrestna mera za hipoteke. Tudi v Rumuniji se bavijo z obsežnimi načrti za razbremenitev kmetijstva od dolgov, ki predstavljajo spričo agrarne krize in nizkih cen za agrarne proizvode vedno težje breme. Podrobno se je referent pečal z vprašanjem hipotekarnih posojil in je med drugim navedel, da dajejo hipotekarna posojila v Dalmaciji pokrajinske ustanove, v Sloveniji predvsem regulativne hranilnice, v Hrvatski in Slavoniji privatne banke na delniški podlagi in v Vojvodini razni hipotekarni zavodi. Z dajanjem hipotekarnih kreditov pa se bavijo tudi kreditne zadruge. Ker po vojni ni bilo mogoče plasirati na trgu zastavnih listov (zadolžnic) se je večina hipotekarnega posla koncentrirala v Državni hipotekarni banki, ki ima posebne privilegije. Ta banka je zbrala za ta namen preko 2 milijarde. Ker niti ta sredstva niso zadostovala potrebam, se banka ni mogla baviti z agrarnim kreditom. Zato je bila l. 1929. ustanovljena Privilegirana agrarna banka s 700 milijonov Din lastnih sredstev, ki je doslej dala že okrog 1 milijardo agrarnih hipotekarnih posojil in zadružnih posojil. V zadnjem času je prišlo do zastoja v dajanju novih agrarnih posojil, kar je povzročilo, da so se znova pojavili zelenaši. Pogreška Privilegirane agrarne banke je bila ta, da si je nadela prevelik delokrog, namesto da bi svoje delovanje omejila samo na dajanje kreditov zadrugam in zadružnikom.

Glede agrarnega kredita bi bilo treba izvesti ločitev v tem smislu, da isti zavod ne bi dajal tako hipotekarne kakor tudi zadružne kredite. Glede na velike razlike v denarnih razmerah v posameznih pokrajinah, bi bile banovinske hranilnice mnogo bolj pozvane, da rešijo vprašanje agrarnega kredita. Zato je treba organizacijo agrarnega kredita decentralizirati. Po mnenju referenta bi morala vsaka banovina dobiti svojo banovinsko hranilnico z vsemi privilegiji, ki jih ima Državna hipotekarna banka. Te hranilnice naj bi bile pozvane, da dajejo agrarna hipotekarna posojila in da izdajajo v protivrednost hipotekarnih posojil lastne zastavne liste, ki bi morali imeti iste pravice, kakor ostali državni papirji.

V diskusiji se je prvi oglasil k besedi minister **dr. Frangeš**, ki je pozdravil nekatere misli referenta dr. Belina. V daljših izvajanjih je orisal delo Privilegirane agrarne banke, ki je imela glavno nalogo, da reši kmeta v južnih krajih oderuških obresti in odvisnosti od upnikov, kar ji je v veliki meri uspelo. Če ne bi bilo Privilegirane agrarne banke, bi srbijanski kmet propadel. Izjavil je, da soglaša z naziranjem referenta, da je treba kreditno organizacijo decentralizirati. Na eni strani je treba v provinci ustanavljati kreditne zadruge, ki se naj naslonijo na Priv. agrarno banko, na drugi strani pa mora vsaka banovina dobiti močno banovinsko hranilnico. Na koncu pa je svaril pred ustvarjanjem umetne kreditne potrebe kmetovalcev. Mi ne smemo v tem pogledu slediti Nemčiji, ki je mnogo kapitala investirala v kmetijstvo zaradi avtarkičnih stremljenj. Nemško kmetijstvo pa mora danes plačevati na leto samo za obresti 1.3 milijarde mark. Pri nas je delovna sila kmeta izkoriščena le z 20—40%. Produkcijo je treba intenzivirati predvsem z delom, in manj s kapitalom.

Dr. Milenković je v nadaljnji diskusiji navedel, kako so v raznih državah rešili vprašanje agrarnega kredita deloma z zadružništvom, deloma pa z državno denarno pomočjo. **Inž. Stevo Račić** je omenil, da se v narodu širijo glasovi o nekakem moratoriju in črtanju kmečkih dolgov. Mnogi pričakujejo izrednih ukrepov od države. Rešitev je mogoča ali z državnimi sredstvi, ali pa s samopomočjo, to je preko zadružništva. V Sloveniji je zadružništvo za to nalogo zrelo, drugje pa je slabo in za reševanje takih velikih nalog prešibko. Sposobne zadružne organizacije pa ni mogoče izvesti brez dobrega zadružnega zakona. Ukiniti je treba dvotirnost v zadružni kreditni organizaciji v obliki svobodnega in takozvanega državnega kreditnega zadružništva. Zadružno organizacijo je treba izvesti s svobodno voljo prizadetih. Priv. agrarna banka bi morala dajati kredite le zvezam. Tudi on je izrazil soglašanje glede potrebe decentralizacije v smislu uvodnega referata. Privilegirana agrarna banka bi morala postati čisto zadružna banka. Dolgoročni hipotekarni kredit naj bi pa dajale predvsem komunalne hranilnice, kakor je to v Sloveniji. Zato je enako potreben enoten zakon o komunalnih hranilnicah. Končno je govoril še dr. Lunaček, nakar je predsednik dr. Pilar zaključil uspelo diskusijo.

= **Notacija šilinga v Pragi.** V ponedeljek je bila na praški devizni borzi po večmesečni pavzi zopet uvedena redna notacija za šilinge (za bankovce v šilingih). K temu so se odločile banke po dogovoru, ker v poslovnih krogih ni vladala jasnost o trenotni vrednosti šilinga. Prvi tečaj, ki je bil zabeležen, je znašal 407.50 Kč za 100 šilingov. Ker znaša pariteta šilinga nasproti češkoslovaški kroni 275 Kč = 100 šilingov, znaša torej disažijo šilinga po tej notaciji okrog 14 odst.

= **Splitska Zbornica za TOI proti sistemu ločenih zbornic.** V nedeljo se je v Splitu vršila plenarna seja tamošnje Zbornice za TOI. Na tej seji je plenum zbornice soglasno sprejel resolucijo, po kateri naj v Splitu ostane skupna zbornica, ki se ji naj priključijo tudi kraji primorske banovine, ki sedaj še spadajo v področje drugih zbornic.

= **Devizne omejitve v 26 državah.** V drugi polovici preteklega leta je večina evropskih držav uvedla omejitve v prometu z devizami in valutami. V vsej Srednji Evropi ima edino Švica še prost promet z devizami. V Evropi je 14 držav uvedlo devizne omejitve, v Ameriki (predvsem južni) pa 12 držav.

= **Izvoz sadja in grozdja preko Maribora.** V času od 12 septembra lani do 5 januarja letos je bilo izvoženo preko postaj Maribor, Pesnica in Št. Ilj v Slovenskih goricah v Avstrijo 2529 stotov sliv, 2875 stotov jabolk, 38 stotov hrušk, 31 stotov grozdja; na Češko: 592 stotov jabolk; v Nemčijo: 102 stota jabolk; v Švico 778 stotov jabolk; v Italijo 763 stotov jabolk; v Francijo 240 stotov jabolk in na Madžarsko 300 stotov jabolk. Ta izvoz je zlasti, kar se tiče jabolk, znatno zaostal za onim v letih 1930-1931.

= **Potujoča kmetijska razstava in šola.** Že več nego šest mesecev se vršijo priprave za potujočo kmetijsko razstavo in šolo, ki bo sestavljena na 22 železniških vagonih. Na tej razstavi bo po določenem programu zastopano tudi gozdarstvo. Razstava bo poučnega značaja za čim širše kroge kmetovalcev. Iz Beograda bo odšel vlak z razstavo v začetku februarja t. l. Obstal bo na vsaki postaji, tako da bo tekom 2 let obvozil vse postaje naše države. Da bi bilo gozdarstvo na tej razstavi dostojno zastopano, poziva Zbornica za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani na željo ministrstva za šume in rudnike vse obrtnike in industrijce, ki se bavijo z obdelovanjem lesa v katerkoli obliki, da pošljejo za to razstavo posamezne svoje izdelke. Pri pravilnem pojmovanju namena razstave je lahko določiti, kaj je treba na razstavi pokazati našemu kmetovalcu. Za vzgled, kakšni predmeti naj se razstavijo, navaja ministrstvo lesne sortimente, domače hišne obrtnosti, kakor n. pr. kuhinjska posoda, vretena, preslice, držaji, korita, lesno oglje itd. kakor tudi vsi ostali predmeti, ki jih potrebuje kmetovalec v svojem gospodarstvu. Med te spadajo tudi pasti, razne priprave za sekanje drevja in za obdelovanje lesa, dalje slike načrti, kartogrami modeli in albumi, nanašajoči se na poslovanje posameznih podjetij, posebno pa gozdarstva vobče. Obrtniki in podjetniki, ki se bavijo s predelovanjem lesa, so interesirani na tem, kako se vzgaja ljudstvo za pravilno gojenje gozda in za njegovo izkoriščanje, kajti kolikor je narod v tem pogledu bolje vzgojen, tem več bomo imeli lepih in dobro ohranjenih gozdov, kar bo tudi obrtnikom in podjetnikom omogočilo uspešnejše poslovanje. Končno se ne sme prezreti tudi neposredna korist, ki jo daje razstava kot reklamno sredstvo, ker bodo razstavo posečali poleg kmetovalcev tudi mestni prebivalci-trgovci. Obrtniki in podjetniki, ki žele razstaviti svoje izdelke na tej potujoči razstavi, naj za razstavo namenjene predmete pošljejo do konca meseca januarja 1932 na naslov: Uprava Topčiderskog parka (za Pokretnu poljoprivrednu izložbu i školu) u Beogradu. Za razstavo namenjeni materijal se lahko pošlje tudi pozneje, ker se bo ta materijal, čim bo dospel, poslal tja, kjer se bo razstava trenutno nahajala.

= **Grčija je zopet povišala diskontno mero na 12 odstotkov.** Grška Narodna banka ki je lani v jeseni zaradi napetosti na denarnem trgu uvedla diskontno mero od 12 odst., je v novembru to stopnjo znižala na 11 odstotkov. Sedaj pa je bila zopet primorana izvesti povišanje diskonta na 12 odstotkov.

= **Konkurz** je razglašen o imovini Samuela Weissa, posestnika in trgovca v Serdici (upr. mase dr. Vl. Škerlak, odv. v Murski Soboti prvi zbor upnikov pri okrajnem sodišču v Murski Soboti 20. jan. ob pol 10., oglasitveni rok do 15.febr., (ugotovitveni narok 22. febr.) — Nadalje je razglašen konkurz o imovini Irene Halmoševe, trgovke v Murski Soboti (upr. mase dr Ljud. Šömen, odv. v Murski Soboti; prvi zbor upnikov pri okr. sod. v Murski Soboti 23. jan. ob 9., oglasitveni rok do 27. febr., ugotovitveni narok 9. marca).

= **Poravnalno postopanje** je uvedeno o imovini Leona Loya, trgovca v Kočevju (poravn. uprav. dr. Hans Arko, odv. v Kočevju; narok za sklepanje poravnave pri okr. sod. v Kočevju 20. febr. ob pol 11., oglasitveni rok do 15. febr.).

= **Potrjena je prisilna poravnava,** ki jo je sklenil dolžnik Miha Žagar, posestnik in trgovec v Dragi št. 17., s svojimi upniki za 40 odst. kvoto terjatev, plačljivo v enem letu.

= **Avtogenski tečaj v Kranju.** Zavod za pospeševanje obrti Zbornice za TOI ponovno opozarja kovinarske obrtnike in pomočnike, kranjskega, škofjeloškega in tržiškega okoliša, da se bo vršil tečaj za avtogensko varenje v Kranju od 18. do 30. tega meseca, in sicer v prostorih Kranjske tekstilne šole. Pričetek bo točno ob 9. uri dopoldne. Opozarjamo obenem vse interesente, ki bi želeli kako popravilo polomljenih kovinskih predmetov, strojnih delov in podobno, da se ti predmeti v tečaju brezplačno zvarijo. Treba je povrniti le efektivne stroške za varilni materijal. Predmeti se morajo na odgovornost interesenta dostaviti, na dan zaključka tečaja pa zopet prevzeti.

= **Tečaj za mizarsko luženje v Radečah.** Zavod za pospeševanje obrti Zbornice za TOI priredi na soboto in nedeljo 23. in 24. t. m. tečaj za mizarsko luženje v Radečah. Ta tečaj je namenjen mizarskim mojstrom in pomočnikom, radeškega, laškega, trboveljskega in sevniškega okoliša. Opozarjamo interesente, da se nemudoma prijavijo neposredno Kolektivni zadrugi obrtnikov za sodni okraj Radeče v Radečah. Pristojbina za mojstra 50 Din, za pomočnike 25 Din, stroške predavatelja, lužil itd. nosi zavod. Vsak udeleženec mora prinesti s seboj z vodo brušene deščice, masivne ali furnirane v dimenzijah 10 × 20 cm in v debelini 6 do 8 mm, in sicer tri komade češnjevega, tri bruševega, šest bukovega, pet jelševega, 8 orehovega, 10 javorjevega, 10 smrekovega in 17 hrastovega lesa. Začetek tečaja ob 8. uri zjutraj v delavnici, ki bo še naknadno objavljena in jo bo preskrbela radeška obrtna zadruga. Termin za prijave je do 20. t. m. Podrobna pojasnila daje Zavod za pospeševanje obrti Zbornice za TOI v Ljubljani. S tečajem bo združen tudi tečaj za politiranje, to pa le po eventualnem dogovoru z udeleženci.

Borze

13. januarja.

Na ljubljanski borzi so se danes devize večinoma okrepile le devize Curih, Pariz in Praga so obdržale stare tečaje.

Na zagrebškem efektnem tržišču se je Vojna škoda trgovala za kaso po 246 in 248, za februar pa po 233. V dolarskih papirjih je bilo nekaj več prometa in sicer v 8% Blairovem posojilu po 52 in v 7% Blairovem posojilu po 45.50 45.75 in 46.

Devize.

Ljubljana Amsterdam 2261.55 — 2268.39, Bruselj 783.31 — 785.67, Curih 1097.85 do 1101.15, London 191.44 — 193.04, Newyork kabel 5636.05 — 5653.05, Newyork ček 5614.05 — 5631.05, Pariz 220.80. — 221.46, Praga 166.87 — 167.37, Trst 283.02 — 285.42.

Zagreb. Amsterdam 2261.55 — 2268.39, Berlin (privatno) 13.36 — 13.38, Bruselj 783.31 — 785.67, London 191.44 — 193.04, Milan 283.02 — 285.42, Newyork kabel 5636.05 — 5653.05, Newyork ček 561.05 do 5631.05, Pariz 220.80 — 221.46, Praga 166.87 — 167.37, Curih 1097.85 — 1101.15.

Curih. Beograd 9.10, Pariz 20.1125, London 17.50, Newyork 513.37, Bruselj 71.30, Milan 25.875, Madrid 43.30, Amsterdam 206, Berlin 121.30, Stockholm 97.50, Oslo 95.50, Kobenhavn 96.50, Sofija 3.70, Praga 15.20, Bukarešta 3.05.

Efekti.

Zagreb. Državne vrednote: Vojna škoda aranžma in kasa 242 — 248, za februar 233 do 235, za marc 232 — 240, 4% agrarne 28 do 30, 7% investicijsko 50 — 57, 7% Blair 45.75 — 46, 8% Blair 52 — 54, 7% Drž. hip. banka 49 — 51, 6% begluške 38 bl.

Beograd. Vojna škoda 248, 246, 242, 243 zaklj., investicijsko 60 bl., 4% agrarne 28 den., 6% begluške 35.25 zaklj., 8% Blair 54 bl., 7% Blir 46.25 zakl., 7% Drž. hipot. banka 50 bl., Narodna banka 5250 zaklj.

Blagovna Tržišča

ŽITO

+ **Novosadska blagovna borza** (13. t. m.) Tendenca nespremenjena. Promet 33 vag. **Rž:** baška 150—155. **Oves:** baški, sremski, slavonski 127.50—132.50. **Koruza:** baška s kakovostno garancijo 60 — 62; baška, sremska za januar 61—63; za marc—maj 77.50—80; sremska s kakov. garancijo 61 — 63; okolica Šid 62 — 65, sremska za marc - maj 77.50—80; baška sušena 74—75; sremska sušena 75 — 77; okol. Šid 76 — 78. **Ječmen:** sremski, 63/64 kg 122.50 do 127.50. **Moka:** baška in banatska »0gg« in »0g« 360—380; »2« 340—360; »5« 305 do 310, »6« 255—265; »7« 190—200; »8« 122.50 do 127.50. **Otrobi:** baški in sremski 85 do 90; banatski 80—85. **Fižol:** baški, sremski beli brez vreč. 2%. 187.50—192.50.

+ **Budimpeštanska terminska borza** (13. t. m.) Tendenca slaba. Promet srednji. **Pšenica:** za marc 12.15 — 12.17, za maj 12.98 do 13; **rž:** za marc 14.51 — 14.52, za maj 14.50 — 14.52.

ŽIVINA

+ **Mariborski goveji sejem.** Na sejem, ki se je vršil v torek, je bilo prignanih 12 konj, 11 bikov, 71 volov, 261 krav in 9 telet, skupaj 364 komadov; prodanih pa je bilo 293 komadov. Cene so bile naslednje: debeli voli 4 do 4.50, poldebeli 3 do 3.50, plemenski 2.50 do 3.75, biki za klanje 2.50 do 3.50, debele klavne krave 2.50 do 4, plemenske krave 2.50 do 3, krave klobasarice 1.25 do 1.75, molzne ali breje krave 2.50 do 3.50, mlada živina 2.75 do 4.50, teleta 5 do 6 Din za kg žive teže. Za meso so na trgu naslednje cene: volovsko meso I. vrste 10 do 12 Din, II. vrste 7 do 8 Din, meso od bikov, krav, telic 4 do 6 Din, telečje meso I. vrste 12 do 14 Din, II. vrste 8 do 10 Din, svežе svinjsko meso 10 do 16 Din.

+ **Dunajski živinski sejmi.** Na goveji sejem v ponedeljek je bilo prignanih 2212 glav goveje živine, od tega 162 iz Jugoslavije, 206 iz Madžarske in 100 iz Rumunije. Pri mirnem prometu so ostale v veljavi iste cene kakor pretekli teden. — Na svinjski sejem v torek je bilo pripeljanih 13.257 svinj od tega 2572 iz Jugoslavije, 1664 iz Poljske, 1388 iz Madžarske in 1152 iz Rumunije. Pri živahnem povpraševanju so se pitane svinje podražile za 2 do 4 groše, mesne svinje pa so popustile za 5—10 grošev. Za kg žive teže notirajo: pitane svinje I. 1.55 do 1.60, angleške križane 1.55 do 1.85, kmečke 1.45 do 1.60, mesne 1.45 do 1.70 in lahke mesne 1.65 do 1.90 šilinga.

Radio

Izvleček iz programov

Četrtek, 14. januarja.

LJUBLJANA 12.15: Plošče. — 12.45: Dnevne vesti. — 13: Napoved časa, plošče, borza. — 17.30: Plošče. — 18: Mlekarstvo. — 18.30: Gimnastične vaje. — 19: Italijanščina. — 19.30: Srbohrvaščina. — 20: Zabavno čtivo. — 20.30: Mednaroden jugoslovenski prenos: I. Beograd: koncert godalnega kvarteta. II. Ljubljana: koncert Glasbene Matice pod vodstvom ravnatelja g. Mirka Poliča. III. Zagreb: simfoničen koncert s sodelovanjem pevskega zbora »Kolo«. — 22: Napoved časa in poročila. — 22.15: Salonski kvintet.

Petek, 15. januarja.

LJULJANA 11.30: Šolska ura. — 12.15: Plošče. — 12.45: Dnevne vesti. — 13: Napoved časa, plošče, borza. — 17.30: Salonski kvintet. — 18.30: Gospodinjska ura. — 19: Francoščina. — 19.30: Pravni nasveti. — 20: Narodno gospodarstvo. — 20.30: Prenos iz Beograda. — 22.30: Napoved časa in poročila.

BEOGRAD 11.05: Koncert orkestra. — 13: Narodna glasba. — 17: Popoldanski koncert. — 20.30: Violinski koncert. — 21: Pevski koncert. — 21.30: Klavirske skladbe. — 22.30: Poročila. — 22.50: Ciganska godba. — ZAGREB 12.30: Plošče. — 17: Lahka godba. — 20.30: Koncert iz Beograda. — 22.40: Lahka glasba. — PRAGA 19.20: Orkestralen koncert. — 20.15: Prenos iz Brna. — 20.55: Komorna glasba. — 21.30: Klavirske skladbe. — 22.20: Plošče. — BRNO 19.20: Prenos iz Prage. — 21: Gramofonska revija. — 22.20: Prenos iz Prage. — VARŠAVA 17.35: Lahka glasba. — 20.15: Simfoničen koncert. — 22.30: Plesna glasba. — DUNAJ 11.30: Koncert kvarteta. — 12.40: Plošče. — 17: Popoldanski koncert. — 19.40: Revellerji in šepetajoči bariton Jack Smith. — 20.15: Operni večer. — 22.15: Godba za ples. — BERLIN 21.30: Iz cikla »Glasba v Berlinu«. — 22.50: Violinski koncert. — Lahka glasba. — KÖNIGSBERG 16.15: Lahka godba. — 19.20: Sluhoigra. — 20: Simfoničen koncert. — 21: Godalni kvartet. — MÜHLACKER 17.05: Koncert iz Wiesbadna. — 19.20: Dramski večer.

VSAK JUTRO JE ZAVAROVAN ZA SMRTNE NEZGODE ZA 10000 DIN NAROČNIKA

Iz življenja in sveta

144 ur — 744 m pod zemljo

Rešenci pripovedujejo o groznih trenutkih med življenjem in smrtjo

V Bytomu se je zgodila, kakor smo poročali, pred desetimi dnevi velika rudniška nesreča. V tako zvani Karstenovi jami je nastala eksplozija. Udrle so se premogovne plasti in zasule z gruščem več hodnikov in rovov. Nesreča je hotela, da so bili v nekaterih rovih ob tem času na delu rudarji. Štirinajstim je eksplozija

zaprla pot k izhodu

in vodstvo rudnika je dvomilo, če jih bodo potegnili izpod razvalin še žive.

V tem položaju je vodstvo obrata podvzelo vse, da bi preprečilo smrt ponesrečenih rudarjev. S posebnimi pripravami so

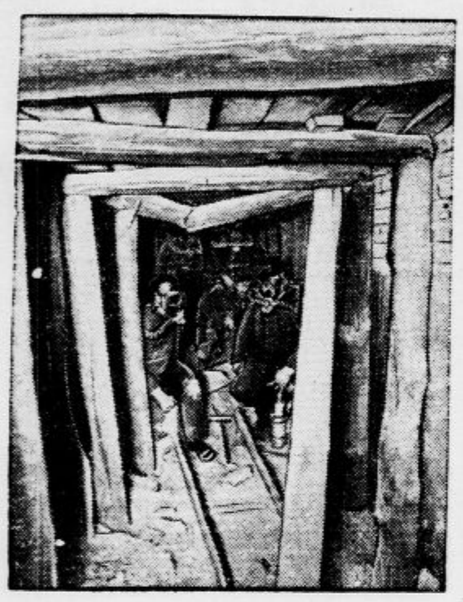

Reševalna kolona odnaša ranjene rudarje

podsutim delavcem dovajali v rove zraka. Odprava je marljivo kopala. Po 144 urah so se pokazali pozitivni uspehi

nadčloveškega napora

reševalne ekspedicije. Potegnili so na varno družinskega očeta Pavla Pulpoka iz Mieslowicz. Naključje je hotelo, da so ga rešili baš na njegov 25. rojstni dan. Za njim so potegnili na zrak še dva tovariša, potem pa še štiri druge.

Rudarji so bili popolnoma izčrpani, vendar pa skoro nič ranjeni. Pripovedovali so, da se imajo zahvaliti za rešitev edinole napravam za

umetno dovajanje zraka.

Pod zemljo jih je ves čas mučila silna žeja, katero so gasili s sikanjem potnih srag, ki so se jim nabirale na koži zaradi neznosne vročine. Evo, kaj pripoveduje Alfred Slama, eden izmed ponesrečencev, ki so prebili 144 ur 774 m globoko pod zemljo:

Že parkrat sem doživel podobne rudniške katastrofe, to, kar sem pravkar prestal, pa presega vse dosedanje doživljaje. Hotel sem natočiti vode, da bi pogasil prah, ki je napolnil rove. Tedajci pa je

nastala eksplozija

in me je vrglo daleč proč. Udaril sem ob vreteno za dviganje vozičkov in obstal v polovični višini rova na koncu novo odbite skale. Tla pod mano so bila dvignjena, stranske stene pa mestoma močno stisnjene. Tovariši rudarji so klicali na pomoč. Takoj sem se osvestil in zapovedal, naj bodo mirni, kajti v tem položaju bi se bil lahko vsakdo ubil, če bi begal sem in tja. Trenutek zatem so se oglasili vzdihi zasutih rudarjev. Vsi smo bili pod gruščem. Večinoma pa smo se izkopali iz njega. Tipali smo drug za drugim in si pomagali, da smo se izvlekli na prosto. Iskali smo dalje in smo našli v grušču dve karbidnici. Nekomu se je posrečilo najti jopič z užigalicami, da smo prižgali svetilke. Šele zdaj smo se mogli nekoliko orientirati. Prerezal sem cev za stisnjeni zrak pri vretenu.

Tako smo prišli do zraka.

Potem sem izvrtal v cev za vsakega po eno luknjo. Pristavili smo k tem luknjam nosnice in usta, da smo izdihali prah, ki je skoraj zamašil naše organe.

Tovariši so postajali vsak dan nemirnejši. Ta je tožil, da ima vročino, drugi se je opotekal okolu predora. Slednjič so začeli drug drugemu groziti. Nikoli nisem bil siguren, da se ne bodo spopadli in si razbili glav s svetilko. Čutim se srečnega, da sem bil ves čas pri zavesti. S tem sem obvladal vse ostale.

Moral sem jih varati.

Po mojem računu smo bili že štiri dni odrezani od sveta, tovariše pa sem nalagal, da smo šele dva dneva pod zemljo. Kadar so zahtevali vode, sem dva med njimi neprestano prepričeval, da sta pila vodo ponoči, a se tega več ne spominjata.

Takoj drugi dan smo slišali udarce reševalne odprave, ki nas je iskala, mi pa se nismo mogli nikakor odzvati.

Slišali smo,

kako so razstreljevali rove, da bi prišli do nas. Nihče ni mogel zatisniti očesa in vsak je čakal, kdaj se bo kje odprla luknja. Dejal sem tovarišem: »Če nas ne rešijo v nedeljo, moramo vsi umreti.«

Ko je rešilno poveljstvo ta dan izvrtalo prvo luknjo do nas in so posvetili skozi njo, se nas je polastila

blazna radost

Začeli smo se objemati in vsak je hotel prvi na svetlo. Pulpok, ki je obhajal baš ta dan 25 letnico rojstva, je kričal brez presledka: »Zdaj moram brž domov, kjer me čaka slavje.« Skušal je zlezti skozi odprtino, preden je bilo sploh mogoče. Dva ranjenca smo mogli šele na koncu spraviti na varno. Jaz sem komaj zlezel skozi luknjo in sem se pri tem močno opraskal na plečih. Rešilna odprava nas je nato vodila do dvigala, kamor pa smo le polagoma lezli, kajti bili smo tako izčrpani, da ni mogel nihče stati na nogah.«

Slama je med vsemi ponesrečenci najstarši in ima 31 let. Ostali so pripovedovali še druge

zanimive podrobnosti.

Eden je n. pr. neprestano grizel košček lesa, da bi preganjal lakoto. Drugi je žvečil jermen. Ves čas je rešena sedmorica lezla sem in tja po rovih, iskala jedi in pijače.

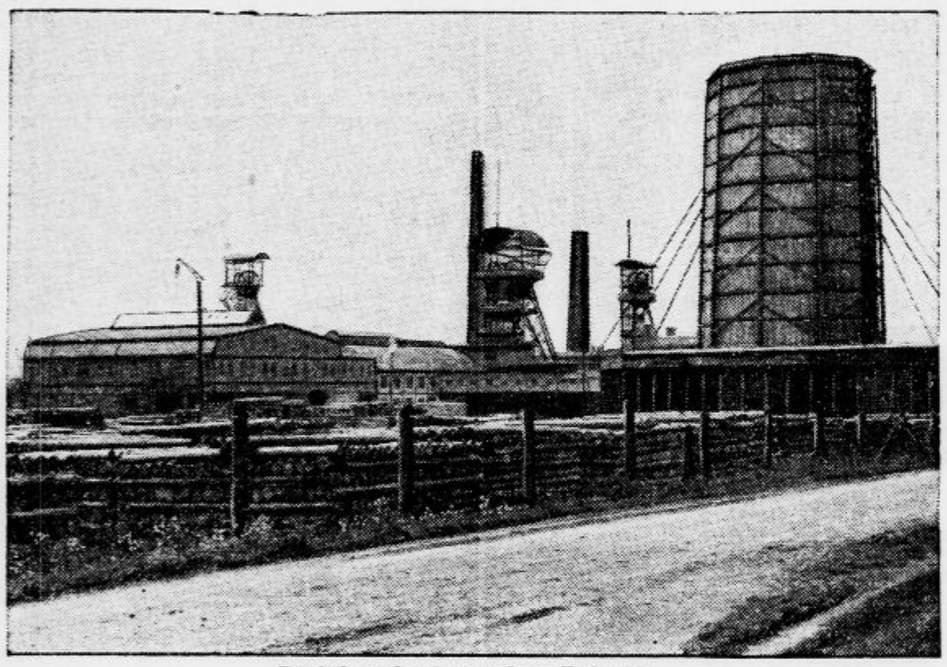

Pogled na kraj nesreče v Bytomu

Ko je eden izmed ponesrečencev našel košček kruha, so ga razdelili na enake dele. Kako trdo je bilo

trpljenje pod zemljo,

kaže posebno truplo rudarja, ki je v šestih dneh pod zemljo shujšal za celih 10 kg. Ponesrečence so prenesli polagoma na zrak ter jih oddali v rudarsko bolnišnico, kjer jih še vedno muči silna žeja. Strežnice jim donašajo kave in vode v velikanskih posodah, ki se vedno hitro izpraznijo. Nemška vlada je vsakemu izmed ponesrečencev poklonila v denarju po 2500 Din.

V tej kletki so umirali na smrt obsojeni duhovniki

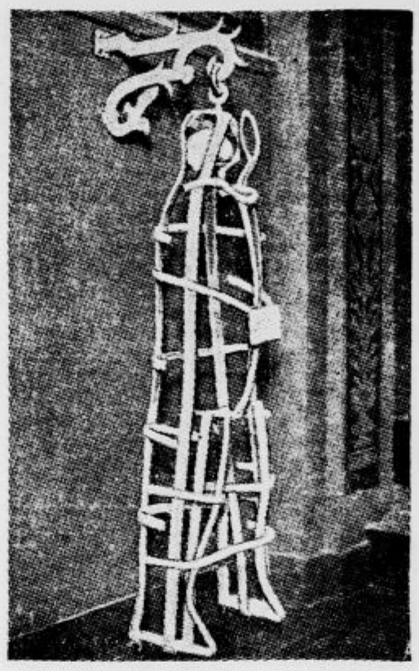

V Rimu so otvorili kriminalni muzej, ki vsebuje mučilno orodje iz časov proslulega Borgie do današnjih dni. Slika kaže železno kletko, v katero so zapirali na smrt obsojene duhovnike. V zgornjem delu je viden še kos lobanje zadnjega obsojenca. Zanimiv članek s slikami priobčuje pravkar izišla številka tedenske revije »Življenje in svet«

Ceste iz gume

V Ameriki in Angliji so napravili več poskusov s cestami iz gume. Velika prednost takšnih cest je v tem, da močno omejujejo ropot in stresljaje. Prednost gumastih cest je celo pred cestami iz lesenih kock tako velika, da se čuti na njih samo 40 odstotkov stresljajev z lesom podloženih cest. Gumaste ceste postajajo vedno bolj potrebne v velikih mestih, kjer trpe zgradbe zaradi modernega prometa.

Gumasta cesta, ki so jo napravili v Londonu, se je vzlic ogromni prometni obtežitvi 280 ton na uro izvrstno obnesla. Neka angleška družba iz Londona je zgradila 11 poskusnih cest iz gume v Londonu, Parizu, Rotterdamu, Singapuru in še v nekaterih drugih mestih. Uspeh, ki ga je dosegla, smatra za povoljno rešitev problema gumastih cest.

Smrt iznajditelja ročne granate

Sir William Mills,

iznajditelj po njem imenovane ročne granate, je umrl, star 76 let. Pokojnik je predložil 1915 svoj izum vojaškim oblastim antante, ki so ga takoj sprejele. V teku svetovne vojne so uporabili nad 75 milijonov Millsovih granat!

Zanimivosti iz vsega sveta

Od atentata do ženitve

Prihodnje dni se bo oženil v Berlinu igralec Kurt Daehn z dunajsko igralko Greto Maren. Pred dvema letoma je Daehn napadel Marenovo z revolverjem in jo težko ranil. Sodišče ga je obsodilo na dve leti ječe. Kazen je odsedel, nato pa odšel v Berlin in kmalu sta se z Marenovo spravila. Iz sprave se je rodila nova ljubezen, ki se bo končala s poroko.

Lakota v turškem tobačnem ozemlju

V Urli, središču najboljšega turškega tobaka, je izbruhnila lakota. Ljudem je ostalo od zadnje tobačne žetve 90 odstotkov tobaka doma. Zaradi poostrene gospodarske krize niso mogli prodati svojega pridelka, niti ga zamenjati za moko in druga živila. Pridelovalci tobaka ponujajo celo balo najfinejših tobačnih listov za vrečo moke, toda noben trgovec noče pristati na takšno zamenjavo.

Epidemija hripe v Londonu

V Londonu je izbruhnila epidemija hripe, ki je zahtevala v enem tednu 500 žrtev, dočim je umrlo teden pred tem 240 ljudi. Angleške bolnišnice so prenapolnjene, pisarne in uradi delajo v skrčenem obsegu. Tudi šole so zaprte. V Yorkshireu so cele vasi okužene, v vasi Garton pa ni hiše, ki ne bi imela bolnika.

Številke namestu imen

V Italiji se je zadnje čase razpasla navada krščevanja otrok z imeni številk. Prvega potomca krstijo na ime Primo, drugega na Secondo, desetega na Decimo. Na takšen način je prišel do svojega krstnega imena tudi znani boksar Carnera, ki se piše s krstnim imenom Primo, dočim je njegovemu drugemu bratu ime Secondo.

Velemestni otroci

Anketa, ki so jo priredile šole v Los Angelesu, je pokazala, da četrtina otrok še ni videla krave, polovica pa ne teleta. Da bi odpomogli temu nedostatku, so šolske oblasti naročile kravo in teleta ter so ju razkazovali ljudskošolski mladini.

Usodna zajčja past

Iz Prage poročajo, da se je na neobičajen način ponesrečil neki 20letni smučar na Slovaškem. Na smučanju se je bil zaplel v zajčjo past, ki je bila skrbno skrita v snegu. Prišel je v past naravnost z glavo in se zadavil. Doslej še niso mogli ugotoviti istovetnosti ponesrečenega prijatelja zimskega sporta.

Kobilice v Maroku

Iz Agadirja poročajo, da so se tamkaj pojavili nešteti roji rdečkastih kobilic, ki bodo uničile ves pridelek, če jih ne pokončajo ob pravem času. Kobilice so prišle iz Mauretanije in letijo proti gorovju Atlas.

Dva tedna pred razorožitveno konferenco

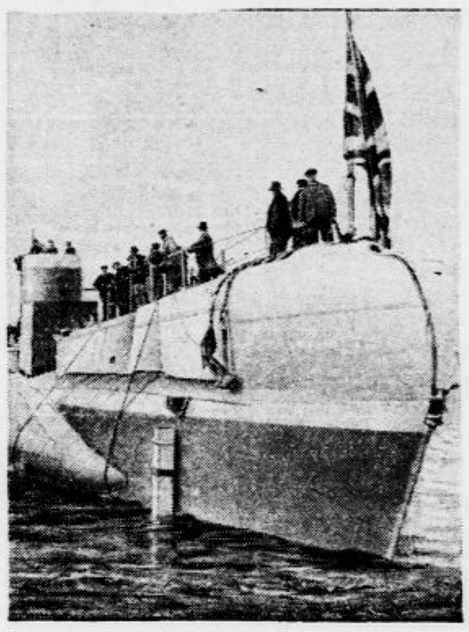

Nova ogromna angleška podmornica »Sturgeon« (»Jeseter«), ki so jo te dni spustili v morje

Brezžična postaja na ledni grudi

V zvezi s pripravami za drugo mednarodno polarno leto je izšla iz vrst ljeningrajskih raziskovalcev severnega tečaja pobuda, naj bi se ustanovila posebna brezžična postaja za opazovanje vremena na ledni grudi. Ustanova bi imela namen dajati poročila o vremenskih razmerah v severnih širinah. Bila naj bi med 83. in 85. stopinjo širine in med 170. in 175. stopinjo dolžine zapadno od Greenwicha. Seveda bi bila takšna postaja zelo draga, kajti posadko bi morali z zrakoplovom prenesti na ledno grudo, kjer bi si možje postavili šator. Čez leto dni bi se moštvo izmenjalo.

Ta je streljal na italijanskega konzula

Italijanski dijak Richichi, ki je oddal na italijanskega generalnega konzula v Parizu več revolverskih strelov in ga nevarno ranil. Atentatorja, ki je doma iz Palerma, so takoj aretirali

Tajna črnega ameriškega častnika

Vse ameriško časopisje obširno razpravlja o usodi 43-letnega poročnika Fencha, ki je v strahu pred razkritjem pravega pokolenja izvršil samomor. French je bil sin chicaškega predmestja in rodom črnec. Vendar pa je bila njegova koža tako svetla, da ni nihče dvomil nad njegovo pripadnostjo k belemu plemenu, zlasti še, ker je imel tudi precej svetle lase.

French je služil kot podčastnik v svetovni vojni in je bil tudi odlikovan na bojišču. V ameriški vojski je služil 18 let. Ves ta čas je bil vzoren vojak, zato so ga tudi povišali v častnika. Toda njegova mati mu je neprestano prizadevala hude duševne boje, ko mu je dokazovala, da kot črnec nima pravice poveljevati belokožcem. S svojega zadnjega dopusta, ki ga je prebil doma, se je vrnil French globoko potrt. Izvedel je bil namreč, da je postala njegova tajna splošno znana med črnimi rojaki. Iz obupa nad tem je segel po revolverju in se ustrelil.

Morilec patra obsojen na dosmrtno ječo

Pred kratkim smo poročali o zločinu mladega pustolovca, samostanskega hlapca Potzmaderja, ki je služil v samostanu Melku. Možu, ki je živel gizdalinsko življenje in je v samostanu veljal za svetnika, zunaj njega pa popival s sumljivo tovarišijo, je bila med drugim poverjena tudi nega in strežba starega patra Ignacija Kathreina, ki je bil svojčas domači učitelj neke plemiške rodbine in je od nje prejemal tudi pokojnino. Samostanski bratje v Melku so ga vzeli pod streho z obljubo, da bodo skrbeli zanj do smrti. Poverili so njegovo nego svojemu hlapcu Potzmaderju, ki pa se je naveličal strežbe starega onemoglega patra in ga je v jezi zadavil z namenom, da ga okrade. To se mu je posrečilo, kmalu pa je prišel njegov zločin na dan in krivec je moral v zapore.

Potzmader pa je imel sokrivca v osebi izučenega čevljarja Schnabla, ki je takisto služil v samostanu. Oba sta prišla pred sodišče v St. Pöltnu, ki je obsodilo Potzmaderja na dosmrtno ječo, Schnabla pa na 10 let zapora.

Vsak dan ena

»V ponvi so že luknje...«

»To je izvrstno. Tako saj lahko vidiš, če gori.«

Znanost in umetnost

Verdijeve opere proste

Operna gledališča, ki so danes v veliki stiski zaradi tantijem, ki jih morajo plačevati skladateljem, odnosno njihovim potomcem, so se konec decembra globoko oddahnila. 31. decembra 1931 je namreč potekel obvezni rok za tantijeme Verdijevih del, ki se odslej lahko prosto uprizarjajo.

Tudi pri nas znana Verdijeva dela pomenijo s tem znatno olajšavo za gledališke zavode. Da je Verdi zaslužil ogromne vsote s svojimi operami, je splošno znana stvar. Ugotovljeno je, da je zaslužil z uprizoritvami svojih oper sedem milijonov lir. Čeprav so mu neštetokrat očitali, da se hote približuje množici in dela muziko po njenem okusu, ni odstopil niti za las. Njegova dela so tako melodiozna, da ostanejo vsakemu poslušalcu v ušesih, najlepše v svoji stroki pa je ustvaril na stara leta. V to dobo spada poleg »Othella« tudi »Aida« in »Falstaff« poleg prekrasnega »Rekvijema«, ki pa je napisan za koncertno dvorano in ne za oder.

Treba pa je Verdiju priznati, da ni z operami kakor so: Traviata, Rigoletto, Trubadur, Ples v maskah itd. služil samo zase. Imel je odprto roko tudi za druge, posebno za tovariše svojega poklica in jim je že za življenja postavil v Milanu dom, kjer najde zatočišče do 100 bednih glasbenikov. V prostem času se je bavil s poljedelstvom, ki je bilo zanj bolj sportnega in zabavnega značaja.

Na hiši londonske Geološke družbe so odkrili spomenik znamenitemu raziskovalcu južnega tečaja siru Ernestu H. Shackletonu. Spomenik kaže raziskovalca v polarnem odelu

Nietzschejeva bolezen

Da se v Nemčiji bijejo veliki boji, kadar hoče kdo ugotoviti vzroke bolezni velikega filozofa Fr. Nietzscheja, je splošno znana stvar. Nietzschejevi fanataki obče ne dopuščajo razprave o tem vprašanju, zdravniška veda pa seveda ne more molčati v tem pogledu. Pa tudi nezdravniki, v prvi vrsti literarni zgodovinarji si čedalje bolj prizadevajo pojasniti vprašanje, ki je s stališča človeka, misleca in umetnika Nietzscheja velevažno in tehtno.

»Tage Buch« v Berlinu je nedavno prejel zveženj pisem Nietzschejevega prijatelja Petra Gasta. Na razpolago mu jih je dal Albert Pfeifer iz Monakovega. V teh pismih se jasno kaže, kako nastajajo okoli velikih mož legende. 1900 je vprašal tedanji cand. phil. Heinrich Möller Petra Gasta v pismu po vzrokih Nietzschejeve bolezni. Gast mu je odgovoril s pismom, ki nosi datum 29. marca 1900, da ni Möller prvi, ki prihaja k njemu s tem vprašanjem. Vendar pa je infekcijska bolezen v Nietzschejevem primeru izključena, kar domnevajo celo strokovnjaki, ki so videli bolnika. Najbolj pa ugovarja temu dejstvo, da Nietzsche še živi (1900), kar bi bilo v primeru možganske infekcije naravnost izključeno. Na koncu pisma izraža Peter Gast svoje naziranje o Nietzscheju takole: Geniji kakor Raffael, Mozart, Schubert so prinesli kal smrti že s svojimi možgani na svet. Njihovo telo se je zlomilo zaradi premajhne odpornosti že v mladih letih, dočim je Nietzsche, ki je bil močnejše konstitucije, vzdržal mnogo delj časa in se je zaradi tega zlomil le duševno, ne pa tudi telesno.

Jasno je, da je Peter Gast s tem hotel demantirati sifilis. Toda Möller se ni mogel zadovoljiti z Gastovo izjavo v tem pismu. Obiskal je Gasta pozneje. Pri tistem obisku si je pridobil Gastovo zaupanje in Gast je Möllerju priznal, da se je bil Nietzsche v svoji mladosti sifilitično okužil. S to važno ugotovitvijo je pojasnjena marsikakšna doslej zagonetna stran Nietzschejevega življenja, ki je bilo doslej za Nemce nedotakljiva svetinja.

Spominska proslava v Berlinu na čast lani tragično preminulemu groenlandskemu raziskovalcu prof. Alfredu Wegenerju. (Na desni pokojnikov brat Kurt Wegener med proslavo)

Sodoma in Gomora

Celo najstrožji kritik sv. pisma mora priznati, da sloni večina dogodkov, o katerih poroča knjiga stare zaveze na zgodovinskih dogodkih, nekako tako kakor se v starih bajkah zrcalijo resnični dogodki iz sive pradavnosti. Zato je bilo tudi malo ljudi, ki bi dvomili, da sta svetopisemski mesti Sodoma in Gomora dejansko obstojali. Čudno pa je, da je večina raziskovalcev bila doslej mnenja, da ležijo razvaline obeh mest tam, kjer se razprostira danes Mrtvo morje — to naziranje bi se dalo opravičiti, če bi sv. pismo poročalo, da sta izginila v poplavi, ne pa, da sta ju uničila ogenj in žveplo. Za navedeno naziranje je pač iskati povod v tem, da ni v bližini nikjer kakšnega delujočega ognjenika, odkoder bi mogla izvirati ogenj in žveplo.

Ameriški »Bibliški zavod« je pred nedavnim odredil izkopavanja v teh krajih, pri čemer so ugotovili, da je moral v davnem času ogenj res uničiti več človeških naselbin v teh krajih. Našli so pod gosto pepelnato plastjo temeljne zidove in razvaline poslopij, dalje ostanke posod, lišp itd. — premalo, da bi se dalo povedati kaj določnejšega, a vendar dovolj, da je mogoče ugotoviti precej visoko civilizacijsko stopnjo takratnega prebivalstva v teh krajih. Seveda pa še niso dognali, kje sta ostali mesti Sodoma in Gomora. Vsekako je moralo biti to nekje v okolici Mrtvega morja in ne pod njegovo sedanjo površino.

Postani in ostani član Vodnikove družbe!

J. O. Curwood 11

Na meji sveta

Kot zadnji je obsedel za mizo. Tucker je z dvema drugima vstal, ko je ugasnil njegov poslednji up, da bi jo še videl. Ona dva sta izginila skozi vrata, med tem ko je inženjer obstal kakor prikovan. Alan, ki ga je opazoval, je videl, kako je nenadoma prebledel. V naslednjem trenutku je zagledal vzrok tega pojava. Mary Standisheva je vstopila. Šla je mimo Tuckerja, kakor da ga ne vidi, hladno in kratko pokimala Alanu in sedla na svoje mesto. Zelo bleda je bila. Alan ni več videl tiste vesele rdečice, ki ji je včeraj pokrivala lica. Rahlo nagibaje glavo, si je popravljala obleko. Solnčni žarki so se igrali z njenimi lasmi. Alan je strmel nanje, ko je vzdignila oči, ki niso bile videt zmedene, ampak so ga mirno pogledale v svoji hladni krasoti. Nemogoče se mu je zdelo, da bi se skrivali v tako ljubkih očeh zavratnost in sleparija — a vendar, mar ni bila njena zavratnost dovolj dokazana? Če bi se bile vsaj za trenutek pobesile in pokazale vsaj senčico obžalovanja, bi bil še našel opravičbo za njeno čudno včerajšnje vedenje. Da, zmožen bi bil tega. A namestu tega so se njegovi prsti mahoma dotaknili rutice, ki jo je nosil v žepu.

»Ali ste dobro spali, gospodična Standisheva?« je vljudno vprašal.

»Nikakor ne,« je odgovorila tako prostodušno, da se je njegovo prepričanje, da ima opravka s sleparko, nekoliko zamajalo. »Izkušala sem si zapudrati kolobarje pod očmi, a bojim se, da se mi ni posrečilo. Ali ste nemara zato vprašali?«

Držal je njeno rutico v roki. »Danes vas prvikrat vidim pri zajtrku. Zato sem mislil, da ste se najbrže dobro naspali. Ali je to vaše, gospodična Standisheva?«

Bistro je opazoval njen obraz, ko mu je vzela zmečkano čipkasto rutico iz roke. V naslednjem trenutku se je nasmehnila. Njen smehljaj nikakor ni bil prisiljen. Ženska veselost se je zazrcalila v njem in Alan je z razočaranjem videl, da ni bilo na njenem obrazu niti sledu o zadregi.

»To je moja žepna rutica, gospod Holt. Kje ste jo našli?«

»Pred vrati svoje kabine, nekoliko po polnoči.«

Njegov odgovor je bil skoraj brezobziren v svoji natančnosti. Obetal si je od njega česarkoli, a zaman. Le smehljaj je še nekoliko delj ostal na njenih ustnicah in tudi v globini njenih jasnih hoči se je zabliskalo kakor smeh. Njen odkriti pogled je bil nedolžen kakor pogled otroka. Alan Holt je tako neprijetno začutil svojo zmoto kot poznavalec ljudi, da se je hladno naklonil in vstal.

»Hvala vam, gospod Holt,« je dejala. »Lahko si predstavite mojo hvaležnost, če vam povem, da imam samo tri žepne rutice s seboj. In prav tale je tista, ki jo imam najrajši.«

Ukvarjala se je z jutrnjim jedilnikom in Alan je odhajaje slišal, kako je naročila natakarju, naj ji prinese sadja. Kri mu je burno utripala, a na njegovem obrazu ni bilo ničesar opaziti. Z nekakšno neudobnostjo je čutil, da so ga njene oči spremljale, ko je stopal proti vratom. Ni se ozrl. Nekaj je bilo pri njem v neredu — zavedal se je. Ta mlada stvarca z gladkimi lasmi in svetlimi očmi je bila vrgla peščeno zrnce v tek njegovega samozadovoljnega življenja; toliko, da se ni spotaknil ob njem. Bedak je bil. Prižgal si je smotko in ozmerjal samega sebe.

Nekdo je zadel obenj in malone izpodbil roko, ki je držala gorečo užigalico k smotki. Vzdignil je oči. Bil je Rossland, ki ga je radovedno in obenem hladno meril z očmi.

»Oprostite, prosim.« Malomarno in zviška mu je vrgel Rossland ti dve besedi preko rame in na njegovih ustnicah je bil ravnodušen nasmeh. Prav tako lahko bi bil rekel: »Žal mi je, človek, a nikar mi ne hodi na pot.«

Alan mu je vrnil nasmeh za nasmeh. V prešernem razpoloženju mu je bila nekoč Keok dejala, da ima, kadar je krvoločne volje, take oči, kakor mačka, ki prede. Rosslandu je porogljivi nasmeh izginil z ustnic, ko je stopil v obednico.

Alan je takoj pomislil, da je to dokaj očividen dogovor med Mary Standishevo in opravnikom Johna Grahama. V vsej dvorani je bilo komaj še pol dvanajstice ljudi in namen je bil seveda ta, da bi mogel Rossland zajtrkati z gospodično Standishevo na samem. In to je bil očividno razlog, da je bila njega, Alana, tako hladno pozdravila. Njena skrb in želja, da bi odšel od mize, preden pride Rossland, mu je bila zdaj, ko je razumel položaj, popolnoma jasna.

Sesal je svojo smotko. Rosslandov prihod je bil kriv, da je ni bil dobro prižgal, zato je vzel drugo užigalico. To pot se je posrečilo in pravkar je hotel upihniti gorečo užigalico, ko je zdajci obstal in jo zadržal v roki, dokler mu ni opekla prstov. Mary Standisheva se je bila pokazala med vrati. Njene oči so plamenele in dve živordeči lisi sta ji goreli na licih. Tolikanj se je začudil njenemu nepričakovanemu pojavljenju, da se ni ganil, samo užigalico je izpustil. Pogledala ga je in lahno, komaj opazno nagnila glavo, ko je šla mimo njega. Ko je odšla, ni mogel premagati želje, da bi pogledal v obednico. Kakor si je že mislil, je sedel Rossland zraven njenega prostora in z dozdevno mirnostjo ogledoval jutrnji jedilnik.

Sport

ŽSK Hermes : SK Celje

Nogomenta prireditev v korist dobrodelne akcije

ŽSK Hermes bo priredil v nedeljo prijateljsko tekmo s SK Celjem v prid pomožne akcije revežev v Ljubljani. Tekma bo zanimiva zaradi tega, ker je SK Celje v zadnjem času v dobri kondiciji in se je to izkazalo pri zadnji tekmi proti kompletnemu ASK Primorju, s katerimi do dosegli častni neodločeni rezultat 2:2.

Prireditelji tekme jamčijo, da bo ŽSK Hermes istotako tehnično pokazal svoj uspeh dosedanjega zimskega treninga na snegu. Prosimo sportno občinstvo Ljubljane, da polnoštevilno obišče tekmo, ker je čisti dobiček namenjen v korist ljubljanskih revežev. Tekma bo ob vsakem vremenu.

Občni zbor ASK Primorja

V decembru je zboroval na rednem občnem letnem zboru eden naših največjih sportnih klubov ASK Primorje. Spodnja dvorana v novem Mikličevem hotelu je bila vsa zasedena; zbor je otvoril predsednik g. Ivo *Sancin*, načelnik Kmetijskega oddelka v pokoju. V svojem otvoritvenem govoru se je spomnil najvišjega pokrovitelja sporta, Nj. Vel. kralja Aleksandra, kateremu so prisotni burno vzklikali »živel!« V nadaljnjem govoru je poudarjal globok pomen sporta in razveseljivo dejstvo, da se je začelo zanimanje za sportni pokret tudi na najvišjih odločujočih mestih, kar daje sportnem gibanju tem krepkejši polet. Izrazil je nado, da bodo naši aktivni sportniki vedno zastopali prave sportne interese, gojili medsebojno spoštovanje in ljubezen ter povsod širili te kreposti in čednosti.

Tajniško poročilo je podal g. inž. Raspolič. Klub ima 482 podpornih in 315 aktivnih članov. Na žalost pa članstvo ne plačuje točno in redno članarine. Klubovo vodstvo je zgradilo lično tribuno, eno najlepših v dravski banovini. S tem delom je bilo združeno mnogo finančnih žrtev in zaradi vedno hujše gospodarske krize klub tudi ni prišel do predvidenih dohodkov. Novo vodstvo bo polagalo vso skrb na to, da se še preostale terjatve poravnajo. Živahno delo centralnega odbora dokazujejo številne seje, ki so reševale nujne in neodložljive klubske zadeve.

O blagajniškem stanju je obširno poročal ravnatelj g. Šetina. Denarnega prometa je bilo nad 500.000 Din; vpoštevati je treba, da je klub odigral mnogo tekem, ki so zahtevale velike izdatke, in znatne izdatke za zgradbo tribune, za razna popravila in vzdrževanje igrišča.

O delovanju *nogometne sekcije* sta poročala gg. Buljević N. in dr. Köstl. Tajniško poročilo nogometne sekcije g. dr. Köstla je bilo izčrpno in pregledno. Poudarjal je izredno prijateljske vezi med ASK Primorjem in vsemi klubi LNP, z vodilnimi klubi v državi in z nekaterimi izven nje. I. moštvo je odigralo od 8. marca do 18. oktobra 1931 27 tekem. Izrabilo se je torej 65 odstotkov vseh možnih terminov, kar je skoraj edinstven primer med našimi klubi. Zabeležbe vredno je dejstvo, da je ASK Primorje naš prvi slovenski klub, ki je gostoval v Sofiji proti bolgarskemu prvaku Levskemu. Score golov znaša 64 : 62 v klubovo korist. Tudi za svojo rezervo in naraščaj je klub dovoljno skrbel. Rezerva je odigrala v zgoraj navedenem času 21 javnih tekem z rezultatom 86:29 v klubovo korist. Naša provinca je pokazala velik interes in povpraševanje po klubovi rezervi, kar znači, da je primorjanska rezerva ena naših najboljših moštev te vrste. Vse tekme prvega moštva sta odigrala Svetic Slavko in Jug France, sledijo Franci 25, Zemljak, Slamič, Jug II po 20, Hasl 19, Jančigaj 18, Uršič 17, Erman in Pišek I po 13, Šenica 12, Jež 11, Terček in Korče po 7, Čebohin in Vrhovnik po 3, Pišek II 2, Šinkovec in Peterlin po 1. Najboljši golgeter je bil Erman (14), slede Jug France, Slapar, Uršič, Jež, Slamič, Zemljak, Šenica, Jug II in Terček. Sekcija šteje 48 verificiranih članov in 31 juniorjev. Dopisov je odposlala 335, prejela pa 241.

Obširno poročilo o delovanju *kolesarske sekcije* pod načelstvom g. Franja Brumata je podal g. Maver. Poudaril je, da vzgaja sekcija člane v sportnem, klubskem in državljanskem duhu. Kolesarji so se udeležili vseh večjih prireditev ter mnogih prireditev podeželskih klubov. Uspehi kolesarjev so prav dobri, ponekod izvrstni. Prvo mesto glede doseženih mest ima Grabec, sledijo Zanoškar, Krušič, Prodan, Žgur, Znoj, Vodopivec, Kosmina, Kačič J., Stubelj, Bertoncelj, Dežman, Maver, Vosperenik, Kušar, Jerina itd. Sekcija si je na 12 prvenstvenih dirkah osvojila 8 prvenstev. Sekcija šteje 40 aktivnih kolesarjev. Referent je izrazil nado, da bo stremljenje naših kolesarjev v bodoče toplo podprlo naše sportno občinstvo. Na letošnjem programu ima sekcija več javnih prireditev na zagrajenem prostoru in zgraditev dirkalne proge na igrišču.

O delovanju *lahkoatletske sekcije* je poročal g. geom. Černe. Sekcija se je udeležila nekaterih pomembnih prireditev v Zagrebu, Mariboru in Celovcu, nekateri člani so startali tudi na Balkanijadi v Atenah, kjer je atlet Skok mnogo pripomogel k uspehu naše državne lahkoatletske reprezentance. Sekcija je priboril klubu prvenstvo dravske banovine z velikim naskokom točk pred drugo plasiranim slovenskim klubom.

Cand. inž. g. Sketelj je poročal o *plavalni sekciji*. Plavači so prežeti z globokim idealizmom za svojo panogo sporta. Kljub šibki dotaciji, ki so jo v klubu uživali, so vztrajali in sami, pridno kot čebelice, pomagali zbirati sredstva za velike sekcijske stroške. Prvič, kar obstoja klub, je bil na razpolago poklicni dunajski trener, od katerega so mnogo pridobili. Plavači so se udeležili vseh tekmovanj za prvenstvo ter nekaterih prireditev, ki so jih izvedli z ostalimi klubi. Želi so povsod lepe uspehe. Še posebej se spominja v poročilu našega Wilfana, ki lahko s svojimi sposobnostmi pridobi klubu in jugoslovenskemu sportu mednarodni sloves.

Občni zbor je vsa poročila deloma brez, deloma po kratkih debatah sprejel. V nadaljnji točki dnevnega reda so se *spremenila pravila*, ker so stara pravila postala zaradi stalnega napredovanja kluba skoro nemogoča. Občni zbor je sprejel nove statute, ki bodo predvidoma ustrezali potrebam klubovega delovanja. Po teh statutih imajo klubove sekcije skoro popolno samostojnost, posle kluba vodi starešinski odbor, sekcije pa sekcijski odbori.

Pri *volitvah* je bila predložena enotna lista. Tudi za bodoče leto je bil izvoljen ob viharnem aplavzu za predsednika g. Ivo Sancin, načelnik v pokoju. V klubov starešinski odbor so bili izvoljeni gg. dr. Birsa, inspektor Zajc, ravnatelj Kneif, ravnatelj Čustovič, ravnatelj Šetina, podpolkovnik Jaklič, dr. J. Prodan, K. Zupančič, Maša Gromova, inspektor Dekleva, Avgust Podgornik, dr. Joso Čeh, M. Ribař, dr. Gruden, veletrgovec Tomažič, dr. Vovk, industrijalec Batjel, trgovec Ivančič, inž. Medved, L. Slamič, geom. Černe, inž. Kotlušek, trgovec Savnik, M. Vončina, dr. Perpar, Vladimir Saksida in Peter Birsa. Revizorji so gdč. Dougan, arh. Spinčič, Karlo Sketelj, J. Hafner, Ernest Švara; častno razsodišče dr. Bleiweis, dr. Mermolja, Ludvik Ferči, Oktavij Cek in Vl. Pegan jun. Upravo igrišča tvorijo gg. Tomažič T., Mozidovič in Ilovar. Načelnik nogometne sekcije je D. Buljević, lahkoatletske Kermavner, plavalne inž. Bleiweis, kolesarske Brumat. Po nalogu občnega zbora bo klubov starešinski odbor kooptiral že naznačeno osebo na predsedniško mesto klubovega zunanjega odbora.

Občni zbor je zaključil predsednik g. Sancin s pozivom na vse, da delujejo z vsemi svojimi močmi za polet kluba, za pravi sport, kar bo vsem nam in znancem v korist.

Prva akademska smuška tekma

V nedeljo se bo vršil v Planici, kot prvi del akademskega smučkega prvenstva smuški tek na **16 km.** — Start in cilj pri Ilirijanskem domu. Tekmovanje bo v 2 kategorijah: a) vsi, ki so že tekmovali na saveznih tekmah, b) novinci. Pravico udeležbe ima vsak akademik, tudi če ni verificiran v L. Z. S. P. — Prijave (5 Din) sprejema teh. ref. Stane Bervar, abs. jur. — univerza ali pred tekmo v Planici dvojna. Za Ilirijane brezplačna prenočnina, za ostale znižana. Skupen odhod v soboto 16. tega meseca ob 15.35 z gl. kol., vožnja četrtinska. — V petek ob 18. članski sestanek A. S. O. na univerzi.

Vztrajnostne smuške tekme na 50 km za prehodni pokal »Mariborskega smučarskega kluba« bodo pod častnim predsedstvom mariborskega mestnega župana g. dr. Fr. Lipolda dne 24. t. m. Start pri Ruški koči na Pohorju ob 7.30. Cilj pri Ruški koči. Pravico udeležbe imajo pri JZSS verificirani člani in inozemci. Prijavnina za tekmovalca znaša 20 Din ter se izvaja v smislu § 8. pravilnika za smuške tekme JZSS. Prijave sprejema: »Mariborski smučarski klub« Maribor, Jurčičeva ul 8., urarna Stojec. Najboljši tekmovalec prejme pokal »Mariborskega smučarskega kluba«, poklonjen od tvrdke Meinel in Herold, v prehodno last; ako si ga pa osvoji dvakrat po vrsti ali trikrat v presledkih, v trajno last. Do končne odločitve hrani pokal njegov podsavez, za inozemce »Mariborski zimskosportni podsavez«. Prvih šest tekmovalcev prejme posebna darila. Objava rezultatov ter razdelitev daril bo ob 20. v Grajski kleti. Zaradi dolžine proge je ista izpeljana po grebenih ter se izogiba velikim razlikam v padcih in vzponih. Na progi sta dve okrepčevalnici, kjer se bo tekmovalcem nudilo poleg drugega čaj in ovomaltine. Zaradi uravnavanja hitrosti bo na progi označen vsak 5 km. Na mestu starta in cilja je zdravnik in glavna reševalna postaja, na sredi poge pa rešilni oddelek. Na predvečer zdravniški pregled vseh tekmovalcev.

SK Ilirija. Načelstvo lahkoatletske sekcije opozarja članstvo, da se vrše gimnastični treningi ob torkih in petkih ob pol 19. v telovadnici I. državne gimnazije (vhod iz Tomanove ulice). Prvi cross country trening bo v nedeljo ob 10. Slačilnica je garderoba na igrišču. Drevi ob 20. bo v klubski sobi kavarne »Evrope« obvezen sestanek za naslednje: Banko, Dobovšek, Habič, Ilovar, Jeglič, Orel, Oroszy, Osvald, Outrata, Pavšič, Senčar, Schiffrer, Stegu, Stepišnik M., Šoukal, Šporn, Tinta, Vrečko, Wildman, Zupančič N., Zupan, Banovec, Marchiotti, Jerančič, Vesenjak, Glavnik, Otahal, Finec, Agreš, Rupnik, Hitti, Lejka in Pepi. Vsi in točno.

Vremensko poročilo JZSS. Savez je prejel naslednja poročila po stanju z dne 12. I. Pohorje: Mariborska koča —3, 20 cm novega snega, vreme oblačno, smuka dobra. Ruška koča enake razmere, sankališče uporabno do Ruš Klopni vrh —4, 30 cm novega pršiča, mirno, smuka idealna. Ribniški dom —8, 50 cm novega pršiča, mirno, smuka idealna, izgledi za nedeljo zelo dobri. Rateče-Planica —3, 10 cm novega snega, vreme oblačno, smuka prav dobra, pričakuje se ponovno sneg. Nova vas in Bloke 40 cm snega, smuka prav dobra. Cerknica —2, jugovzhodni veter, 20 do 25 cm snega, smuka ugodna, osobito na Slivnici. Krvavec 40 cm snega, smuka prav dobra. Iz ostalih krajev niso prispela poročila.

Kulturni pregled

Zagrebško pismo

Zagreb, 12. januarja.

Naša opera je omogočila trem mladim pevkam, da poizkusijo svojo srečo na gledaliških deskah. Tako je sopranistka Magda Heltay-Rukavinova imela priliko, pokazati svoje sposobnosti kot Santuzza v »Cavalleriji rusticani«. Moramo takoj poudariti, da je njen prvi nastop ugodno presenetil, tem boli, ker so ga označevale muzikalna inteligenca in glasovne sposobnosti. Težko ulogo Santuzze je Magda Heltay-Rukavina odpela z mnogo talenta in sigurnosti in vse kaže, da nam z njo dorašča veliko obetajoča pevska moč. — Istega večera je članica našega opernega zbora Blanka Tomšićeva napravila hraber skok med soliste. Nastopila je kot Lola. Njen mehki in topli sopran ji je prinesel prvi prikupen uspeh, ki jo bo brez dvoma bodril tudi nadalje k delu.

Tretja nova domača pevka, ki smo jo spoznali, je Zdenka Stiploškova. Nastopila je kot Cherubin v Mozartovi operi »Figarova svatba«. Njen nastop je bil tako siguren, da nisi niti za trenutek občutil, da je ta pevka prvič na gledališkem odru. Brez treme in inteligentno, sigurno in všečno je Zdenka Stiploškova odigrala svojo ulogo in vzbudila mnogo upanja, da se je ž njo zopet pojavil pravi in iskreni gledališki talent.

Martina Blažekovićeva, bivša članica naše opere, ki je dolga leta prebila v inozemstvu, je po dalješem presledku zopet nastopila pri nas. Kot grofica Resina je pokazala velik napredek v svojem petju in tudi glas ji je postal nekoliko bolj svež.

V veliki dvorani Glasbenega zavoda je nastopila Pavla Sitzer Sandowa, zagrebška pevka, ki je mnoga leta uspešno delovala v Berlinu. Njen program je obstajal iz treh delov: v prvem je prikazala hrvaško, francosko, židovsko, špansko, sicilijansko in nemško folkloro, drugi del je bil posvečen »Songom«, med tem ko so v tretjem dobili mesto moderni šansoni. Pavla Sitzer-Sandowa ima čuden način petja. Tolikanj veže vse glasove, da skoraj vedno nastaja neugoden portamento, iz katerega lahko posnemaš kar celo kromatično skalo. Takšen »legatisimo« ves večer človeka utrudi, čeprav bi se utegnil tudi ž njim doseči lep efekt, kakor je pevka pokazala v neki medžimurski narodni pesmi. Tam je bil efekt dosežen zavestno, toda pevka se ga poslužuje nehote tudi pri ostalih točkah in tako zanaša v svoj način petja nekako enoličnost. Potemtakem ji reči izrazito pevskega značaja nič kaj dobro ne leže. Pavla Sitzer Sandowa pa je dosegla jačii učinek v »Songih«, ki jih je podala z dobrim in učinkovitim dramatskim akcentom. V celoti ne kaže, da bi ta večer presojali s strogo umetnostnega zrelišča; treba je upoštevati, da je šlo za veder, pisan večer, namenjen zabavi in smehu. Vendar smo tudi v tem pogledu že imeli nastope, ki so to vedro razpoloženje dvignili na nivô umetnostnega dejanja. (Dela Lipskaja, Mela Bars i. dr.). Pevko je spremljal pri klavirju prof. Ernest Krauth. Pri občinstvu pa je prireditev imela dober uspeh. —žh—

Razstava francoske umetnosti v Londonu. V Londonu se je otvorila velika razstava francoske umetnosti. Kakor je l. 1930. Italija pokazala v angleški prestolnici največje stvaritve svojega slikarstva in kiparstva, je letos tudi Francija prepeljala v London najboljše, kar je na tem področju ustvaril francoski genij. Razstava je urejena zelo velikopotezno in obsega v številnih velikih dvoranah francosko umetnost od srednjega veka prav do naših dni. Ni treba niti omenjati, da je vzbudila izredno pozornost; o nji so že izšle cele knjige in številne revije so ji posvetile posebne številke.

Londonska francoska razstava je v teh težkih dneh zameglenega mednarodnega obzorja in omajanega zaupanja v bodočnost Evrope nova manifestacija duhovnih stikov med dvema velikima narodoma Evrope. Žal da prav v naših dneh znova čutimo, kako malo vplivajo duhovne vezi na politično realnost, ki se komaj dviga nad blatna tla strasti in interesov; duhovne manifestacije plavajo nad njo nalik lahnim meglicam, ki jih lahko vsak veter razžene... —o.

»Slovanstvo in vislanski Hrvatje 6. do 10. stoletja.« Pod tem naslovom je izšla v petem zvezku »Etnologa« (glasnika Etnografskega muzeja v Ljubljani) in kot separatni odtis razprava drja Jožeta Rusa. Pisec raziskuje nekatere motne strani v starejši slovanski zgodovini in skuša dokazati obstoj gotskega plemena z imenom Hrvati v pokrajinah ob zgornji Visli. Avari so temu plemenu uničili njegovo državo, Slovani pa so se amalgirali ž njim, pri čemer so njegovo ime, jezikovne in druge sposobnosti izginile v slovanskem etničnem morju. Rasne posebnosti teh gotskih Hrvatov pa so ostale tudi pod novo luptno in njih potomci so nemara današnji malopoljski plemiči. Del teh vislanskih Hrvatov je na tleh zagorske Dalmacije ustvaril s Slovani narodno simbiozo, ki je dala prvo skupno državo sedanjih Srbov in Hrvatov, kakor je avtor skušal dokazati v svoji knjigi »Kralji dinastije Svevladičevc«, o kateri so v zadnjem času pohvalno pisali dr. W. Schmied, dr. Bogumil Vošnjak in dr. Ivo Rubič.

Slovanske igre v Pragi. Scena dobrih avtorjev v Pragi bo na pobudo tamošnje Ženske zveze uprizorila ciklus iger slovanskih dramatikov. Jugoslovene zastopa Pecija Petrović s »Ploho«.

Glasilo jugoslovenskih nadrealistov. Nadrealisti, ki so s svojo aktivnostjo v zadnjem času potisnili v ozadje vse druge avantgardistične, skrajnostne književne struje, so se tudi v Jugoslaviji čvrsto zakoreninili. Njihovo središče je Beograd. V Zagrebu je že prav malo njihovih pristašev, literarna Ljubljana pa sploh ne kaže znakov kakšnega surrealističnega pokreta. O posameznih publikacijah te struje smo v »Jutru« že poročali. Nadrealisti pa so se tolikanj ojačili, da so pričeli izdajati že svojo revijo »Nadrealizam danas i ovde«, ki je tehnično prav lepo opremljena. Prinaša poleg surrealističnega leposlovja tudi idejne članke, kritike in slike; ozko zvezo med jugoslovenskimi in francoskimi nadrealisti razodeva direktno sodelovanje francoskih surrealistov v tej beograjski avantgardistični reviji, ki je v prestolniškem književnem življenju izpolnila vrzel, nastalo po zenitistih in njihovem glasilu. Ob priliki se bomo še vrnili k temu pojavu, ki predstavlja v srbskohrvaški književnosti najskrajnejšo opozicijo in v jugoslovenskem duhovnem življenju najsvežiši uvozni fabrikat z znamko »Made in Paris«.

Novela ali roman? V budimpeštanski reviji »Nyugat« premotriva F. Halmi zanimiv pojav v madžarski literaturi, ki je tem bolj vreden naše pozornosti, ker ima tudi o slovenskih razmerah naliko: Založniki se danes branijo novele in nje največje zavetišče so še dnevniki. Novelistične zbirke se skoraj nič več izdajajo; založnik, ki sploh še kaj zalaga, zahteva romanov. Posledica je, da se pisatelji, ki imajo izrazit novelistični dar, ukvarjajo s pisanjem romanov, to se pravi: novelistično snov razvlačijo tako na široko, da dobi obseg romana. Dejansko pa takšnim spisom nedostaja bistvenih znakov romanov. Halmi upravičeno graja stališče založnika glede novele in pravi, da ta literarni žanr zaradi svoje kratkoče in zgoščenosti bolj ustreza ritmu današnjega časa in prezaposlenosti sodobnega čitatelja. V teku zadnjih 35 let se je madžarska novelistika vidno izpopolnila in dosegla že lepo umetnostno višino. Mnogi veliki madžarski pisatelji so svoje najboljše spise ustvarili baš v tem žanru. Pred vojno so novele dajale okrog 70 odst. celotne književne produkcije na Ogrskem.

Nova drama Maksima Gorkega. Avtor znane drame »Na dnu« se je vrnil k dramatskemu stvarjenju. Kakor poročajo iz Moskve, bo ondotno gledališče Vahtangova uprizorilo še v teku te sezone novo odrsko delo Gorkega:: »Egor Bučičev in drugi«. Drama skuša dati v zgoščeni dramatski obliki razvoj ruskega človeka od leta 1916. do današnjih dni.

Vrtnarja-ekonoma

(oskrbnika), ki je popolnoma vešč vseh vrst gospodarstva, a posebej povrtnine (brez cvetličarstva), **sprejme za svoj gospodarski oddelek bolnica v Koprivnici.**

Poleg plače dobi še popolno oskrbo v hiši. 1841

Technikum Konstanz am Bodensee

Tehnika v Konstanci (Technikum Konstanz). — Inženjerska šola za strojegradbo in elektrotehniko, zgradbo letal in avtomobilov. Prospekti zastonj. 69

Kurja očesa

Zvečer namakajte noge 15 do 20 minut v vodi, v kateri je raztopljena sol sv. Reka. Kurja očesa postanejo tako mehka, da morete sredino, ki Vam zadaja bolečine, tudi z roko torej brez noža ali britve odstraniti. — Dobiva se v vsaki lekarni in drogeriji, glavni depot za Slovenijo: Drogerija Gregorič, Ljubljana, ali pri gl. zastopniku: drogerija »Nada« V. Gabrić, Subotica, tel. 6-37.

Za desinfekcijo: LYSOFORM

Za nego kože: LYSOFORM - toaletno milo

Za usta in zobe: MENTOL - LYSOFORM

56

Tvornica harmonijev in pianinov

po najmodernejši konstrukciji. Uglašuje, popravlja, zamenjuje, prenavlja. Izdeluje tudi strune za klavirje, berde, klaviature itd.

NIZKE CENE!

Društvom popust! — Oddaja tudi na obroke. Večletna garancija.

IVAN KACIN, LJUBLJANA

TABOR 6.

ZAHTEVAJTE CENIKE! 15794

Garantirana konstrukcija!

Din 1300.—

Prostor za posteljnino.

FRANC JAGER

tapetništvo

Ljubljana, Sv. Petra nasip št. 29

priporoča svoje najmodernejše fotelje vseh vrst, modroce, otomane, žimo, zložljive postelje, patentne divane itd. 6856

Najmodernejša oblika!

Din 1300.—

Cene malim oglasom

Ženitve in dopisovanja: vsaka beseda Din 2.— ter enkratna pristojbina za šifro ali za dajanje naslova Din 5.—. Oglasi trgovskega in reklamnega značaja: vsaka beseda Din 1.—. Po Din 1.— za besedo se zaračunajo nadalje vsi oglasi, ki spadajo pod rubrike »Kam pa, kam«, »Auto-moto«, »Kapital«, »V najem«, »Posest«, »Lokali«, »Stanovanja odda«, »Stroji«, »Vrednote«, »Informacije«, »Živali«, »Obrt« in »Les« ter pod rubrikama »Trgovski potniki« in »Zaslužek«, če se z oglasom nudi zaslužek, oziroma, če se išče potnika. Kdor si pa pod tema rubrikama išče zaslužka ali službe, plača za vsako besedo 50 par. Pri vseh oglasih, ki se zaračunajo po Din 1.— za besedo, se zaračuna enkratna pristojbina Din 5.— za šifro, ali za dajanje naslova. Vsi ostali oglasi socialnega značaja se računajo po 50 par za vsako besedo. Enkratna pristojbina za šifro ali za dajanje naslova pri oglasih, ki se zaračunajo po 50 par za vsako besedo, znaša Din 3.—.

Najmanjši znesek pri oglasih po 50 par za besedo, je Din 10.—, pri oglasih po 1 Din za besedo pa Din 15.—.

Vse pristojbine za male oglase je plačati pri predaji naročila, oziroma jih je vposlati v pismu, obenem z naročilom.

Mali oglasi

Za odgovor 3 Din v znamkah

Službo dobi

Vsaka beseda 50 par; za dajanje naslova ali za šifro pa 3 Din. (1)

Predtiskarico
zan. ročnih del, izučeno, zelo spretno in vestno sprejmem takoj. Pismene ponudbe na oglas. oddelek »Jutra« pod znako »Predtiskarica«. 1356-1

Služkinjo
pridno in pošteno, vajeno kuhe in vseh hišnih del, sprejmem takoj. Ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod »Pridna 666«. 1317-1

Zakonski par
z odraslimi otroci ali brez njih, ki bi opravljal kmetijska dela za deputat in plačo, dobi stanovanje. — Ponudbe sprejmem tudi viničarsko družino Marsa, Ljutomer. 1247-1

Deček
vsaj 15 let star, poštenih staršev, ki ima veselje do mesarijske in delikatesne trgovine in je dovršil vsaj 3 raz. meščanske šole ali gimnazije, se takoj sprejme v pouk. Z znanjem nemškega jezika prednost. Ponudbe naj se pošljejo na tvrdko Josip Kobe, Novo mesto. 952-1

Kuharica
s spričevali, pripravna tudi za lahna dela, dobi službo na Sušaku. Naslov v oglasnem oddelku Jutra 901-1

Krojilka pletenin
dobi stalno mesto. — Ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod »Krojilka«. 867-1

Postrežnico
dnevno za eno uro rabi Malis, Tržaška cesta 29. 1264-1

Dekle
za vsa hišna dela sprejme takoj gostilna Valjavec v Sp. Šiški, Aleševčeva cesta št. 14. 1267-1

Šiviljo
sposobno samostojno v izdelavi vseh vrst moškega perila, iščem za Slavonijo. Izvežbana mora biti v krojenju, konfekcijoniranju vsega perila in vodstvu delavnice. Prednost imajo tiste, ki so bile v tej lastnosti že zaposlene. Plača dobra in vsa oskrba v hiši. Ponudbe na oglas. oddelek »Jutra« pod šifro »Slavonija«. 1376-1

Potniki

Kdor išče mesto potnika, plača za vsako besedo 50 par; za dajanje naslova ali za šifro 3 Din. — Kdor sprejema potnike, plača besedo po 1 Din; za dajanje naslova ali za šifro pa 5 Din. (5)

Fiksum in provizijo
nudimo potnikom za obisk privatnih strank za Ljubljano in okolico ter vso drvarsko lepovino za manufakturno blago. Ponudbe na oglas. oddelek »Jutra« pod šifro »Fiksum in provizija«. 891-5

Zaslužek

Kdor išče zaslužka, plača za vsako besedo 50 par; za naslov ali šifro 3 Din. — Kdor nudi zaslužek, pa za vsako besedo 1 Din, za dajanje naslova ali za šifro pa 5 Din. (3)

Šivilja
za obleke in perilo, gre po nizki ceni šivat na dom. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 1350-3

Zavarovanja
pri mariborski zavarovalnici sprejme zastopnik za Ljubljano in okolico A. Zupanc, Beethovnova ulica st. 13/IV. Zahtevajte ponudbe! 1284-3

Mlada postrežnica
išče celodnevno zaposlenje. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 1357-3

Izurjena šivilja
z dobrim okusom, se priporoča damam na dom. — Sv. Petra nasip štev. 49/I. 1347-3

Posrečena higijen. novost
Vsako gospodinjstvo kupi, 20 prebivalcev, 20 kupcev. Cena za vsak sloj prebivalstva dosegljiva. — Agenti dobe visoko provizijo. Omula, razpošiljalnica, Dunajska cesta št. 26. 1389-3

Pouk

Beseda 1 Din; za dajanje naslova ali za šifro 5 Din. Dijaki, ki iščejo instrukcije, plačajo vsako besedo 50 par; za šifro ali za dajanje naslova 3 Din. (4)

ČAMERNIKOVA šoferska šola
Ljubljana, Dunajska c. 36 (Jugo Auto) telefon 2206. Prva oblastveno koncesijonirana. Prospekt 15 zastonj — pišite ponj! 251

Oblastveno koncesijonirana šoferska šola Gojko Pipenbacher
Ljubljana, Gosposvetska 12 — Zahtevajte informacije. 247-4

Nemško konverzacijo in pouk
daje izobražena gospa po Din 12.— za uro. Poljanska cesta 12/II levo. 990-4

Šola za jezike
Gosposka ulica štev. 4/I. Vsi moderni jeziki. Prvovrstna, uspešna in poceni pouk. 1363-4

Službe išče

Vsaka beseda 50 par; za dajanje naslova ali za šifro pa 3 Din. (2)

Dekle
pridno in pošteno, vajeno nekoliko kuhe ter vseh hišnih poslov, išče službo v Ljubljani s 1. februarjem. Ponudbe na oglas. oddelek »Jutra« pod »Redeljuba«. 1348-2

Mesarski pomočnik
vešč mesarske in prekajevalske stroke, sedaj vojaščine prost, išče službo. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 1344-2

Knjigovodinja-korespondentinja
z večletno prakso, perfektna v slov., srbohrv. in nemškem, deloma francoskem in italijan. jeziku, z znanjem slov., hrvatske in nemške stenografije, išče mesto v Ljubljani. — Ponudbe na oglas. oddelek »Jutra« pod šifro »Hitra računarica«. 1352-2

Mlado dekle
inteligentno, izučena šivilja, išče primerno zaposlitev pri otrocih ali kot hišna — najraje v mestu. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 1334-2

Starejša dama
inteligentna išče službo kot hišna gospodinja, gre tudi na večje posestvo ter je verzirana v vseh panogah. Ponudbe na ogl. odd. »Jutra« pod »Hišna gospodinja«. 480-2

Trg. pomočnik-šofer
izvežban v trgovini mešanega blaga, z daljšo šoferško prakso, išče namestitve. Veselje ima do poslovanja, event. prevzame tudi službo skladiščnika ali šoferja. Ponudbe pod »Kavčija 10.000« na oglas. oddelek »Jutra«. 1297-2

Kovaški pomočnik
mlad, se želi izučiti ključavničarstva, kjer bi imel vso oskrbo. Ponudbe na naslov: Semič Ivan, Veliki vrh, pošta Nova vas pri Rakeku. 898-2

Sa kaucijom
30.000 Din traži bilo kakovo namještenje pridna gospođična za prodajalno u trafiki, za inkasanta ili kar slično. Hitne ponudbe na oglasni oddelek Jutra pod »Takojšnji nastop«. 1369-2

Gospodična
izučena šivilja, z gospodinjsko šolo, želi službe pri res dobri obitelji. — Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 1382-2

Prodajalka
mešane stroke, pridna in uporabna za vsako delo, bi rada menjala prvo službo. Ponudbe na podružnico »Jutra« v Celju pod šifro »15. februar«. 1402-2

Dve gospodični
z znanjem nemškega jezika, iščeta službo v prodajalni. Dopise na podružnico »Jutra« v Mariboru pod šifro »Pošteni«. 1400-2

Prodam

Oglasi trg. značaja po 1 Din beseda; za dajanje naslova ali za šifro 5 Din. — Oglasi socialnega značaja vsaka beseda 50 par; za dajanje naslova ali za šifro pa 3 Din. (6)

Fotografi!
Prodam 2 oblečnici. Naslov pove oglasni oddelek »Jutra«. 1353-6

Gospodinja
naroči z dopisnico zabej za premog, za smeti, vodne klopi, mize, stole itd. pri Albertu Černetu, mizarju v Zg. Šiški pri remizi, ki zna gospodinjam najbolj poceni in dobro postreči. 2856-II

Fotoamaterji!
23° film s 6. kopijami za ceno 27 Din pri Foto Turist: Lojze Šmuc, Selenburgova 6/I. 356

Kamgarm
angleški, češki in nemški po zelo nizkih cenah v trgovini O. Šlibar, Ljubljana, Stari trg 21. 67-6

Avtotaks. koncesijo
za Ljubljano, z vozom prodam. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 1315-6

Železen štedilnik
poceni proda Golob v Zg. Šiški, Spančeva pot. 1365-6

Kupim

Oglasi trg. značaja po 1 Din beseda; za dajanje naslova ali za šifro 5 Din. — Oglasi socialnega značaja vsaka beseda 50 par; za dajanje naslova ali za šifro pa 3 Din. (7)

Gonilne jermene
rabljene, 6, 8, 10 in 15 cm široke kupim. Ponudbe na oglas. oddelek »Jutra« pod šifro »Jermeni«. 1395-7

Kapital

Vsaka beseda 1 Din; za dajanje naslova ali za šifro pa 5 Din. (16)

Pozor, fotografi
Kdor mi da službo z vsaj 1000 Din mesečne plače, mu vložim do 20.000 Din brezobrestno. Star sem 28 let in vsestransko izobražen. Ponudbe prosim na oglas. oddelek »Jutra« pod »Dober reputacija«. 1396-16

Posest

Vsaka beseda 1 Din; za dajanje naslova ali za šifro pa 5 Din. (20)

Novo vilo
blizu banske uprave v Ljubljani pod ugodnimi okoliščinami prodam. Vprašati tel. 3129. 1341-20

Posestvo
lepo aranžirano, cca 15 oralov, z lepo zidano hišo in gospodarskim poslopjem tik ob cerkvi in šoli, eno uro od postaje Slov. Bistrica (mesto) naprodaj za 65.000 Din. Plača se lahko tudi s hranilno knjižico. Pojasnila daje Ivan Žuraj, lesna industrija, Slovenska Bistrica. 1330-20

Gospodar. poslopje
kompletno, lepo urejen trgovski lokal, na prometnem kraju, zraven njivo, travnik in vinograd prodam. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 1254-20

Novozidano vilo
s 6 sobami, velikim vrtom, gospodarskim poslopjem in elektriko, 10 let davka prosto, radi družinskih razmer prodam po izredni ceni 180.000 Din. — Vila se nahaja v velikem mestu ob Dravi blvše Štajerske. Cenjene ponudbe na oglas. oddelek »Jutra« pod šifro »Solidna kupčija«. 695-20

Družinska hiša
z vrtom naprodaj v Mariboru, Kettejeva ulica 26. 1299-20

Enodružinska hiša
z velikim vrtom naprodaj. Potrebno 15.000 Din. — Horvat Anton, Pobrežje, Gubčeva 45. 1401-20

Posestvo
z inventarjem in stavbno parcelo na zelo prometnem kraju v dravski banovini prodam. Ponudbe na oglasni oddelek Jutra pod šifro »Dobra kupčija« 1383-20

Vrednote

Vsaka beseda 1 Din; za dajanje naslova ali za šifro pa 5 Din. (25)

Vsakovrstno zlato
kupuje po najvišjih cenah **ČERNE — juvelir**
Ljubljana, Wolfova ulica 3 77

Oblačila

Trg. oglasi po 1 Din beseda; za dajanje naslova ali za šifro 5 Din. Oglasi socialnega značaja vsaka beseda 50 par; za dajanje naslova ali za šifro 5 Din. (13)

Športne hlače
za 15—16 let starega fanta, iz dobrega blaga, zelo ugodno prodam. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 1393-13

Prehrana

Kdor nudi prehrano plača za vsako besedo 1 Din; kdor išče prehrano pa za besedo 50 par; za dajanje naslova ali šifro 3 Din, oziroma 5 Din. (14)

Otroka
sprejmem v dobro oskrbo. Naslov pove ogl. oddelek »Jutra«. 1362-14

Fantka
9 mesecev starega dam v prehrano dobri družini. — Ponudbe na oglas. oddelek »Jutra« pod šifro »Dobra vzgojiteljica«. 1358-14

Otroka
vzamem v rejo. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra« 6374-14

Domačo hrano
okusno pripravljano iščem pri boljši družini v Ljubljani. Ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod šifro »Primorska kuhinja«. 1394-14

Lokali

Vsaka beseda 1 Din; za dajanje naslova ali za šifro pa 5 Din. (19)

Pekarno v Bosni
novo in moderno oddam v najem strokovnjaku (pek. mojstru), proti položitvi 5000 Din kavcije. Ostali pogoji povoljni. Ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod šifro »Za kancelarijo Orijente«. 453-19

Moderen lokal
kompletno opremljen za gostilno ali bife, poleg tega
moderno pekarno
V BOSNI ODDAM
proti povoljni najemnini in proti položitvi 10.000 Din garancije. Ostali pogoji so zelo povoljni. Ponudbe na oglas. oddelek »Jutra« pod šifro »Büro Merceantile«. 454-19

Lep salon
za klube ali društva odda poceni hotel Tivoli. 981-19

V najem

Vsaka beseda 1 Din; za dajanje naslova ali za šifro pa 5 Din. (17)

Gostilno
vzamem v najem. Naslov v oglasnem oddelku Jutra 1377-17

Pridelki

Vsaka beseda 1 Din; za dajanje naslova ali za šifro pa 5 Din. (33)

Namizna jabolka, orehe, fižol, krompir
najceneje razpošilja Anton Čok, trgovec, Velenje, Št. Ilj. 1276-33

Fižol
nizki in visoki koks kupujem. Povzročene ponudbe na tvrdko Peter Šetina — Radeče. 678-33

Fižol za kuho
v veliki izbiri od 2 Din naprej v trgovini Sever & Komp., Ljubljana, Gosposvetska cesta 5. 1304-33

Lanene tropine
prvovrstne kakovosti 37/38 %, nlete, po 195 Din za 100 kg, inkl. vreče kupite do konca januarja t. l. v tovarni olja Hrovat & Komp., Ljubljana. 1255-33

Krušno moko
vseh vrst, vedno svežo, ter koruzne izdelke nudi valjčni mlin Ivan Kuralt, Domžale. Zahtevajte cenik in vzorce. 1372-33

Les

Vsaka beseda 1 Din; za lajanje naslova ali za šifro pa 5 Din. (15)

Bukovega lesa
14 oralov stoječega, debelo in gladko drevje, lahko spravilo do glavne ceste, proda Jožef Vrtačnik, Zlabor — pošta Nazarje-Mozirje. 1353-15

Dijaške sobe

Vsaka beseda 50 par; za dajanje naslova ali za šifro 3 Din. (22)

Dijak išče sobo
čisto in snažno, blizu kavarne Evropa. Ponudbe na oglas. oddelek »Jutra« pod šifro »Takoj«. 1368-22

Dijaka
sprejmem na stanovanje z zajtrkom v Gosposki ulici št. 3/III, na koncu hodnika 1373-22

Dijaka
po nizki ceni sprejmem v zračno sobo z dobro hrano na Miklošičevi c. 6/II. leve stopnjice, desno. 1291-22

Stanovanje odda

Vsaka beseda 1 Din; za dajanje naslova ali za šifro pa 5 Din. (24)

Stanovanje
sobe, kuhinje in pritiklin takoj oddam v Stožicah št. 117. 1335-21

Stanovanje
sobe, kuhinje in pritiklin oddam. Naslov pove ogl. oddelek »Jutra«. 1339-21

Trisob. stanovanje
elegantno opremljeno, s kopalnico in garderobo oddam v vili pri Vrtači. Vprašati tel. 3129. 1342-21

Enosob. stanovanje
s pritiklinami oddam takoj mirni in stalni stranki za 300 Din. Naslov v oglas. oddelku »Jutra«. 1361-21

Dvoje stanovanj
dvosobno in trisobno takoj oddam v Ribarjevi ul. št. 6. 1297-21

Dvosob. stanovanje
s kopalnico in pritiklinami zelo prikladno takoj oddam na Mirju, Verstovškova 9. 1375-21

Lepo stanovanje
obstoječe iz velike, s steklено steno v dva dela predeljene sobe, kuhinje in shrambe, v III. nadstropju na Mestnem trgu oddam s 1. majem. — Ponudbe na oglas. oddelek »Jutra« pod šifro »Cestna stran 200«. 1290-21

Stanovanja išče

Vsaka beseda 50 par; za dajanje naslova ali za šifro 3 Din. (21-a)

Dvosob. stanovanje
za februar išče železniški uradnik na Prulah ali pri dolenjskem kolodvoru. Ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod značko »Del. kolodvor«. 1329-21/a

Enosob. stanovanje
s predsobo, event. s kabinetom iščem v Bežigrajskem okolišu. Naslov pove oglasni oddelek »Jutra«. 1194-21/a

Tričlanska rodbina
odraslih oseb, išče enoali dvosobno stanovanje s pritiklinami v sredini mesta. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 1391-21/a

Sobo odda

Vsaka beseda 50 par; za dajanje naslova ali za šifro 3 Din. (23)

Opremljeno sobo
s poseb. vhodom in elektriko za 200 Din takoj odda A. Fatur, Večna pot 7 1349-23

2 opremljeni sobi
s parketom, elektriko in posebnim vhodom oddam 2 gospodoma ali 2 gospođičnama. Naslov pove oglasni oddelek »Jutra«. 1348-23

Veliko krasno sobo
lepo opremljeno, s posebnim vhodom takoj oddam. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 1328-23

Opremljeno sobo
s posebnim vhodom odda Kastelic, Karlovška cesta št. 15/III, levo. 1346-23

Opremljeno sobo
lepo in veliko, z balkonom, elektriko ter posebnim vhodom, mirna stranka odda stalnemu gospodu blizu učiteljišča. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra« 1340-23

Sobico
s posebnim vhodom oddam Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 1338-23

Majhno sobo
s posebnim vhodom oddam Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 1339-23

Lepo in svetlo sobo
z elektr. razsvetljavo in posebnim vhodom oddam takoj v Sp. Šiški, Aljaževa 20/I (blizu obcine). 1355-23

Sobo
z vhodom s stopnjic oddam v Beethovnovi ul. št. 9/II. 1354-23

Sostanovalca
s hrano takoj sprejme restavracija »Soča« na Sv. Petra cesti 5. 432-23

Solnčno sobo
lepo opremljeno ali prazno s posebnim vhodom, v novi vili blizu Tivolija oddam solidni stranki za zmerno ceno. — Cesta na Roženik 47. 1279-23

Sobo
z vso oskrbo v sredini mesta oddam 2 gospođičnama po 750 Din. Naslov v oglasnem oddelku Jutra 1193-23

Mesečne sobe
oddaja hotel Tivoli od 200 Din do 300 Din s postrežbo. 982-23

Opremljeno sobo
z elektriko in prostim vhodom oddam. Naslov pove oglasni oddelek »Jutra«. 1031-23

Separirano sobo
oddam v Idrijski ulici 7/I. 1378-23

Sostanovalca
s hrano sprejmem v Florijanski ulici štev. 19/II. 1370-23

Sobo
s posebnim vhodom oddam gospodu ali gospođini. — Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 1380-23

Na Taboru
oddam lepo opremljeno sobo mirnemu in solidnemu gospodu. Naslov v oglas. oddelku »Jutra«. 1379-23

Gospoda ali dijaka
sprejmem v vso oskrbo. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 1302-23

Glasbila

Vsaka beseda 1 Din; za dajanje naslova ali za šifro pa 5 Din. (26)

Kratek klavir
pianino, krasno ohranjen, oba kot nova, ter 1 flügel, ugodno proda Lambert, Ljubljana, Gradišče 17. 60085-26

Sobe išče

Vsaka beseda 50 par; za dajanje naslova ali za šifro 3 Din. (23-a)

Prazno sobo
išče ves dan odsoten zakonski par. Ponudbe z navedbo cene na oglasni oddelek »Jutra« pod značko »Mirna 200—280«. 1336-23/a

Sobo z oskrbo
iščem pri nemško govoreči družini. Dopise na oglasni oddelek »Jutra« pod šifro »Akademik«. 1358-23/a

HUMANIK
nudi
95·- BROKAT

95·- ATLAS

Ljubljana, Dunajska cesta 1 a.
Celje, Aleksandrova cesta 1.
Maribor, Gosposka ulica 17. 1833

Sobo
mirno in svetlo, z elektr. razsvetljavo, išče gospod s 1. februarjem. Plača od 200—250 Din. Ponudbe na oglas. oddelek »Jutra« pod šifro »Mirna«. 1388-23/a

Ženitve

Vsaka beseda 2 Din; za dajanje naslova ali šifre pa 5 Din. (25)

Gospodinja in soposestnica
lepega, 2.000.000 Din vrednega posestva v trgu ob Dravi lahko takoj postane pridno in varčno, 40—55 let staro dekle, ki ima 300.000 Din gotovine. Ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod »Drava«. 1351-25

Živali

Vsaka beseda 1 Din; za dajanje naslova ali za šifro pa 5 Din. (27)

Psa čuvaja
hudega, ne čez 2 leti starega kupi takoj Stebi, Aleksandrova cesta st. 4/II 1264-27

Jazbečarje čistokrvne
(z rodovniki) prvovrstnih lovskih staršev, ter psa foksterijerja proda Lambert, Ljubljana, Gradišče 17. 60086-27

Psa
mladega ovčarja, dobrega čuvaja poceni prodam. — Cesta v Rožno dolino 24. 1385-27

Stroji

Vsaka beseda 1 Din; za dajanje naslova ali za šifro pa 5 Din. (29)

Stroj za žaganje drv
proda Karol Kresnik v Mariboru, Masarykova 20. 1398-29

Razno

Vsaka beseda 1 Din; za dajanje naslova ali za šifro pa 5 Din. (87)

Telefon 2059
PREMOG suha drva
Pogačnik, Bohoričeva štev. 5.

Čevlji na obroke od Din **149**
Tempo
Salendrova ulica 6 (na kraju Gosposke ulice)

Če nas ne obiščete zahtevajte potnika!

Naša reklama — naša poštena beseda! peer

Naznanilo cenj. občinstvu!

Svoj KROJAŠKI ATELJE sem preselil iz Lepodvorske ulice v **Wolfovo št. 10**, kjer bom nadalje po znižanih cenah izdeloval najmodernejše fazone od Din 250 do Din 300. — Točna in solidna izdelava.

Se priporoča
LUDVIK LOGAR
modno krojaštvo 1828

Edgar Rice Burroughs:

Tarzan, kralj džungle

92

Tarzan, lord Greystoke, je nedvomno edino človeško bitje, ki se je kdaj udeležilo divje, blazne orgije dumduma. To pot so se krvoločni obredi pričeli s tem, da so Kerčakovi podložniki ubili velikansko opico iz sosednjega rodu. Dva mogočna samca sta zavlekla njeno truplo pred prsteni boben.

Vsled nenadnih izprememb v družini oddam svojo dobro idočo 1813

lepo trgovino

s stanovanjem vred, v prijaznem trgu Gorenjske za dobo 5 let v najem. — Prednost imajo le resni reflektanti. Potreben kapital Din 40.000 do 50.000. Ostalo po dogovoru.

Ponudbe pod »Glavna cesta« na oglasni oddelek »Jutra«.

✝

V neizmerni bolesti javljamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem prežalostno vest, da je v sredo dne 13. januarja t. l. ob 9.30 dopoldne se poslovila od nas po kratki in mučni bolezni naša nepozabna hči, sestra, gospodična

Vera Berlič

učenka III. razreda meščanske šole

Njeno izmučeno telo položimo v prerani grob v petek 15. januarja t. l. ob 9. dopoldne iz hiše žalosti, Zapuže 22, na pokopališče k Sv. Roku v Dravljah.

Zapuže, dne 13. januarja 1932.

1849 **ŽALUJOČI OSTALI.**

Zahvala

Ob izgubi naše drage mame, stare mame

Marije Petrič

posestnice v Belem malnu pri Starem trgu

smo prejeli veliko izrazov sočustvovanja, za katere se tem potom najiskrenejše zahvaljujemo.

Posebno se zahvaljujemo zdravniku g. dr. Raznožniku za njegov trud in naklonjenost za časa bolezni pokojnice, častiti duhovščini za obavljena tolažila sv. vere pri njeni zadnji uri in za prisostvovanje pri svečanih ceremonijah na njeni zadnji poti v večnost, gg. pevcem za prekrasne žalostinke in končno vsem, ki so s svojo prisotnostjo spremili pokojnico do kraja njene večnosti.

Ohranimo pokojnico v dobrem spominu in jo priporočamo v gorečo molitev. 1848

Beli malen, dne 10. januarja 1932.

Žalujoči ostali.

✝

Tužni javljamo, da so nenadoma umrli

Ing. Miro, Jela roj. Pretnar in Miko Klimek

Pogreb dragih se bo vršil v četrtek iz župne cerkve ob ½5. popoldne na blejskem pokopališču.

Prosimo tihega sožalja. 1845

BLED, 12. JANUARJA 1932.

POTRTI ŽALUJOČI.

Urejuje Davorin Ravljen. Izdaja za konzorcij »Jutra« Adolf Ribnikar. Za Narodno tiskarno d. d. kot tiskarnarja Franc Jezeršek. Za inseratni del je odgovoren Alojz Novak. Vsi v Ljubljani.